

Ilinniarnermi periutsit GUX

Sungiusaatit ilinniartunik peqataatitsisut

Studiemetodik GUX

Elevaktiverende øvelser

Naja Sano

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Imai

Atortussiat ilisaritinnerat	3
1. Ilinniarnermi periutsit GUX-imilu ilinniartutut inuunermik ilisarititsineq	5
1.1 Aallarnisarneq & ukiumi atuarfusumi tiimit siulliit.....	5
Ilinniarnermi piginnaasat pillugit brainstormernej	5
I-K (Siornamiilli Ilisimasakka sisamat - ilikkagassatut Kissaatigisakka pingasut)	9
Ilinniarnertuunngorniarfimmi inuuneq pillugu Post-its aamma ulluinnarisaq pillugu apeqqutit..	11
Lectio-mik ilisarititsineq	12
1.2 Klassimi ikinngutaalluartoq & klassimi kulturi	15
Klassimi ikinngutaalluartoq titartaruk.....	15
”Buddy”-qartarnermik aaqqissuussineq	19
Klassimi pingaartitat taasissutiginerat titartarnerilu	22
1.3 Word & allatat (dokumenter).....	25
Mappinik aaqqissuussineq pillugu workshop	25
Wordimi allataq aaqqissuuguk	27
1.4 Mobiilinik atuineq & malinnaalluarnissamut periutsit.....	30
Mobiilit iluaqutaat ajoqutaallu aamma taasineq	30
Eqqortoq/eqqunngitsaq – ilinniarnermi mobiilit pillugit ilisimatusarneq.....	35
Malinnaasinnaassutsimut iluaqutaasumik allattuineq	38
Malinnaalluarnissamut periutsit (ernummatit)	41
Malinnaalluarnissamut periutsit & anersaartorneq	44
3. Opgaviliorluni allanneq aamma opgavit annertuut	48
3.1 Taksonomiimi qaffasissutsit.....	48
Taksonomiimik ilisaritsitsineq	48
Taksonomiimi qaffasissuseq naniuk	51
3.2 Allannerup ingerlanera aamma allannerup immikkoortui (faser).....	55
Sungiusaat: Opgaviliorluni allanneq immikkoortukkaarineq iluaqutsiullugu.....	55
3.3 Opgavimut annertuumut najoqqutassaq (disposition)	58
Najoqqutassiornermi immikkoortiterinissamut sungiusaat.....	58
3.4 Aallaqqaasiinerit.....	63
Aallaqqaasiineq pitsaasoq.....	63
Aallaqqaagaq nutaanik oqaasertalersoruk – aallaqqaasiinerit.....	67
3.5 Oqallisiginninneq (diskussion) & tunngavilersuineq (argumentation).....	71
Tunngavilersueriaatsip aaqqissugaanerani immikkoortut nassaarikkat & tunngavilersuinerit ilusaat	71
Oqallisiginninnermik sungiusaat (diskussionsøvelse)	77
3.6 Piumasarineqartut (Formalia).....	82
Piumasarineqartut pillugit apeqqutit, nikiffiusumik nassuiaanerit.....	82
Innersuussinnermik sungiusaat.....	89
Imarisaasut allassimaffiannik (indholdsfortegnelse) Word atorlugu suliaqarneq.....	95
Issuaanermik sungiusaat (Citatøvelse)	101
Atuarneqarsimasut allassimaffiannik paasiniaasartuq (Litteraturlistedetektiven).....	105
3.7 Opgavimik allannerup nalilernera.....	110
Uannut allagaq – eqqamasassartalik.....	110
3.8 Apersuusersuimik najoqqutassanik ujarlerneq & najoqqutarisanik apersuusersuineq (kritisk kildesøgning & kildekritik).....	114

Internet-imi apersuusersuisumik najoqqutassanik ujarlernissamut siunnersuutit	114
3.9 Opgaviliassap annertunerusup piareersarnerata naggasenera.....	116
Kisitsisit: uteqqiilluni apeqqutit.....	116

Atortussiat ilisaritinnerat

”Ilinniarnermi periutsit GUX - Sungiusaatit ilinniartunik peqataatitsisut” sungiusaataapput ataatsimoortut ilinniartunik peqataatitsisussat, GUX-imilu ilinniarnermi periutsinik ilinniartitsisunit 1., 2. aamma 3.g-mi ilinniartitsinermi atorneqarsinnaasut. Atortussiani sammeneqarput ilinniarnermi periutsini ilikkagassat pingaarnerit ilikkagassatullu anguniakkat, Iserasuaatikkoortumillu internetikkoorlugu atorneqarsinnaallutik.

Sungiusaatit tamarmik ukunannga imaqarput: 1) sungiusaatip allaaserinera, iliuusissat tigusaassut pillugit ilinniartitsisumut innersuussutinik nassuiaatinillu ilalik (ataani takutinneqartutut ilusilinnik) aamma 2) atortussiat, ilinniartitsinermi atorneqartussat, assersuutigalugu ilinniartunut sungiusaatit. Atortussiat ilutsimikkut ilinniartitsisut atasiakkaat pisinnaatippaat, klassip pisariaqartitsinera naapertorlugu atortussianik aaqqissuinissamut naleqqusnaanissamullu. Siunertaangilaq ilinniartitsisup ilinniartitsinermi sungiusaatit tamaasa atussagai. Paarlaallugu siunniussaavoq, sungiusaatinik klassit atasiakkaat pisariaqartitaannut ilinniartitsisullu ilinniartitsinissaminik pilersaarusiorneranut naapertuuttunik isumassarsiorlunilu toqqartuinissaq.

Sungiusaatit ilusaannut nassuiaat:

Ukioqatigiit	<i>Klassinut ukioqatigiitaaanut sordlertut sungiusaatip naapertuuttuunera tassani allaqqavoq</i>
Piffissaq	<i>Ilinniartitsinerup ingerlanerani piffissap qanoq sivisutigisup sungiusaammut atornissaa tassani missiliorneqarpoq</i>
Atortussat	<i>Atortussat ”sakkusallu” suut sungiusaammik atornissaat allaaserineqarpoq</i>
Siunertaq	<i>Sungiusaatip siunertaata eqikkarnera (ilinniartunut agguaanissaa isumassarsiaalaasinnaavoq)</i>
Ilisarititsineq	<i>Ilinniartitsisup qanoq iliorluni sungiusaammik ilinniartunut ilisarititsinnaanerata allaaserinera</i>
Suliassaq	<i>Sungiusaatip suliassallu ilinniartut naammassisassaata allaaserinera</i>
Naggasiineq	<i>Ilinniartitsisup sungiusaammik qanoq inaarsaasinnaaneranut siunnersuutit</i>
Akissutit	<i>Sungiusaammik suliakkiissutinut akissutaasinnaasut allaaserinerat – sungiusaat aalajangersimasumik inernerneqartussaattillugu</i>
Ilikkagassatut anguniakkat	<i>Ilikkagassatut anguniakkanut aamma ilinniarnermi periutsinut ilinniartitsinissamik ilitsersuummut naleqqiullugu sungiusaammik ilikkagassatut anguniakkat</i>

Sungiusaatit tamarmik suliaapput ilinniartut ilinniartitsinermut peqataatinnissaat siunertaralugu. Tamatuma kinguneraa, sungiusaatitigut anguniarneqarmat ilinniartut ilinniarnermi periutsini qulequttanik namminneq peqataallutik suliaqarnissaat, sungiusaatit annertuumik atuagassartaqanngitsut, ilinniartitsisup aqutaanik saqqummiinertaqanngitsut, allattarfissuakkut ilinniartitsinertaqanngitsut illuinaasiortumilluunniit attaveqatigiinnertaqanngitsut aqutigalugit. Eqqarsaatit sungiusaatinut tunuliaqutaasut tassapput, ilinniartitsineq sapinngisamik annertunerpaamik pinnguarnertut, nammineq peqataanertut pilersitsiffiusumillu ingerlanneqassasoq, tassuunakkullu ilinniartut ilinniagassaannik sammisaqartillugit. Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaapput immikkoortiterinermik sungiusaatit, allannermik sungiusaatit, sungiusaatit

aalanermik ilallit, eqqoriaasitsinerit, titartaalluni sungiusaatit aamma oqaloqatigiinnissamik sungiusaatit.

Atortussiat tallimanik kapitaleqarput:

- 1) Ilinniarnermi periutsit ilinniarnertuunngorniarfimmilu ilinniartutut inuunermik ilisarititsineq
- 2) Ilinniarnermi periutsitigut piginnaasat ilikkariartornerlu
- 3) Opgaviliorluni allanneq aamma opgavit annertuut
- 4) Takkutinngitsoortarneq, kajumissuseq siunissarlu
- 5) Soraarummeerneq aamma ukiup naggataarnera

1. Ilinniarnermi periutsit GUX-imilu ilinniartutut inuunermik ilisarititsineq

1.1 Aallarnisarneq & ukiumi atuarfiusumi tiimit siulliit

Ilinniarnermi piginnaasat pillugit brainstormerneck

Ukioqatigiit	1.g
Piffissaq	20-40 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Pappiara brainstormernermut atugassaq. • Allattarfik. • Kridtit qorsuit aappaluttullu.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniarnermi periutsini suut pineqarnerisa paasinissaat. • Suut ilinniarnertuunngorniarfimmi ilisimaneqartariaqarnerinik paasinninnissaq. • Ilinniartitsisup paasissavaa ilinniartup suut pikkoriffiginerai sullu pikkorinneruffigilerumanerai.
Ilisarititsineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Sungiusaatip siunertaa oqaluttuariuk (allattarfissuakkut allasinnaavutit). • Ilinniartitsisup oqaatsit ”pisinnaasaq” aamma ”ilisimasaq” allattarfikkut allasavai. Assigiinnngissutaannik ilinniartut aperineqassapput. • Ilinniartitsisup oqaluttuarissavaa ilinniarnermi periutsini sammineqartarmata, ilinniarnertuunngorniarfimmi ilinniartuussagaanni PISINNAASARIAQARTUT ilarpassui (tassaavoq ilinniartitsissut periutsinut atortussanullu tungasoq). • Ilinniartitsisup assersuut allattarfissuakkut allasavaa, soorlu ”opgavinik allasinnaaneq”, ”allattuisinnaaneq” imaluunniit ”suleqateqarsinnaaneq” – fagimi ilinniarnermi periutsini ilinniarnertuunngorniarfimmi pisinnaasariaqartut ilarpassui sungiusassavagut. • Oqaaseq ”ilinniarnermi piginnaasat” ilisaritinneqassaaq.
Suliassaq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Pappiara brainstormernermi atugassaq tunniuguk, ilinniartulluunniit namminneq sanaqqullugit qinnuigalugit. • Ilinniartut tamarmik brainstormissapput, ilinniarnertuunngorniarfimmilu ilinniarnermi piginnaasariaqartut pingaaruteqartut tamaasa allattorlugit. • (sungiusaat annertusisinnaavat, ilinniartut eqimattakkaartillugit ilinniarnermi apersuitillugit, ilinniartut allat ilinniartitsisullu, ilinniarnertuunngorniarfimmi suut pisinnaasariaqarnerannik apersortillugit).
Naggasiineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut brainstormernerannit eqikkaagit. Allattarfimmi nigaliliorit iluanilu allallugu: ”Ilinniarnertuunngorniarfimmi pisinnaasariaqartut”, ilinniartullu nigaliup iluani oqaatsinik allataqartillugit, brainstormernerninnit ataatsimoorussamik saqqummiisillugit. • Oqaatsit allattarfimmi allanneqartut ataatsimoorlusi oqallisigisigit. Oqaatsit pingaarutilit amigaataasinnaasut apeqqutigikkit. • Maanna ilinniartut qinnuigikkit allattarfimmukarlutik oqaatsit sanianni qorsummik aappaluttumillu titarnileeqqullugit. Sungiutereersimasorisamik (imsluunniit

	ernumanartinnngisamik) nalaasigut qorsummik titaassapput, pikkoriffiginerulerusutamillu nalaasigut aappaluttumik titaallutik. Ilinniartitsisoq allattuissaaq, ilinniartullu sammerusutaat nalunaarsorlugit.
Akissutit	<p>Ataatsimoorluni brainstormereernerup kingorna makku allanneqarsimasinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuarneq • Tusarnaarneq • Siunertamut naapertuuttumik atuariaaseqalernissaq • Allanneq • Suliassat pingaarnersiorsinnaanerit • Allattuineq • Angerlarluni ilinniagassanik suliaqarneq • Allattuineq • Allattukkanik atuineq • Pingaaruteqartut pingaaruteqannginnerusullu immikkoortissinnaanerit • Oqaatsit pingaarnerit nassaarisinnaanerit • Atorluarsinnaasumik allattueriaasiliornissaq • Pingaarnernik takunnissinnaaneq • Suliassanik tulleriaarisinnaaneq • Pilersaarusionerit • Sapaatip-akunnikkaartumik pilersaarusionerit • Suliassat annikinnerusunngorlugit immikkortiternissaat • Paasissutissiisinnaaneq (angusat, isummorsorerit il.il.) • Saqqummiineq • Paasissutisseeriatsimik siunertamut naapertuuttumik toqqaanissaq • Gruppini saqqummiineq • Paasissutissanik ujarlerneq • Ilisimasanik ujartuineq • Paasissutissanik apersuusersuilluni naliliineq • Paasissutissarsionerit • Nammineq pisinnaasat suleriaatsillu eqqarsaatiginerit • Imminik allanillu kajungilersitsineq • Nammineq ilikkariartornermi periutsit ilisimaarinerit • Nammineq nakuuffiit sanngiiffiillu ilisimanerit • Nammineerluni suliniuteqartarneq • Nammineerluni sulisinnaaneq • Klassimi ataatsimoornermut inimilu atuarfimmi kulturimut tunniussaqaarneq • Allani inissaqartitsineq • Ilinniartitsinerit akisussaaqataaneq • Ilinniartitsinerit sunniutilimmik peqataaneq • Kinguneqarluartussamik illutungiliisarneq/akissuteqartarneq • Oqaaseqarsinnaaneq/merserinagu oqarsinnaaneq • Isumaqatigiinnernit pissuseqarfigisinnaanerit • Suleqateqarsinnaaneq • Toqqissisimanartumik oqallissinnaanerit peqataaneq • Gruppini suleqatigiilluarnissamut peqataaneq • Klassimi ilinniaqatinik isumaqatigiissuteqartarneq

	<ul style="list-style-type: none"> • Tigussaasuunngitsunik eqqarsarsinnaaneq • Eqikkaasinnaaneq • Tunngavilersuisinnaaneq • Isummorsornerit tunngavilersorinnaanerit
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Ilikkagassat pingaarnerit aamma ilikkagassatut anguniakkat ilisimanerat. • Nammineq nakuuffiit sanngiiffiilu ilisimanerat.

Sungiusaat: ilinniartut piginnaasaat pillugit brainstorm

**Ilinniarnertuunngorniarfimmi
suut pisinnaasariaqarpat?**

I-K (Siornamiilli Ilisimasakka sisamat - ilikkagassatut Kissaatigisakka pingasut)

Ukioqatigiit	2. imaluunniit 3.g
Piffissaq	20-30 min. miss.
Atortussat	Allattarfik/smartboard, I-K-nut pappiara.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none">• Ilinniartut siorna ilinniagaasa eqqaamanissaat (nutaamik ilinniartitsisoqarpat: ilinniartut killiffiinik paasisaqarnissaa).• Ukioq manna ilinniartut ilinniarusutaasa/sammerusutaasa anguniagassaliornissaat.• Ilinniartut kissaataat aallaavigalugit ilinniartitsisup ilinniartitsinermik aqqissuussinissaata periarfissinnissaa.
Ilisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none">• Ilinniartitsisup oqaluttuarissavaa ilinniartut siorna ilinniarsimasaat misissorniarigut aamma paasiniassagipput ukioq manna suut ilinniarumaneraat. Matumani pineqarpoq ilinniartut siorna imaluunniit ukiut kingulliit marluk ilinniarsimasaminnik eqqarsaatiginninnissaat, tassangaanniillu ukioq manna tiimeqarnermini ilinniarusutaminnik/suliarerusutaminnik takorluuiunissaat.• Ilinniartitsisup oqaatigissavaa tamarmik immikkut pappiaramik immersugassaminnik tunineqassasut.
Suliassaq (10 min)	<ul style="list-style-type: none">• I-K-nut pappiara tunniuguk, imaluunniit ilinniartut qinnuigalugit namminneq sanaqqullugu (eqqaajuk naammassippata pappiarat katersorneqassasut).• Ilinniartut pappiara immersussavaat.
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none">• Ilinniartut allassimasatik sanilertillu eqqartorsinnaavaat.• Allattarfimmi ammukartut marluk titakkit, siulleq I-mik qulequtserlugu aappaalu K-mik.• Ilinniartut qinnuigikkat siorna/ukiut kingulliit marluk ilikkarsimasatik pingaarnerit allakkiartoqqullugit (I-mi pingaarnerit) aamma allassavaat ilikkagassatut kissaatigisatik pingaarnerit (K-mi pingaarnerit), allattarfimmi ammukartut tamaasa immersorlugit.• Ilinniartitsisup ukiut siuliini ilinniartut pissarsiarisimasaat siunissami ilikkagassatut kissaataat allattussavai.
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none">• Nammineq ilikkariartortarneq pillugu ilisimaarinninnissaq.• Nammineq nakuuffiit sanngiffiillu ilisimanissaat.• Ilinniartitsinermut akisussaaqataaneq.

I-K

Siornamiilli/ukiunit kingullernit marlunit ILISIMASAKKA sisamat:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Ukioq manna ilikkagassatut KISAATIGISAKKA:

1. _____

2. _____

3. _____

Ilinniarnertuunngorniarfimmi inuuneq pillugu Post-its aamma ulluinnarisaq pillugu apeqqudit

Ukioqatigiit	1.g
Piffissaq	45 min. miss.
Atortussat	Post-its
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniarnertuunngorniarfimmi ilinniartutut inuuneq pillugu apeqqudit qulaajarnissaat. • Ilinniartut alapernaannerat paasisaqarusunnerallu aallaavigalugit apeqqudit akissutissarsinissaat.
Ilisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Sungiusaat siunertaalu saqummiutikkitt. • Aallaqqaasiullugu oqaatigiuk ilinniarnertuunngorniarfimmi ilinnialerlaajulluni sungiunniagassat amerlasaqisut. Suusinnaaneri assersuusiukkit (soorlu napparsimagaanni qanoq iliortoqassava, qarasaasialerinemik sumi ikiortittoqarsinnaava, qanoq akulikitsigisumik karakteriliisoqartarpa, qagukku festertoqartarpa, qanoq printerisoqarsinnaava il.il.). • Ilinniartitsisup assersuutitut taasani nammineq post-its-inut allassavai nivinngarlugillu, oqaatigalugulu apeqqudit taakku ilinniartut allassanngikkaat.
Suliassaq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartumut ataatsimut post-its marluk-pingasut tunniutissavatit, qinnuigalugillu namminneq apeqqudioqullugit. Allassavaat maannakkorpiaq paaserusutatik – ilinniarnertuunngorniarfimmeeqqalernerminni eqqarsaatigisimasatik. Imaassinnaavoq paatsuugassuteqarsimasut tupigisaqarlutilluunniit. Sianiippalaartumik aperisoqarsinnaanngilaq. • Tamarmik apeqquditissatik post-its-inut allareerunikkit allattarfimmut/iikkamut nivinngassavaat. • Ilinniartut apeqqudit marluk-pingasut toqqassavaat (illit allatarinngisatit). • Maanna ilinniartut apeqqudit akissutissarsiuassavaat. Ilinniartitsisoq aperisinnaavaat, ilinniartitsisut inaannut, allaffimmut, rektorimut, atuakkanik atorniaritsisartumut aperiartorsinnaapput aamma ilinniarfiup nittartagaani allakkulluunniit akissutissarsiffissaqqittukku ujarlersinnaapput. • Ilinniartut apeqquditinut akissutit allassavaat.
Naggasiineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Akissutit klassimi sammineqassapput. Apeqqudit arlaleriarlutik apeqqudigineqarsimasut ilinniartut alluinnarsinnaavaat. Ilinniartut paarlakaallutik apeqquditik akissutaallu nipituumik atuassavaat.
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniarnermi avatangiisinik toqqissisimanartunik pilersitsinissaq. • Ilinniarnertuunngorniarfimmi malittarisassat atortullu ilikkarnissaat.

Lectio-mik ilisarititsineq

Ukioqatigiit	Tamarmik.
Piffissaq	35-45 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut qarasaasiaq angallatagaq nassassavaat. • Lectio pillugu apeqquitiit (powerpointitit takutinneqarsinnaapput).
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut tamarmik Lectiop periarfissaanik ilikkarnissaat, aamma ilinniartut Lectiop atornissaanik nalornisut apeqquiteqarnissamut periarfissaqartinnissaat.
Ilisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Lectio atortorissaarutaavoq skemaliornermut, nalunaarutinut, atuanngitsoornernut, sulianik tunniussinermut il.il. atortagarput. • Lectiomi periarfissat pingaarnerit ilinniarnissaannut piffissamik atuilaassaagut. <p>Lectiomi ilaatigut makku periarfissarivatit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skemat takusinnaavat. • Tiimit taamaatiinnarsimanersut nuussimanersulluunniit takusinnaavatit. • Ilinniagassatit suliallu tunniussassatit suunersut takusinnaavatit. • Allattariarsorluni suliat qaqugukkut tunniunniissaat takusinnaavaat. • Napparsimanerit nalunaarutigisinnaavat. • Qanoq atuanngitsoortigisimanerit takusinnaavat. • Ilinniartitsisut ilinniartullu skemaat takusinnaavatit. • Ilinniartitsisuniit allaffimmiillu paasissutissiinerit takusinnaavatit. • Ilinniartitsisunut ilinniartunullu nalunaaruteqarsinnaavatit. • Karakteritit takusinnaavatit.
Suliassaq (20-30 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup ilinniartut qinnuigissavai qarasaasiartik angallatagaq saqqummeqqullugu (imlt. qarasaasiaq ataaseq marluullutik atorlugu).. • Ilinniartitsisup apeqquitiit ataasiakkaarlugit takutissavai (allattarfik qarasaasiartalik powerpointilluunniit atorlugit). • Ilinniartut apeqquitiit ataasiakkaarlugit akissavaat, Lectiomilu periarfissat apeqquitinut naapertuuttut nassaaralugit. • Ilinniartitsisup ingerlaavartumik ilinniartut akissuteqartaqqullugit qinnuigissavai, Lectiomilu ujarlernissaannut piffissaqartillugit. Apeqquitiit tamani paasiniartaruk, periarfissaq pillugu apeqquitiit saqqummeqqullugu nalornisoqarnersorluunniit.
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Naggasiullugu apeqquitiit apeqquitiit saqqummeqqullugu. • Ilinniartut Lectio app-ip aanissaannut periarfissikkat.
Akissutit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aap. 2. Qinigassaqarfik pingaarneq -> qaammatisiutit (Hovedmenu → månedskalender). 3. Klassit/holdit/fagi + ilinniartitsisup atiata naalisaatai + ini (Klasse/hold/fag + lærerens initialer + lokale). 4. Atuanngitsoorneq -> atuanngitsoornernut patsisaasut (Fravær → fraværsårsager). 5. Qinigassat ”karakterer” ataanniippat ilinniartitsisup oqaaseqaatai. 6. Tungujortoq = allanngunngilaq, qorsuk = allannguisoqarpoq, aappaluttoq = taamaatiinnarpoq (tungujortoq qorsullu pingaaruteqarpallaanngillat). 7. Post-it = ilinniartitsisup allataqarpoq, dokument = ilinniartitsisup allatamik ilanngussaqqarpoq. 8. Qinigassat ”Opgaver” ataanni. 9. Qinigassat ”Beskeder” ataanni + aap, tiguisisussap allaffissartaani atit ataasiakkaat

	<p>aamma holdit/klassit allanneqarsinnaapput.</p> <p>10. Qinigassat "Dokumenter" ataanni → "ny dokument".</p> <p>11. "Opgaver" → "vælg dokument".</p>
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniarnermi periutsini atortup ulluinnarni atorpeqartup ilikkarnissaa.

Lectio pillugu apeqqutit

1. Ullut tamaasa Lectio iserfigineqartassava?
2. Ukiumut atuarfiusumut ullorsiutit sumi nassaarisinnaavigit, ilinniarfimmi pisussat pingaarnerit sumi takusinnaavigit?
3. Modulini tamani paasissutissat pingasuupput – taakku suupput?
4. Atuanngitsoorsimanerit Lectiomi nalunaarsorneqartussaapput. Takkutinngitsoorsimanerit pissutaasut allaffissaat nassaariuk.
5. Karakteriliinermut atatillugu ilinniartitsisut oqaaseqaataat sumi takuneqarsinnaappat?
6. Illit skemanni modulit qorsummik, tungujortumik aamma aappaluttumik allaqqassapput – qanoq isumaqarpat?
7. Illit skemanni modulit ilaanni post-it sungaartoq titartagaqqatut ersissinnaavoq aamma dokumenti titartagaqqatut ersissinnaavoq – qanoq isumaqarpat?
8. Suliat tunniussassatit Lectiomi takusinnaavatit - sumi?
9. Lectiomik atuisut imminnut allaffigisinnaapput – sukkut taamaaliortoqarsinnaava, aamma klassimi iliniaqatit tamarmik nassinneqarsinnaappat?
10. Allassimasaq Lectiomi sukkut uploaderneqarsinnaava?
11. Allalluni suliat Lectio atorlugu qanoq tunniunneqartarpat?

1.2 Klassimi ikinngutaalluartoq & klassimi kulturi

Klassimi ikinngutaalluartoq titartaruk

Ukioqatigiit	1.g-mi ilinniartuunerusut.
Piffissaq	40 min. miss.
Atortussat	Pappiarat titartaanermullu atortussat piareeqqasinnaapput.
Siunertaq	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klaasimi ikinngutaalluartumut suut ilisarnaataanersut ataatsimoorluni paasinissaat 2. ”Klassimi ikinngutaalluartut” illit nammineq pisinnaassutsivit eqqarsaatiginissaat
Ilisarititsineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisoq allattarfikkut imminut titartassaaq atinilu allallugu. Ilinniartitsisup ”ilinniartitsisutut ilisarnaatini” titartarniarsarissavai suulluunniit atortut, ilisarnaqutit assigisaalluunniit atorlugit. • Titartagaq aallaavigalugu ilinniartitsisoq imminut pilluni oqaasertalersuissaaq. Allattarfik kipparissunut sisamanut avissavaa, pappialami sungiusarfissamisut. Assersuutigalugu: Ilinniartitsisutut IMAAPPUNGA: <i>piareersarluartartoq atinillu puigutooq</i>, IMAATTARPUNGA: <i>allattarfimmi allannerluppunga quiasaartarlungalu</i>, IMA OQARTARPUNGA: <i>nipilioraangassi: tassa aamma godmorgen</i>, IMAATTANNGILANGA: <i>isumaluttoq ullaakkullu inortuisartooq</i>.
Suliassaq (30 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Pappiara sungiusaammut atugassaq ilinniartunut agguaguk (pappialap teqequqini ilinniartut oqaatsit naatsukullaat allassinnaavaat qeqqanilu imminnut titartarlutik). • Ilinniartut qinnuigikkut imminnut klassimi atuaqataasutut titartaqqullugit (soorlu aatsaannguummat ilinniartitsisoq taama iliortoq) – eqqarsaatigissavaat namminneq atuaqatitut qanoq ittuunerlutik – suut ilisarnaqutigivaat? Atuaqatitut qanot ittuuppat? Oqaatigiuk kusanartumik titartaanissaaq pineqanngimmat, kisiannili imminut oqaluttuarinissaaq pineqarluni. • Ilinniartut ataasiakkarlutik titartagartik takutissavaat, imminnullu klassimi ikinngutitut oqaluttuarlutik (aamma atuartut marlukkarlutik taamaaliorsinnaapput). • Tulliullugu ilinniartut nutaamik titartaassapput. Massakkut meeqqat atuarfianni atuaqatimik ilaat titartassavaat. Titartassavaat atuaqataalluartutut isigisartik. • Titartagartik naammassigunikku tamarmik ataasiakkarlutik titartagartik takutissavaat, inuttaa sunalu pillugu atuaqataalluartuusimanersooq oqaluttuaralugu. • Ilinniartut saqqummiineranni ilinniartitsisup atuaqataalluartumut ilisarnaqutit allattarfikkut allattussavai (oqaatsit arlaleriarlutik taaneqartut ataasigut titarsinnaavai)
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseqatigiit ataatsimoorlutik oqaatsit allattarfimmi allaqqasut misissussavaat. Klassimi ikinngutaalluartoq qanoq allaaserivaat? Ilisarnaatit suut arlaleriarlutik taaneqarpat? Ilinniartut namminneq allaaserineqartunut qanoq naapertuutsigippat? Namminneq klassimi ikinngutaalluartuussagunik arlaatigut pitsannguisariaqarpat?
Akissutit	Klassimi ikinngutaalluartup allaaserinissaanut siunnersuutit:

	<ul style="list-style-type: none"> • Inussiarnersoq. • Tatigineqarsinnaasoq. • Imminuinnaq eqqarsaatiginngitsoq. • Quianartoq. • Tamanik oqaloqateqarsinnaasoq. • Namminiunissaminut qununngitsoq. • Allaniq ilinniartitsisunillu ataqqinnittoq. • Imminut akisussaaffigisoq. • Ilinniarnermi avatangiisinik pitsaasunik pilersitseqataasoq. • Nipilorneq ajortoq. • Uumisaarineq ajortoq. • Kumoorneertartoq. • Atoriikkaminik torersaartartoq. • Ataatsimooqatigiinnik isumassuisartartoq. • Allat saanngiiffiiniq nittarsaassineq ajortoq/allat kukkunerinik illaruaatiginnittanngitsoq. • Malinnaalluarluni sulisartartoq. • Peqataalluartartoq. • Ilinnairtitsisunik klassimilu ilinniaqatiminik tusarnaartartoq. • Ingerlanerloraangami ilinniartitsisumit ikioqqusartartoq. • Pissuserissoq. • Nuannersoq. • Ilakkuminartoq. • Ilumoortoq.
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Attaveqatigiilluarnermik suut siuarsaasarnersut suullu akornusiisarnersut pillugit ilisimasaqarnermik takutitsineq. • Ilinniartitsinermit peqataalluarnissap pingaarutaanik ilisimasaqarnermik takutitsineq. • Klassimi kulturip ilikkiariartorfiulluartup pilersinnissaa. • Klassimi kulturip toqqissisimanartup pilersinnissaa. • Ilinniartut ilinniartitsinermit akisussaaqataanerisa isiginiarnissaat.

Klassimi ikinngutaalluartoq

IMAAPPOQ

IMAALIORTARPOQ

IMA OQARTARPOQ

IMAANNGILAQ

**Klassimi ikinngutaalluartoq – ilinniartitsisup assersuutaa
(allartarfikkut)**

IMAAPPOQ

Piareersarluartarpoq

Atinik puigutuvoq

IMAALIORTARPOQ

Allattarfissuakkut allannerluppoq

Quiasaartarpoq

Titartagaq qeqqaniissaaq

IMA OQARTARPOQ

Nipilioraangassi: "Tassa"

Godmorgen

IMAANNGILAQ

Isumaluttoq

Ullaakkut inortuisartog

”Buddy”-qartarnermik aqqissuussineq

Ukioqatigiit	l.g.
Piffissaq	25-30 min. miss.
Atortussat	Buddy-qarnermut skema.
Siunertaq	<p>”Buddy”-qartarnermik aqqissuussinerup siunertai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kikkut tamarmik takuneqartutut misigiffigisaannik klassip ataatsimooqatigiiffiunerata erseqqissarnissaa. • Imminut akisussaaqatigiinneq. • Kikkut tamarmik pingaaruteqartuunerisa takutinnissaat, arlaannaalluunniit amigaataassanngilaq. • Ullaakkut makinnissamik ikioqatigiinnissaq. • Imminnut malugilluortaruni nuannisaqatigiittarnissaq. • Atuanngitsoornerit pinaveersarnissaat. • Pitsaasunik ileqqoqarnissamut ikioqatigiinnissaq.
Ilisarititsineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup nassuiassavaa ”buddy”-qartarnermik aqqissuussineq sunaanersoq, sunalu pissutigalugu isumassarsiatsialaanersoq nassuiarlugu. • Buddy”-qartarnek tassaavoq ilinniartut tamarmik ”buddy”-qarnerat (”kammaqarnerat”) atuanngitsoortoqartillugu sianerluni sms-erluniluunniit attaveqarnissaminut akisussaaffeqartumik. • Ilinniartitsisup ”buddy”-qartarnek pillugu oqaaseqaat nipituumik atuassavaa, immaqalu ilaa smartboardikkut takutillugu, atuartut atuaqataasinnaaqullugit (uangga: Sano, Frafald og Fastholdelse 2017). <p>Apersuisoq: <i>Aqqissuussineq pitsaasuua?</i></p> <p>Ilinniartitoq: <i>...taava klasseqatit sianerfigineqarsinnaapput, takkusimanngippata: ”takkutilerpit? Imaluunniit ”ajunngilatit?” ”aggilerpunga” imaluunniit ”ullumi takkussinnaanngilanga napparsimagama”, taava ilinniartitsisoq oqarfigissavara “takkutuliivippoq” imaluunniit: “napparsimagami takkusinnaanngilaq” taava erseqqissumik ilisimassavarput susoqartoq, eqqarsaqinata “susormitaavaana, eqiasunnerluni?” ”sininnerami?” assigisaanilluunniit. Aqqissuussineq ajunngivippoq</i></p> <p>Apersuisoq: <i>Sianerfigitilluni qanoq misigisimanarpa?</i></p> <p>Ilinniartitoq: <i>Ilisimalersarparput amigaataalluta, klassimi, ilisimalersarparput ataatsimooqatigiiffimmut ilaalluta “kamma maqaasilereerpaannga” taamatupajaaq, nuannersumik misigisimanarpoq, pingaaruteqartutut misiginarluni assigisaanilluunniit, ilisimalerlugu amigaateqarusuttoqanngitsoq, nuanneqaaq sianertoqarsinnaasarmat “ullumi atuariatussavit? ”aap, takkutilerpunga, sinnartuulaaramaana, aggilerpunga” taava tuaviinnaq ilinniartiffimmut, tuaviernerpaamik.</i></p> <p>Apersuisoq: <i>Iluaqutaava?</i></p> <p>Ilinniartitoq: <i>Aap, sianertoqarsimanngitsuuppat: “sumiippit? Maanna uku suliarivagut” imaluunniit “qaaniarit” sianertoqanngitsuuppat suut tamarmik soqutaassanngikkaluarput “immaqa sineqilaaginnaruma, immaqa ullumi angerlarsimaannaruma” taamaammat isumaqarpunga sianertoqartarnera nuannersuusoq, atuaqatinit sianerfigineqarneq, aperalutik sumiinersunga.</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup apersuinermit issuaq nipituumik atuareerpagu, ilinniartut qinnuigineqassapput akeqqullugu ilinniartup buddy-qartarnermik aqqissuussineq nuannarineraa, qanorlu isumaqarfigineraa. Ilinniartitsisup tunngavilersuutit ilaat allattarfikkut allassinnaavai: inuit peqquteqanngitsumik atuangitsoortutut pasineqarnissaat pinngitsoortittarpaa (takkutinngitsoornerat peqqutissaqarluartoq tusaraanni, sooq peqannginnersut eqqarsaatigisariaqanngilaq, klassip ataatsimoortuunera erseqqissarneqartarpoq, ullaakkut makinnissamut ikioqatigiittoqartarpoq, inuttut misigineqartarpoq peqataanerup allanit pingaartinneqarnera). • Ilinniartitsisup erseqqissassavaa, buddy-qartarnermik aqqissuussineq ilinniartut nammineq isumassarsiatsialattut isumaqarfigisariaqaraat, taamaanngippat iluaqutaanaviannngimmat – ilinniartitsisup ilinniartut isumaqatigiissuteqarfigissavai buddy-qartarnermik eqqunneqassanersoq.
Suliassaq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut namminneq skema immersussavaat. • Ilinniartitsisup toqqarsinnaavaa skema nalaatsornerinnakkut immersorneqassanersoq (ilinniartut ikinngutaannarminnik ”buddy”-qaleqqunagit), taamaalillunilu pappialamik tunineqartup siulliup atini qulliutillugu allappagu sanilia ataani allalluni il.il. Siulliulluni allattoq aamma kingulliulluni allanneqassaaq, kaajalukaartoqartussanngorlugu.
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup peqatigalugu ilinniartut isumaqatigiissutigissavaat buddy-qarneq qanoq atorniarlugu: qaqugukkut sianertoqartassava/allattoqartassava?, buddy-qatigiit isumaqatigiissinnaapput namminneq ”malittarisassatik”/ilimagisatik pillugit. • Ilinniartitsisup periutsinik ilinniartitsisup isumaqatigiissusiorsinnaavoq, ilinniartitsisut allat kalerrinneqartarnissaat pillugu. • Ilinniartitsisup klassi isumaqatigisinnaavaa, aqqissuussineq piffissap aalajangersimasup qaangiunnerani nalilerneqarnissaa pillugu, soorlu ukiup affaata qaangiunnerani. • Ilinniartitsisup isumagissavaa, ilinniartut tamarmik ”buddy”-mik normuanik telefoniminnut ikkussinissaat. • Ilinniartitsisup isumagissavaa skemap Lectiomut ikkunneqarnissaa, imaluunniit ilinniartut qinnuigalugit klassip facebook-ianut ikkuteqqullugu - peqarunik.
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Klassimi kulturip ilikkariartornermik pitsaasumik siuarsaasup pilersinnissaa. • Klassimi kulturimik pilersitsinissaaq. • Ilinniartitsinermut peqataalluarnissaaq.

Klassimi pingaartitat taasissutiginerat titartarnerilu

Ukioqatigiit	1.g.
Piffissaq	60-95 min. miss.
Atortussat	Qalipaait, pappiarat (ajornanngippat A3).
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Ataatsimooqatigiinnermi suut ilinniartunut pingaartuunerisa ilinniartunik eqqarsaatigineqarnissaat. • Ilinniartut namminneq isummersuutiminnik eqqarsaatiginninnissaat, oqalliseqataasutullu pissuseqarnissaat. • Klassimi pingaartitat isumaqatigiissutiginnissaat. • Klassip ingerlalluarnissaanut suut pingaaruteqarnerisa oqallisiginissaat.
Ilisarititsineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisoq klassip ingerlalluartup qanoq pingaaruteqartiginera pillugu oqaaseqalaassaaq: ilisimatusarnerup takutippaa klassip qiimasumik pissuseqarnerata ilinniartut ilikkagaqarnerusarnerat kingunerisaraa (ass. tak. Børnerådet), klassi nuannerpat atuariartornissaq kajuminnarussaaq il.il. • Takorloorsiuk klassersi tassaasoq inuiaqatigiiannguit. Inuiaqatigiinni malittarisassaqlunilu pingaartitaqartoqartarpoq, inuiaqatigiit ulluinnarisaannut sunniuteqartartunik. • Ilissi aalajangissavarsi klassimi inuiaqatigiittut inooqataaneq qanoq ittuussanersoq. Ullumikkut eqqartussavarsi pingaartitat suut ilissi klassissinni pingaaruteqartuunersut. • Pingaartitat tallimat klassimi uani pingaaruteqartutut isigisasi toqqassavasi. Pingaartitat tallimat taakkua takutissavaat, akornassinni pissusilersoqatigiittarneq qanoq ittoq kissaatiginerissi. Matumani pineqarpoq klassimi ataatsimooqatigiissagaanni suut pingaaruteqartutut isiginerlugit isumaqatigiinnissarsi. Atuaqatit tusaaniartarnissaat assigiinngissutsillu akuerinissaat pingaartuuppat? Klassimi toqqissisimanissaq inussiarnersumillu oqaluuttarnissaq pingaartuuppat? Taakku pingaartitanut assersuutaapput. • Pingaartitat tallimat toqqarniarassigit, imaanngilaq pingaartitat tallimaannaasut, kisiannili ilissi pingaarnerpaatitasi pillugit oqallinnissarsi isummernissarsilu kissaatigingakku.
Suliassaq	<p>Immikkoortoq 1 (30-45 min.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut 3-5-nik inuttalinnik eqimattakkaartikkitt (eqimattaasareersut akimorlugit imaluunniit ilinniartut namminneq toqqaasillugit eqimattaliorit). • Eqimattat ataasiakkaat pingaartitat 4 toqqaasavaat, atatsimoorlutik klassimi pingaarnerpaatitassatut isigisatik (ilinniartunut assersuutunik takutitaqarsinnaavutit). • Tamarmik naammassippata eqimattat tamarmik pingaartitaat sisamat allattarfimmi allanneqassapput (assigiittoqarpat ataasiinnaq allanneqassaaq). • Maanna ilinniartut tamarmik, suli eqimattakkaarlutik) allattarfimmiittut pingaarnerpiussavaat, pappialamullu allallugu pingaartitat tallimaat suut sallitinnerlugit. Pingaartitat tullerriaassavaat pointilersorlugit (1 appasinnerpaajutillugu 5-lu qaffasinnerpaatut pingaartinneqarnerpaamut pointiliutissallugu). • Ilinniartitsisup ilinniartut taasineri tamaasa katersussavai, allattarfimmilu allattussallugit ataani assersuut assilillugu:

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6	Gruppe 7
Akaareqatigiinneq	1	5	5	1			3
Ataqeqatigiinneq		1	2	3	5	4	
Toqqissisimaneq	4	2		2	2	3	1
Akisussaaneq	5		3		3	2	2
Tusarnaarneq	3	4	1	4	4	5	4
Iluamik oqaluttarneq	2	3		5	1	1	5

- Maanna ilinniartitsisup ilinniartullu pingaartitat ikittuinarnit taaneqarsimasut pointikiinerilluunniit piiassavaat.
- Maanna sinneruttut ataasiakkaarlugit misissorneqassapput, ilassutitut apeqqutit, nassuiaanerit tunngavilersuutillu tusaaniarneqarlutik.
- Inaarutaasumik taasineq: eqimattat tamarmik sinneruttuni pingaernerutititik tallimat tulleriaassavaat, pappialamullu allallugit.
- Ilinniartitsisup pappialat katersussavai inernerilu allattarfimmut allallugit. Pingaartitat tallimat pointeqarnerpaat klassip pingaartitaatut akuersissutigineqassapput.

Immikkoortoq 2: pingaartitat titartarnerat (20-40 min).

- Tallimanik angisuunik eqimattaliorit (eqimattani tamani titartaanermik nuannarisalinnik peqataasoqarnissaa qularnaarniarsinnaavat, imaluunniit titartaanermik nuannarisallit siuttussatut nalunaaqqukkit).
- Eqimattat tamarmik suliasinneqassapput pingaartitat klassip isumaqatigiissutigisaasa arlaat ataaseq titartaqqullugu.
- Tamarmik naammassigunik titartakkatik klassip sinneranut saqummiutissavaat.

Naggasiineq (10 min)

- Naggasiullugu ilinniartut qinnuigikkat klassip pingaartitasaanik toqqaaniarnerminni eqqarsaatigisimasatik oqaluttuareqqullugit.
- Pingaartitat malillugit klassi pissusilersortassappat qanoq iliortoqartariaqarpa?

Akissutit

Klassimi pingaartitaasinnaasut (ilinniartitsisup isumassarsiorfissai)

- ataqeqatigiinneq
- soqutigeqatigiinneq
- assigiinngissutsit akuerinerat
- iluamik oqaluttarneq
- inussiarnersuuneq
- ilinniartuup pingaartinnera
- suleqatigiinneq
- ikioqatigiittarneq
- ataatsimooqatigiilluarneq
- akaareqatigiinneq
- naalaarsinnaaneq
- paasinninnermik takutitsineq

	<ul style="list-style-type: none"> • akisussaaqataaneq • nikallujitsuuneq • toqqissisimaneq • akisussaaqataaneq • ammasuuneq • quianartuliortarneq
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Klassimi kulturimik pitsaasumik pilersitsinissaq. • Eqimattani tunngavilersukkamik oqallinnerup sungiusarnissaa. • Isummersornerit oqaatiginissaannik ataatsimoorlunilu aalajangiisinnanermik sungiusarneq.

1.3 Word & allatat (dokumenter)

Mappinik aqqissuussineq pillugu workshop

Ukioqatigit	1.g.
Piffissaq	35 min miss.
Atortussat	Arki qarasaasiami mappinik aqqissuussinissamat siunnersuutitalik. Tiimi sioqqullugu ilinniartut qinnuigineqarsinnaapput mappinik plastikkinik pappialalluunniit ungaluinik namminneq toqqakkaminnik nassaqqullugit.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Torersaagit, piaartumillu aallartilluarlutit, • Atugassatit nassaariuminernerulissapput. • Soraarummiileruit iluaqutigissavat,
Ilisarititsineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Allat (dokumentit) suliallu toqqortornissaat aqqissuulluanngikkaanni, ingerlaannaq paatsiveerunnarsinnaapput. Piaartumik allatavit torersuutinnissaat isumagigukku, ukiuni tulluuttuni pingasuni iluaqutiginerpaassavat. • Ilinniartut qinnuigikkat allataminnik qanoq toqqortuinissartik takorloonerlugu oqaluttuareqqullugu. Periutsit assigiinngitsut ersarissakkat: assersuutigalugu qarasaasiami, pappialanngorlugit, Google Drev-imi allamiluunniit. Tulliullugu ilinniartut eqimattakkaartikkat, assigiimmik periuseqarusuttut issiaqatigiissillugit. • Arki sungiusaat nassuiaruk (agguaanneqarsinnaavoq imaluunniit smartboardikkut takutinneqarluni) mappillu quleriaarlugit inissiivilersuinerup isumaa nassuiarlugu.
Suliassaq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut allatamik toqqornissaannut periutsimik pitsaasumik aamma/imaluunniit mappinik aqqissueriaatsimik atorluarsinnaasaminnik pilersitsissapput. • Mappit tigussaasut piniarneqassapput taaguusersorlugillu allagarserneqassallutik, qarasaasiami mappiliorloqassaaq, Google Drev periarfissalluunniit allat piareerneqassapput. • Pisariaqarpat Dropbox downloaderneqassaaq.
Naggasiineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Paasiniaruk ilinniartut namminneq mappinik aqqissuussinissaq pillugu periusaasinnaasunik, siunnersuutaasinnaasunik isumassarsianillu maluginiagaqarsimanersut. • Naggasiullugu eqqaasitsissutigalugulu erseqqissaruk torersaarnissap isumassarsiaatsialaanera: torersumik aqqissuinerup stress annikillissittarpaa, aamma ulluinnarni - ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugu soraarummiilernermit – iluaqutaasarluni, allattukkat allatullu pisariaqartitat taamaaliornikkut naniuminarnerusarmata.
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allattukkanik atorluaanissaq. • Allatat allattukkanillu atortussat ujaruminarnissaat. • Nammineq suleriaatsit ilisimalluarnissaat. • Ilinniartitsinermut peqataalluarnissaq.

Qarasaasianni mappit aaqqissuunnissaannut siunnersuut

INIISSIIVIK 1

Allatat (Dokumenter)

INIISSIIVIK 2

Mappi: uk. atuarfiusoq 2019-2020 (1.g)

Mappi: uk. atuarfiusoq 2020-2021(2.g)

Mappi: uk. atuarfiusoq 2021-2022 (3.g)

INIISSIIVIK 3

Mappi: Biologi

Mappi: Qallunaatut

Mappi: Tuluttut

Mappi: Kalaallisut

Il.il. (fagitit tamaasa)

INIISSIIVIK 4:

Mappi: Tunniussat/nalunaarusiat

Mappi: Allattukkat

Mappi: Allatat (Dokumenter)

Wordimi allataq aaqqissuuguk

Ukioqatigiit	Tamarmik.
Piffissaq	40-50 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Ilioqqaanermut (layout) ilusilernerlutamut assersuut (wikipediami allataq). • Ilinniartut qarasaasialisassapput/atugassaqaassapput (pitsaanerpaassaaq ilinniartut Word pigippassuk).
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Naapertuuttumik ilusiliinissap imlt. ilioqqaanissap (layout) ilinniarnissaa. • Qarasaasiakkut allatanut nalinginnaasunut naleqqiullugu tunngaviumik malittarisassat pillugit paasissutissiineq.
Ilisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup allatap naapertuuttumik suliarilluakkamillu ilusilernissaata pingaarutaa oqaluttuarissavaa: allataq torersuunngippat, imarisai aamma torinnngitsutut misigineqariaannaapput. • Suliap tunniunneqartup qiviaannarlugu takoqqaarnera pingaaruteqarpoq. • Ilinniartitsisup oqaluttuarisnaavaa ilusileeriaatsit assigiinngitsuusartut - attaveqatigiiffii opgavillu apeqqutaatillugit).
Suliassaq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilusiliinerlunnermut assersuut tunniuguk (imaluunniit Lectiokkut nassiullugu). Ilinniartut pingasukkaarlutik oqallisigissavaat, qanoq iliorluni ilusilersornera pitsaanerulersinnaanersoq. • Tamatuma kingorna allataq aaqqissuutissavaat ilusaa pitsanngorsarlugu. • Tamatuma pinerani ilinniartitsisoq allatap "pitsanngorsarneranut" malinnaassaaq, ingerlaavartumillu siunnersuisarlunilu Wordimi periarfissanik ikiuuttarluni.
Naggasiineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut suleqatigeereerpata ataatsimoorluni eqikkaasoqassaaq – ilinniartut allataq qanoq aaqqissuuppaat, sunalu ilusilersornerani pitsaanngitsutut isigivaat? • Ilinniartitsisup apeqqutigisnaavaa ilinniartut ilaat allattarfikkut/ smartboardikkut allattuisinnaanersoq. • Allatat ilusilersornissaat pillugu tunaartarisassat malittarisassallu suliarineqassapput.
Akissutit	<p>Assersuutit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naqinnerit ilusaat (skrifttyper) assigiinngitsut amerlanngitsut. • Naqinnerit titarnerillu imminnut qanippallaanngitsut. • Naqinnerit angissusaat 11 imaluunniit 12. • Naqinnerit eqqumiitsut immikkulluunniit ittut atornagit. • Qulequttat qulequtaqqallu atortakkit. • Allatap immikkoortui imminnut qanippallaassanngillat. • Titartakkat assillu allatamik nassuiaasertakkit. • Allataq ersersinniarukku uingasumik allaguk, silittumik ataatiguulluunniit titakkamik allannangu imaluunniit naqinnerit angisuut atornagit. • Quppernerit qulaani allatat ("niaqui") eqqarsarluarlutit atortakkit – qulequtaa uteqqeqinagu. • Qulequttat tulleriinnilersuisaaseq killormoortoq malillugu suliassaapput, milliartorlutik. • CAPS LOCK atornaveersaaruk, tamanna naapertuutinngippat imaluunniit atermut ilaalluni.

	<ul style="list-style-type: none">• Naqinnerit qalipaattillit atornagit.
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none">• Allalluni suliassanik sunniuteqarluartumik saqqummiineq.• Ilusilersuerialaatsit naapertuuttut ilisimanissaat.

Beskrivelse af en historisk person – Pia Kreutzmann 2.P

Nelson Mandela. Opvækst. Nelson Rolihlahla Mandela blev født i Mvezo en lille landsby i Umtata-distriktet. Da hans far blev frataget sin titel som stamme-høvding, flyttede hele familien til Qunu, da Nelsons mor havde familie der. I en alder af syv år blev han den første i sin familie, som kom i skole.

2. Politiske aktiviteter

Som ung jurastuderende blev Mandela involveret i den politiske modstand mod det hvide mindretalsstyres nægtelse af politiske, sociale og økonomiske rettigheder til det sorte flertal. Han blev medlem af African National Congress (ANC) i 1942 og grundlagde dets mere dynamiske Youth League (Ungdomsforbund) to år senere. Efter det afrikaner-dominerede National Partys valgsejr i 1948 med et apartheid-program med raceadskillelse blev Mandela en forgrundsfigur i ANC's Defiance Campaign i 1952 og Congress of the People (Folkekongressen) i 1955, hvis indførelse af frihedsbrevet gav anti-apartheid-sagen dens grundlæggende program. Selv om de oprindeligt støttede en ikke-voldelig kamp og blev frikendt i marathon-forrædderisagen fra 1956-1961, accepterede Mandela og hans kollegaer nødvendigheden af væbnet kamp efter nedskydningen af ubevæbnede demonstranter i Sharpeville i marts 1960 og forbuddet mod ANC og andre anti-apartheid-grupper. I 1961 blev Mandela leder af ANC's væbnede fløj Umkhonto we Sizwe ("Nationens spyd", eller MK), der indledte en væbnet kamp mod det racistiske styre. Som øverstbefalende blev Mandela også sendt på en slags våbenlejr i Algeriet. I august 1962 blev han arresteret og fængslet i fem år for ulovlige udenlandsrejser og opfordring til strejke. I juni 1964 blev han dømt igen, denne gang livstid for sin deltagelse i planlægning af væbnet kamp. Han ankom som fange nummer 466 i 1964, og fik derfor fangenummeret 46664. I 1965 blev han idømt livsvarigt fængsel, men kom dog ud igen den 11. februar 1990, efter at have siddet inde i over 27 år. Efter at have afslået at blive løsladt mod at forsage væbnet kamp (februar 1985) forblev Mandela i fængsel indtil februar 1990, hvor vedvarende kampagner fra ANC og internationalt pres førte til frigivelsen den 11. februar efter ordre fra præsident F.W. de Klerk, der samtidig ophævede forbuddet mod ANC. Mandela og de Klerk delte Nobels fredspris i 1993. Som præsident for ANC (juli 1991 – december 1997) **og den første sorte præsident i Sydafrika** (maj 1994 – juni 1999) havde Mandela det overordnede ansvar for overgangen fra mindretalsstyre og apartheid, og han opnåede international respekt for sin opfordring til national og international forskning. Nogle radikale var dog skuffede over de sociale forandringer i hans regeringstid, særligt regeringens ineffektivitet i forsøget på at hæmme udbredelsen af AIDS.

1. PRIVATLIV

Mandela har været gift tre gange. Hans første ægteskab var med Evelyn Ntoko Mase, som endte i skilsmisse i [1957](#) efter 13 år og 4 børn, hvoraf den ene døde som spæd. Han havde et 38-årigt ægteskab med [Winnie Madikizela](#), som han blev separeret fra i (april [1992](#)) og skilt fra i marts [1996](#), blandt andet på grund af politisk uenighed. På sin 80-års fødselsdag blev han gift med Graça Machel, enke efter [Samora Machel](#), den tidligere præsident i [Mozambique](#) og ANC's allierede, som var dræbt i et flystyrt 15 år tidligere. Privatlivet og forholdene mellem børn, børnebørn og konen fra tredje ægteskab har siden været genstand for offentlig omtale. Tilsyneladende er parterne uenige om, hvordan de skal dele arven, og det medførte, at dele af familien bojkottede Mandelas 90 års fødselsdag.

1944	1963	1990	1993	1994	1994
Er med til at stifte ANC Youth-League	Bliver sendt til Robben Island	Bliver løsladt	Modtager Nobels fredspris	Stemmer for første gang i hans liv	Bliver den første demokratisk valgte præsident i Sydafrika

1.4 Mobiilnik atuineq & malinnaalluarnissamut periutsit

Mobiilit iluaqutaat ajoqutaallu aamma taasineq

Ukioqatigiit	Tamarmik.
Piffissaq	60-80 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Taasinissamut apeqqutit. • Asseq.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut ilinniarfimmi mobiilimik (qarasaasiamillu) atuinertik eqqarsaatigissavaat, aamma atuinertik ajunnginnersoq ajoqutaanersorluunniit imaluunniit allaanerusinnaanersoq. • Ilinniartut ilinniarfimmi mobiilnik atuineq namminneerlutik pissuseqarfigissavaat.
Ilisaritsineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup sungiusaatip siunertaa nassuiassavaa. • Ilinniartitsisup ilinniartut eqqarsaataat qulequttamut uunga saatsikkiartussavai: ulluni makkunani ilinniarfinni mobiileqartarneq nunarsuarmi tamarmi oqallisaaqaaq. Inerteqqutaassappat imaluunniit naamik? Ilaat isumaqarput atorluarsinnaasut iluaqutaallutillu, ilinniartullu ilikkariartornerinut iluaqutaallutik. Allat isumaqarput akornusersuutaasut ilinniartullu malinnaasinnaassusaannik ajoqusiisarlutik. • Ullumikkut sungiusaammi sammineqarput ilinniarfimmi mobiilit atugaanerisa iluaqutaat ajoqutaallu. Ilinniartut sungiusaammik aallartinginnerini, klassip ilinniartitsisullu mobiilit/qarasaasiat ilinniartutut atorneqarsinnaaneri assigiinngitsut oqallisigissavaat. • Assimi ataatsimooqatigiiffik (fællesskab) takuuk (EVA 2018: 5 veje til at understøtte fagligt udbytte af digital teknologi i hverdagen), ilinniartullu oqallisigalugu, ilinniartut teknologit digitaliusut suut ilinniarfimmi avataanilu atortarneraat. Arlaannik amigaateqarpa? Ilinniarfimmuut attuumassutilinnut attuumassuteqanngitsunullu agguassineq ilisarnarpa? (taamatut immikkoortitsinerup ilinniartunit paasineqarnissaa isumagiuk).

	<p style="text-align: center;"> Skolerelateret brug Ikke-skolerelateret brug </p> <p> Skolerelateret brug: POWERPOINT, FAGLIGE HJEMMESIDER, ONENOTE, GOOGLE DOCS, VÆRKTØJER TIL MATEMATIK OG NATURFAGENE, EXCEL, KAHOOT, SKOLENS INTRANET, FX LECTIO Ikke-skolerelateret brug: MUSIKTJENESTER, INSTAGRAM, STREAMINGTJENESTER, SNAPCHAT, ANDRE SOCIALE MEDIER Overlap: FACEBOOK, SØGEMASKINER, FILMREDIGERINGS-PROGRAMMER, NYHEDSSIDER, YOUTUBE, TWITTER, WORD </p>
<p>Suliassaq (30-40 min.)</p>	<p>Iluaqutaaffii ajoqutaaffiilu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut marlukkaarlutik tiimini/ilinniartimmi mobiilnik atuinerup iluaqutai ajoqutaalu nassaariniassavaat. Ilinniartut piumagunik internet-ikkut isumassarsiorsinnaapput. Utaqqiisa ilinniartitsisup allattarfikkut ammukartut marluk titassavai. • Ilinniartut marlukkaarlutik maanna ”iluaqutaasut” ”ajoqutaasullu” allattarfikkut allassavaat (ajornanngippat allaareerreqartut allaqqittarnagit). • Tamarmik allareerpata ilinniartitsisup oqaatsit allanneqarsimasut eqikkassavai. Ilinniartitsisup ilinniartut marlukkaarlutik suleqatigiit kaammattussavai iluaqutaasut ajoqutaasullu itisileqqullugit. • Iluaqutaasut ajoqutaasuniit amerlaneruppat? Uteqattaartoqarpa? Iluaqutit ajoqutilluunniit aalajangersimasuuppat? Puigugaqartoqarpa? <p>Taasineq</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maanna klassi tiimini mobiileqartarnerup iluaqutai ajoqutaalu eqqartoreeramikkit, tiimini mobiileqartarnerup isummerfiginialissavaat. • ”Klassimut apeqqutit”-nit apeqqutit atukkit. Taasisup kinaanera paasineqarsinnaanngitsunik taasititsigit, takuniarlugu ilinniartut tiimeqartillutik mobiilitik suliamut attuumanngitsunut qanoq akulikitsigisunik atortarneraat, aamma klassip tiimini mobiilnik atuisarnerup pillugu isumaat ersersikkumallugu (online-mik taasititsinermi programmi atorsinnaavat. soorlu Socrative).
<p>Naggasiineq (10-20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Taasinerup ineneri ataatsimoorlusi misissorsigit. • Ilinniartut isumaqarpat sammisaq ilinniartut, angajoqqaat pisortallu akornanni oqallisigineqarnerusariaqartoq? • Mobiilit tiimini qanoq atorsinnaanerannik imaluunniit qanoq malittarisassaqaarnissaq pillugu siunnersuuteqartoqarpa? • Ilinniartitsisup/ilinniartup piumasup eqikkaalluni allaffissiamut oqaatigineqartut pingaarutillit allassinnaavai. Ilinniartitsisup ilisimatitsissutigisinnaavaa allattukkat ilinniartimmi periutsinik ilinniartitsisoqatigiit siulittaasuannut tunniunneqassasut, taassumalu klassit assigiinngitsut isumaat siunnersuutaallu katersoriarlugit

	rektorimut tunniukkumaarai.
ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none">• Nammineq suleriaatsit eqqarsaatiginissaat.• Ilinniartitsinermut akisussaaqataaneq.• Ilinniartitsinermut peqataalluarneq.• Isummersuutit tunngavilersornissaannik sungiusarneq.

Klassimut apeqqutit (online-mik taasititsinermi programmi atorsinnaavat)

1. Oqaatsit uku qanoq isumaqatigitigivigit?: Telefonit nalinginnaasumik klassinni ilinniartut amerlanerpaat akornusersortarpaat, ilikkagakinnerulersillugit

- Isumaqataalluinnarpunga
- Isumaqataavunga
- Isumaqataanngilanga
- Isumaqataanngivippunga

2. Oqaatsit uku qanoq isumaqatigitigivigit?: Telefonera tiimini nalinginnaasumik akornutaasarloq, ilikkagakinnerulersillunga

- Isumaqataalluinnarpunga
- Isumaqataavunga
- Isumaqataanngilanga
- Isumaqataanngivippunga

3. Klasseqativit agguaqatigiissillugu qasseriarlutik mobiilitik tiimini ilinniarnermut tunngassuteqanngitsunut atortaraat eqqoriarpiuk? (soorlu sms'ernermut, FB-lerinermut, youtube-mut, messengerimut, spillernermut il.il.) Atuaqativit mobiiliminnik tigusineri tamaasa ataatsimik naleqartissavatit.

- Ullormi atuarfiusumi nalinginnaasumi 0-3-riarlutik
- Ullormi atuarfiusumi nalinginnaasumi 4-10-riarlutik
- Ullormi atuarfiusumi nalinginnaasumi 11-30-riarlutik
- Ullormi atuarfiusumi nalinginnaasumi 30-riarnerit sinnerlugit

4. Ilniarnermut attuumassuteqanngitsunut qanoq akulikitsigisumik tiimini mobiilit atortarpiuk? (soorlu sms'ernermut, FB-lerinermut, youtube-mut, messengerimut, spillernermut il.il.) Mobiilinnik tigusinitit tamaasa ataatsimik naleqartissavatit.

- Ullormi atuarfiusumi nalinginnaasumi 0-3-riarlunga
- Ullormi atuarfiusumi nalinginnaasumi 4-10-riarlunga
- Ullormi atuarfiusumi nalinginnaasumi 11-30-riarlunga
- Ullormi atuarfiusumi nalinginnaasumi 30-riarnerit sinnerlugit

5. Suna piumaneruiuk?

- Inimi atuarfiusumi mobiilit inerteqqutaanissaat killilersugaanissaalluunniit
- Inimi atuarfiusumi mobiilit atoqqusaanissaat

Ilinniarfimmi mobiilit pillugit isummagut siunnersuutigullu

Mobiilit pillugit ilinniarnermi periutsinik tiimimit imaqarniliaq

Ulloq:

Klasse:

Ilinniartitsisoq:

Klassitsinni manna pissusiusut (ilinniartut mobiilit qanoq atortarpaat, qanoq annertutigisumik sumullu?):

Tiimini mobiilit pillugit isummagut:

Ilinniartut qanoq iliorsinnaanerannut siunnersuutit:

Ilinniartitsisunut ilinniarfimmullu siunnersuutit:

Eqqortoq/eqqunngitsoq – ilinniarfinni mobiilit pillugit ilisimatusarneq

Ukioqatigiit	Tamarmik.
Piffissaq	35-55 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Arki: eqqortoq/eqqunngitsoq. • Eqikkaavissaq.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut ilinniarfimmi mobiilit atugaanerit namminneerlutik isummerfigissavaat. • Ilinniarfimmi mobiileqartarnermik ilisimatusarneq isummersuutillu naapertuuttut pillugit ilinniagaqassapput.
Ilisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Mobiilit ilinniarfinni initusarput, aamma ilinniartitsisut ilinniartullu inuunerini initusarlutik. Ilaat isumaqarput atorluarsinnaasut iluaqutaallutillu, ilinniartullu ilikkariartornerannut ikorfartuutaallutik. Allat isumaqarput akornutaasut ilinniartullu malinnaalluarsinnaanerannut ajoqutaasut. • Atuarfinni/ilinniarfinni mobiilit pillugit oqaatigineqarsimasut misissussavasi – ilaat eqqortuupput ilaallu eqqortuunatik. Paasiniassavarsi suut eqqortuunersut suullu eqqunngitsuunersut.
Suliassaq (20-40 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Arki oqaaseqaataasimasunik imalik ilinniartunut tamanut agguanneqassaaq (aamma internet-ikkoorlugu nalorsitsaarinerit ingerlanneqarsinnaavoq). • Ilinniartut maanna eqqortup imaluunniit eqqunngitsup nalaagut X-iliissapput, namminneq eqqortuusorisartik aallaavigalugu. • Arki sammineqassaaq oqaaseqaatit ingerlaavartumik oqallisigalugit.
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Eqikkaassutigalugu oqallisigisiuk mobiilit ilinniarfimmi inooqatigiinnermut ilikkagassatigullu sunniutigisaat suunersut. • Naggasiullugu paasinaruk, ilinniartut mobiilit ulluinnarisamut pitsaasumik qanoq ilaasinnaanerit takorloorneraat (soorlu paasissutissanik ujarlernerit, ilisimasunik siammaasseqatigiinnermut, nalorsitsaaruserinnermut – erseqqissunik malittarisassaqaarnissaq pisariaqarpa?).
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Nammineq suleriaatsit eqqarsaatiginissaat. • Ilinniartitsinerit akisussaaqataaneq. • Ilinniartitsinerit peqataaneq.

Eqqortoq imaluunniit eqqunngitsoq?? (ILINNIARTITSISUMUT ARKI)

X-iliigit

	Eqqortoq	Eqqunngitsoq
<p>Ilinniartut ilinniarfimmi suliaqarnermik nalaani ataatsikkoortitsillutik internet-ikkut sammisaqartut ("multitaskertut") soorlu Facebook-erlutik sms-erlutillu, ilinniartunit annikinnerusumik taamaaliortartunit agguaqatigiissillugu karakterii appasinnerupput.</p> <p>https://www.folkeskolen.dk/571106/tag-magten-over-elevernes-mobil--for-laeringens-skyld</p>	X	
<p>Ilinniartiit tiimini mobiilnik atuinissamik akuersinikut, ilinniarfinit mobiilnik atueqqusinningsunit, oqaatsinik ilinniartitsissutini karakterinik pitsaanerusunik angusaqartarput</p>		X
<p>Ilinniartiit mobiilnik atueqqusinningsut misilitsinnerni angusaat, mobiilit inerteqqutaalinnginnerini angusaanniit pitsaanerupput.</p> <p>https://www.folkeskolen.dk/571106/tag-magten-over-elevernes-mobil--for-laeringens-skyld</p>	X	
<p>Qarasaq arlalinnik ataatsikkoortitsisinnaavoq (multitasking). Imaappoq tiimini mobiilimik atueqqusinningsunit malinnaaniarnermut ajoqutaanngilaq.</p> <p>Qarasaq assigiinningsunit marlunnik ataatsikkoortitsisannigilaq, paarlakaatiinnartarlugilli. Paarlaassinerillu tamaasa unikaallattarpoq. Taamaammat ataatsikkoortillugu arlalinnut malinnaaniarneq angusakiffiunerusartoq USA-mi University of Michiganimi ilisimatuut nalilerpaat. Taakku misissuisimapput, MR-scanneri atorlugu paasiniarlugu suliasat ajornakusoortut ataatsikkut suliariniarneranni qaratsami qanoq pisoqartarnersoq.</p> <p>https://www.folkeskolen.dk/571106/tag-magten-over-elevernes-mobil--for-laeringens-skyld</p>		X
<p>Uppernarsineqarnikuuvoq mobiltelefonit ilinniartut akornanni inuttut ataqaatigiilluarnermik pilersitseqataasartut</p>		X
<p>Mobiilit ilinniartunik ilinniagassamik piginnaaneqarlutunil ilinniartunillu sanngiinnerusunik qanoq annertutigisumik sunniinerluttarnerat assigiinningsuteqarpoq.</p> <p>(ilinniartut sanngiinnerusut tiimini mobiilimik atuisoqarneranik ilinniartunit ilinniakkatigut ingerlalluarnerusunit sunnerneqapilunnerusarput)</p> <p>https://www.folkeskolen.dk/571106/tag-magten-over-elevernes-mobil--for-laeringens-skyld</p>	X	
<p>Ilinniartut atuarnerup nalaani Facebook-ertartut Facebook-ertanngitsunit peqqinnarnerusunik nerisarput</p>		X
<p>Amerikami ilinniartitsisut 79-it paasiniaavigineqarneranni affaanit amerlanerit oqaatigaat mobiilit ilinniartut ilikkagaqarusunnerulersissinnaagaat</p> <p>http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/07380569.2013.844637?src=recsys&</p>	X	
<p>Ilisimatusarnerup takutippaa mobiilit ilinniartut anitsiarnerminni timiminnik atuinerat annikinnerulersittaraat.</p> <p>http://nyheder.tv2.dk/2017-08-10-eksperter-efter-skolers-forbud-mod-telefoner-forstaaeligt-mende-skal-inddrages</p>	X	
<p>Ilinniartut ilinniagassanut tunnganngitsunik mobiiliminnik alakkaakulanerat annertusiartortillugu malinnaaniarnerat ajorneruleriartortarpoq.</p> <p>https://politiken.dk/indland/art5976189/Mobilen-spoerer-i-stigende-grad-gymnasieelevers-koncentrationsevne</p>	X	

Eqqortoq imaluunniit eqqunngitsoq?? (Ilinniartunut)

X-iliigit

	Eqqortoq	Eqqunngitsoq
1. Ilinniartut ilinniarfimmi suliaqarnermik nalaani ataatsikkoortitsillutik internet-ikkut sammisaqartut ("multitaskertut") soorlu Facebook-erlutik sms-erlutillu, ilinniartunit annikinnerusumik taamaaliortartunit agguaqatigiissillugu karakterii appasinnerupput.		
2. Ilinniarfiit tiimini mobiilnik atuinissamik akuersinik, ilinniarfinit mobiilnik atueqqusinngitsunit, oqaatsinik ilinniartitsissutini karakterinik pitsaanerusunik angusaqartarput.		
3. Ilinniarfiit mobiilnik atueqqusinngitsut misilitsinnerni angusaat, mobiilit inerteqquataalinnginnerini angusaanniit pitsaanerupput.		
4. Qarasaq arlalinnik ataatsikkoortitsisinnaavoq (multitasking). Imaappoq tiimini mobiilimik atuineq malinnaaniarnermut ajoqutaanngilaq.		
5. Uppernarsineqarnikuvoq mobiltelefonit ilinniartut akornanni inuttut ataqatigiilluarnermik pilersitseqataasartut.		
6. Mobiilit ilinniartunik ilinniagassamik piginnaaneqarluartunik ilinniartunillu sanngiinnerusunik qanoq annertutigisumik sunniinerluttarnerat assigiinngissuteqarpoq.		
7. Ilinniartut atuarnarup nalaani Facebook-ertartut Facebook-ertanngitsunit peqqinnarnerusunik nerisarput.		
8. Amerikami ilinniartitsisut 79-it paasiniaavigineqarneranni affaanit amerlanerit oqaatigaat mobiilit ilinniartut ilikkagaqarusunnerulersissinnaagaat.		
9. Ilisimatusarnerup takutippaa mobiilit ilinniartut anitsiarnerminni timiminnik atainerat annikinnerulersittaraat.		
10. Ilinniartut ilinniagassanut tunnganngitsunik mobiiliminnik alakkaakulanerat annertusiartortillugu malinnaaniarnerat ajorneruleriartortarpoq.		

Malinnaasinnaassutsimut iluaqutaasumik allattuineq

Ukioqatigiit	Tamarmik.
Piffissaq	40 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> Malinnaalluarsinnaassuseq iluaquserniarlugu allattuisarnissamut ilitersuut (agguaanneqarsinnaavoq smartboardikkulluunniit takutinneqarluni).
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> Allattuinerup malinnaasinnaassutsimut siuarsaataasinnaanera ilinniarnissaa. Allattuinerit assigiinngitsutigut iluaqutaasinnaanera paasinissaat. Suut malinnaasinnaassutsimik annertusaasinnaansut, suullu akornusiisinnaansut paasinissaat.
Ilisarititsineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> Ilinniartitsisup oqaluttuarissavaa malinnaasinnaassuseq sunaanersoq: inuup ingerlatanut suliassanulluunniit aalajangersimasunut malinnaalluarsinnaanerata annertussusaa, ataavartumik malinnaasinnaanera aamma akornusersuisunik malussarnaveersaarsinnaanera. Ilinniartitsisup ilinniartut aperissavai suut malinnaalluarniarnermik ajoqusiisinnaansut, akissutillu ilaat allattarfikkut allallugit. Malinnaalluarsinnaajunnaaraanni qanoq iliortoqarsinnaava? Ilinniartut siunnersuuteqartikkut, sammisassaq pillugu eqqarsalersinniarlugit. Ullumi malinnaalluarnissamut periuseq misilissavarput, tassalu malinnaalluarnierup attatiinnarnissaa siunertarlugu allattuineq. Oqaluttuariuk allattuineq assigiinngitsunik siunertaqarsinnaasoq: nalinginnaasumik eqqarsartarpugut allattukkat atorneqqassasut paasissutissat pingaarutillit toqqornissaannut. Kisianni allattuineq imminermi aamma siunertaqarsinnaavoq, tassami allattukkat tiimini/ilinniartitsisup oqaasiinut malinnaalluarnissamut ikiorsinnaavaatigut. Tassami ingerlatsinerput annertusigaangat malinnaalluarnierput aamma annertusisarpoq. Taamaammatt allattuigaangatta malinnaalluarnierput aamma annertusisarpoq. Princeton & UCLA-mi ilisimatusartut paasinikuuaat allattuinerup qisuariarnertalimmik tusarnaarsinnaanerput annertusisittaraa.
Suliassaq (25 min.)	<p>Allattuisarneq</p> <ul style="list-style-type: none"> Maanna ”sammisaqarluni allattuineq” (aktivetetsnoter) sungiusassavarput, imaappoq malinnaalluarnitta attatiinnarnissaanut iluaqutaasussanik allattuineq. Aallaqqaasiullugu ilinniartut qinnuigikkut nalileqqullugu agguaqatigiissillugu qanoq malinnaalluarsinnaatiginerat 1-imii 10-mut kisitsisitalerlugu, 10 tassaalluni qaffasinnerpaaq, tassani tamakkiisumik malinnaalluortoqartarpoq akornutaasinnaasut soqutiginigat, 1-ilu tassaalluni malinnaasinnaangivinneq eqqissimanginnerlu. Kisitsisit allatuivimminnut allassavaat. Ilitersuut sukumiisumik nassuiaruk. Ilinniartitsisup youtube-mit video takutissavaa, imaluunniit minutsini 10-ni naapertuuttumik quianartumilluunniit saqqummiilluni. Saqqummiinerup nalaani ilinniartut allattuissapput malinnaalluarniarnertik iluaquserniarlugu (ilitersuut malinniarsarlugu).
Naggasiineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> Saqqummiinerup kinguninngua ilinniartut qinnuigineqassapput saqqummiinerup ingerlanerani malinnaanertik nalileqqullugu, siulianisuut 1-imii 10-mut kisitsisilerlugu. Tulliullugu ilinniartut sanilertillu ”angusatik” eqqartussavaat. Ilinniartut

	isumaqarpat allattuinerit malinnaaniarnerminnut iluaqutaasoq? Kisitsit agguaqatigiissillugu kisitsisiliussaannit qaffasinnerua?
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allattueriaaseq. • Ilnniartitsinermit peqataalluarneq. • Nammineerluni suliaqarneq.

Malinnaasinnaassutsimut iluaqutaasumik allattuinnissamut ilitsersuut

1. Oqaluttoq/ilinniartitsisoq malinnaavigiuaruk, akornusersuutaasinnaasullu tusaanngitsuusaarniarsaralugit.
2. Paasiniaruk *qulequtaq pingarneq* sunaanersoq, allallugulu.
3. *Immikkuualuttut* pingaarutillit allattukkit.
4. *Oqaatsit oqariaatsillu* allattukkit.
5. *Oqaaseqatigiit ilivitsut allaqinagit*, paarlaallugu oqaatsit ataasiakkaat pingaarutillit allattukkit.
6. Anguniagaanngilaq SUUT TAMAASA allattornissaat, taamaallaalli pingaarnerpaat.
7. *Ilinniartitsisup/oqaluttup nalunaarutai* tusaaniakkit; soorlu "pingaarutilik siulleg tassaavoq..." imaluunniit "soqutiginartoq unaavoq...".
8. Oqaluttup/ilinniartitsisup unikaallattarneri, assersuutai, uteqqitai, nipaata allangorneri, timaata pissusilersornera imaluunniit allattarfikkut allatai maluginiakkit. Tamakku tassaasinnaapput ilinniartitsisup pingaarutilimmik saqqummiileraangami pissusilersuutigisartagai.
9. Pingaartutut, soqutiginarutut, quianartutut imaluunniit ersernerluttutut isigisatit allattukkit (allatatit *ilinnuinnaq tunngasuusinnaapput*).
10. Saqqummiinerup ingerlanerani *apeqqutigiumasatit* allattukkit – paasinngisaqarpit? Imaluunniit arlaatigut soqutiginartorsivit?
11. Qulequttamut ilisarnaataasinnaasunik ilisarnaasiorit titartaallutilluunniit.

Malinnaalluarnissamat periutsit (ernummatit)

Ukioqatigiit	Tamarmik.
Piffissaq	30 min. miss.
Atortussat	Arkit sungiusaatit imalt. Ilinniartut namminneq atortussaas (aqerluusaq pappiaralu).
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniarfiup avataani ilinniarfimmilu inuunerup imminnut ataqatigiinnerisa isiginiarnissaat. • Ernummateqarnerup akornutaasinnaanerata malugineqarnissaa. • Malinnaalluarnierup annertusarnissaanut periutsimik ajornanngitsumik ilinniarnissaq.
Iisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup malinnaalluarneq sunaanersaq oqaluttuarissavaa: inuup sammisanut suliasanulluunniit aalajangersimasunut malinnaalluarsinnaassusiata annertussusia, malinnaajuarsinnaassuseq aamma akornusersuutaasunik sunnertinnaveersaarsinnaaneq. • Ilinniartitsisup ilinniartut aperissavai, suut malinnaalluarniermut akornutaasinnaanersut, akissutaallu allattarfimmut allallugit. • Malinnaalluarsinnaajunnaarnermi qanoq iliortoqarsinnaava? Sammisassamat ilinniartut aqutissiuutikkat. • Ullumikkut malinnaalluarsinnaanissamat periuseq misilissavarput, tamatumani pineqarput ernummateqarneq pissutigalugu eqqarsaatitigut akornutaasinnaasut ”piarnissaat”.
Suliassaq (15 min.)	<p>Sungiusaat: eqqarsaatitit/ernummatitit allakkit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut sungiusaammik saqqummiivigineqassapput. • Pisartoq oqaluttuariuk: amerlanerit niaqqumi eqqarsaatit kaaviinnalersarnerat misiginikuuaat. Immaqa ilinnigassaleriniarputit klassimiluunniit issiallutit. Ilaanni klassimiikkaluarluni malinnaanissaq, ilinniartitsisullu ataqatigiillu oqaasiinut tusarnaarissaq ajornakusoorpoq. Malinnaajuarnissaq ajornarluni. Immaqa aliasuuteqarputit, stresserlutit, ernummateqarlutit, eqqissiviillutit imaluunniit ajornartorsiut qanoq qaangissarnerlugu eqqarsaatigalugu. Ilinniarfimmi ”najuutinngilatit”. Allannigilaq allamiittutit. • Arki agguaguk, imaluunniit ilinniartut qinnuigalugit pappiara qarasaasiarlunniit saqqummeriarlugu qulequtaq EQQARSAATIKKA allaqqullugu. Oqaatigiuk eqqarsaatitit allaqqullugit. Uninnatik allasapput, imaappoq sapinngisamik piffissaq tamaat allaattuiuasapput. Takorluussavaat qarasantik tamakkiisumik imaarniarsaralugu. Eqqarsaatitit tamaasa ujjartussavaat pappiaramullu allallugit. Imaassinnaavoq ilinniartup inuunerani aalajangersimasumik pisoqartoq, malinnaalluarnierneranut akornutaasumik. Aamma immaassinnaavoq ernummateqartut. Taamaappat ilinniartup qaratsani eqqarsaatigisaminik tamanik imaarniarsarissavaa.
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Allatat eqikkakkit. • Ilinniartut minutsimik ataatsimik periarfissikkat qanoq innertik maluginiaqqullugu. Ilinniartut kaammattukkit oqaasinngoqqullugu, qaratsap eqqarsaatinik imaarnera qanoq misiginarnersaq. • Ilaasa malugisinnaanerlugu peqataanissaq malinnaalluarnissarlu ajornannginnerulersut? • Naggasiullugu ilinniartut aperikkat, periutsip atorneqarsinnaanera qanoq

	<p>takorloornerat? (malinnaalluarsinnaajunnaartutut eqqisiviitsutullu misiginermi angerlarsimaffimmi imaluunniit anitsiarfimmi taamaaliortoqarsinnaavoq).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apeqqutigiuk sooq allattuineq iluaqutaasarnersoq (allaaneq ajorpoq ernummatit akornutaasullu timimiit peerlugit tigussaasumik nuunneqartut).
ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsinermut peqataalluarnissaq. • Nammineq ilikkariartornermi periutsit malugilluarnissaat. • Pingaarnernik takunnissinnaalerneq.

Malinnaalluarneq

Eqqarsaatikka

Qaratsat eqqarsaatinik ernummatinillu tamanik imaajaruk. Kipsisuitsumik allagit. Kalaallisut qallunaatulluunniit allassinnaavutit.

Malinnaalluarnissamut periutsit & anersaartorneq

Ukioqatigiit	Tamarmik.
Piffissaq	45-55 min. miss.
Atortussat	Arki sungiusarfissiaq.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Suut malinnaalluarsinnaanermut iluaqutaasarnersut suullu akornutaasarnersut ilinniarnissaat. • Periutsit malinnaalluarsinnaanermik pitsanngorsaataasinnaasut ilinniarnissaat.
Ilisarititsineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup malinnaalluarneq sunaanersoq oqaluttuarissavaa: inuup sammisanut suliassanulluunniit aalajangersimasunut malinnaalluarsinnaassusiata annertussusia, malinnaajuarsinnaassuseq aamma akornusersuutaasunik sunnertinnaveersaarsinnaaneq. • Ilinniartitsisup ilinniartut aperissavai, suut malinnaalluarniarnermut akornutaasinnaanersut, akissutaallu allattarfimmut allallugit, • Ilinniartitsisup ilinniartut kaammattussavai malinnaalluarsinnaajunnaarnermi qanoq iliortoqarsinnaaneranut isummat saqqummiuteqqullugit. Akissutit ilaat allattarfikkut allakkit. • Ullumikkut malinnaalluarsinnaanissamut periutsit anersaartornermut tunngasut misilissavagut. • Anersaartorluarneq eqqissisaataasinnaavopq, timimilu stresshormoninik annikillisaasinnaalluni. Anersaartorerup aammattaaq malinnaalluarniarneq ilikkariartorsinnaanerlu pitsanngorsarsinnaavai.
Suliassaq (20-30 min)	<p>Sungiusaat 1: anersaartorerup samminera</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut sungiusarnerminni issiasinnaapput nikorfallutilluunniit. • Ilinniartut qinnuigikkut assatik naaminnut tutseqqullugit. • Ilinniartut sequnngissapput imaluunniit naatik isigalugit. • Ilinniartut ilitsersukkit pingasoriarlutik itisuumik arriitsumillu anersaaqqullugit. Assamik aalaneri malugisinnaassavaat. • Ilinniartut qinnuigikkut eqqarsaatigeqqullugu anersaartornertik qanoq misiginerlugu. Ilinniartitsisoq akisariaqanngitsunik apersussaaq: suumuna assatit aalatikkai? Silaannarmik puatit immerakkit? Silaannaq qinngakkoortoq malugisinnaaviuk? Silaannaq qinngakkut anillakkaagat malugisarpiuk? Illummut anersaarninni silaannaq nillernerua? Anersaartorerit tusaasinnaaviuk? Qanoq nipeqarpa? <p>Sungiusaat 2: Qalipaammik eqqissinartumik illummut anersaarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aallaqqaasiullugu oqaluttuariuk periuseq taanna stressermermi eqqissiviinnermiluunniit qanoq atorpeqarsinnaanersoq. Ilinniartitsisup ilinniartut sequnngerlutik issiasut ilitsersussavai: • Takorlooruk qalipaammik eqqissinartumik ungaluneqarsimallutit. Silaannaq akimut ersikkunnaarpoq. Qalipaammik qasukkarnartumik, illit nammineq toqqakkannik qalipaateqalersimavoq. • Suli ilutsit takusinnaavatit, kisianni silarsuaq nutaajuvoq, nutaamik qalipaateqarluni. Qalipaateq qasukkarnartoq. • Takorlooruk anersaartoraangavit qalipaateq taanna ilanngullugu anersaartortarlutit. • Takorlooruk puatit qalipaammik tassannga immerneqartut. • Takorlooruk anersaartortarlutit anersaartorerit stressernertut qalipaateqartoq.

	<p>Qalipaata taanna takorlooruk. Stressernerup qalipaataa ilunniittoq.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malugiuk stressernerup qalipaata qalipaammik qasukkarnartumik eqqanni tamarmiittumik akuneqartoq. Malugiuk stressernerup qalipaataa arriitsumik nungukkiartortoq. • Ilummut anersaarit, malugiullu puatit qalipaammik qasukkarnartumik immerneqartut. • Silammut anersaariarninni stressernerup qalipaata ”anisiguk”. <p>Suliassaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arki sungiusarfissaq ilinniartunut agguaguk, ammukartullu immersoqqullugit.
Naggasiineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Periutsit eqikkaavigikkit – iluaqutaappat? Qaqugukkut atorneqarsinnaappat? • Arki sungiugsarfissaq nassuiaruk – oqaatsit ammukartumi sorlermiissappat? Ilinniartut tulleriaarlugit apersorsinnaavatit, tamaasa peqataaleqqullugit. • Ilinniartut ilassutaasinnaasunik siunnersuutissaqarpat? Suut amigaataappat? Allassimanngitsunik ilinniartut malinnaalluarniarannut iluaqutaasartoqarpa?
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsinermt peqatalluarneq. • Klassimi kulturip pitsaasup pilersinnissaa.

Ammukartuni assigiinngitsuni qanoq allaqqasoqassava?

(ILINNIARTITSISUP PAPPIALAATAA)

Oqaatsit ammuksartuni allaffissaasigut allakkit:

Malinnaalluarniarnermut akornutaasinnaasut	Malinnaalluarniarnermut iluaqutaasinnaasut	Tiimini sininnguuleruit imaaliorit
<ul style="list-style-type: none"> • Kaanneq • Imerusunneq • Sinnakilliorneq • Stress • Napparsimaneq inuttulluunniit ajornartorsiorneq • Timimik atuinngippallaarneq • Avatangiisit eqqissiviilliorfusut 	<ul style="list-style-type: none"> • Peqqinnartunik nerisaqarneq • Imerkik imerluartarneq • Avatangiiserisat eqqortut • Unnuakkut sinilluortarneq • Timigissartarneq • Stressernartunik annikillisaaneq • Pitsaasumik anersaartortarneq • Elektronikkik akornutaasut qanillinaveersaarnarat • Akulikitsumik sivikitsumik unikaallattarneq 	<ul style="list-style-type: none"> • Apeqquteqartarit akissutillu akisarlugit • Timit tasitsaartittaruk aalatillugulu • Igalaq ammaruk • Ermigit

Ammukartuni assigiinngitsuni qanoq allaqqasoqassava?

Oqaatsit ammuksartuni allaffissaasigut allakkit:

Malinnaalluarniarnermut akornutaasinnaasut	Malinnaalluarniarnermut iluaqutaasinnaasut	Tiimini sininnguujuleruit imaaliorit

Peqqinnartunik nerisaqarneq

Avatangiiserisat eqqortut

Napparsimaneq inuttulluunniit
ajornartorsiorneq

Stress

Ermigit

Avatangiisit eqqissiviilliorfiusut

Unnuakkut sinilluartarneq

Igalaaq ammaruk

Elektronikkitt akornutaasut
qanillinaveersaernerat

Timigissartarneq

Stressernartunik annikillisaaneq

Pitsaasumik anersaartortarneq

Kaanneq

Akulikitsumik sivikitsumik unikaallattarneq

Imerusunneq

Apeqquqteqartarit apeqququtillu akisarlugit

Sinnakilliorneq

Imerkik imerluartarneq

Timimik atuinngippallaarneq

Timit tasitsaartittaruk aalatillugulu

3. Opgaviliorluni allanneq aamma opgavit annertuut

3.1 Taksonomiimi qaffasissutsit

Taksonomiimik ilisaritsitsineq

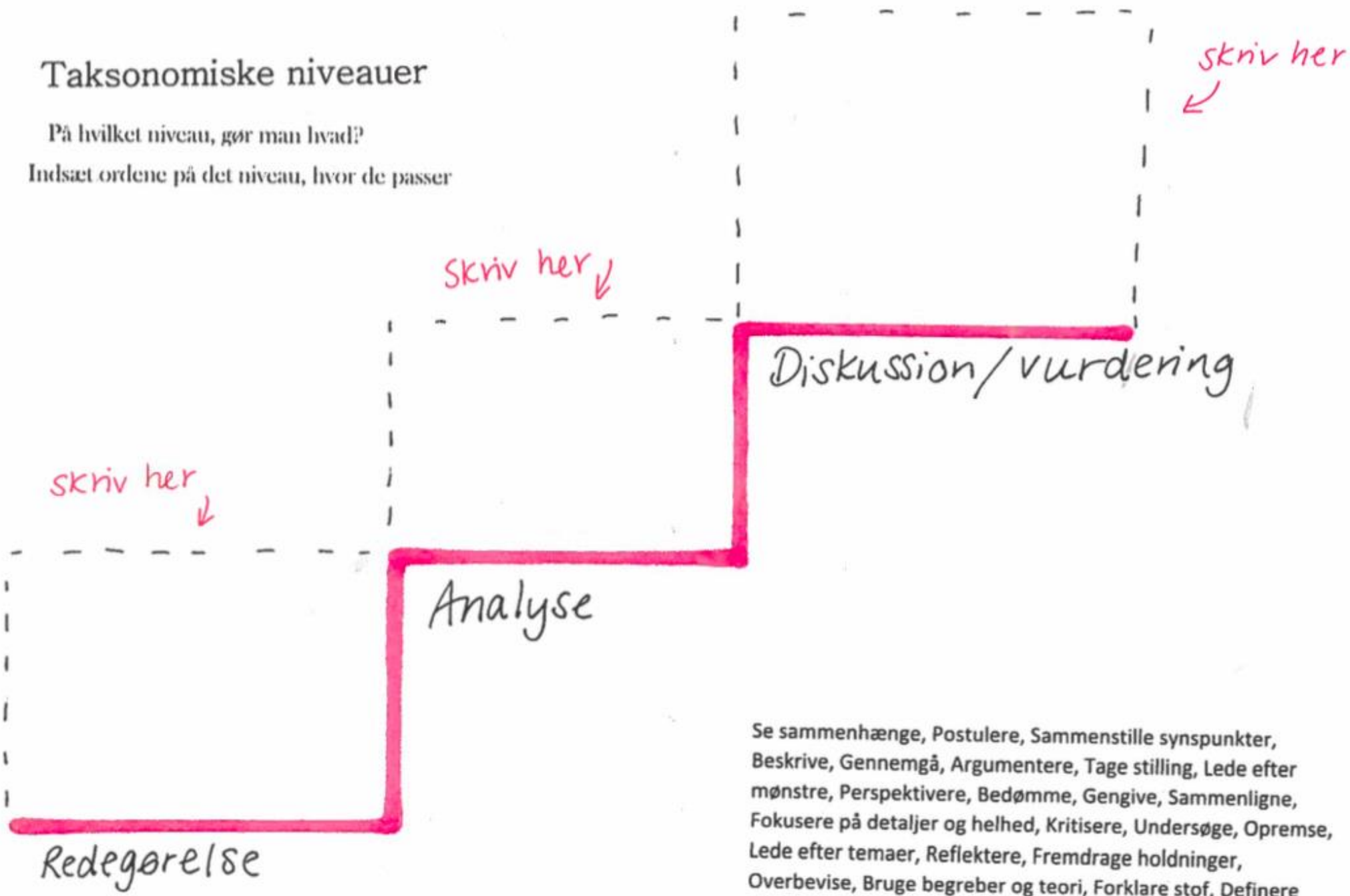
Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	30-40 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Arki sungiusarfissaq. • Ordbogit/internet-imut isersinnaaneq.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Taksonomiimi qaffasissutsit assigiinngitsut ilisimanissaat. • Allatami taksonomiimi qaffasissutsit assigiinngitsut ilisarisinnaalernissaannut tunngavissiineq.
Ilisaritsitsineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Taksonomii sunaava? Opgaviliami apeqqutip akinissaanut, nammineerluni eqqarsarnej qanoq annertutigisoq atortariaanersoq pillugu apeqqut (Opgavimi apeqqutit taksonomiimi qaffasissutsit malippaat). • Taksonomiimi qaffasissutsit nassuiakkit, powerpointikkut takutillugit imaluunniit tummeqqat allattarfikkut titartarlugit, qaffasissutsini assigiinngitsuni qanoq iliortoqartarnera oqaasertaleruk, assersuutigalugu: allaaserinnineq, assersuussineq, naliliineq aamma nassuiaruk qaffasissutsini assigiinngitsuni allannermut suna ilisarnaqutaanersoq: <p>Nassuiaat (redegørelse):</p> <ul style="list-style-type: none"> • eqqarsarluni suliaqarnermi qaffasissuseq appasinnerpaaq • oqaluttuareqqiineq • uteqqiineruvoq • ilinniartup toqqagaanik isiginiagaqarpoq • pingaarutillit pingaaruteqannginnerusullu immikkoortinneqarput • nassuiaammi apeqqummut assersuut: haship kemiskimik katitigaaneri timimillu sunniisarneri nassuiakkit <p>Misissueqqissaarnej (analyse):</p> <ul style="list-style-type: none"> • immikkuualuttunut agguaassineruvoq, soorlu allatamik • ataqatigiiffinnik takutitsineq • assigiiffinnik assigiinngiffinnillu takutitsineq • ilutsineq aamma/imaluunniit pissutaasut ataqatigiiffiik qulaajaaneq • ilisimasani suliarinnineq • fagimi teoriinik periutsinillu atuineq • misissueqqissaarnermi apeqqutinut assersuut: nunarsuarmi sumiiffinni assigiinngitsuni hash pillugu inatsisit misissukkit imminnullu sanilliullugit

	<p>Oqallisiginnineq (diskussion):</p> <ul style="list-style-type: none"> • isummersuutit imminnut akilerisinnerat • illersuilluni assortuillunilu eqqarsaatiginnineq • qulequttap isiginneriaatsinut ataqtigiiffinnullu allanut naleqqiunnera (sanilliussineq - perspektivere) • nammineerluni isummersorneq • kingunerisassat periarfissallu eqqarsaatersuutiginerat • oqallisiginninermi apeqqutinut assersuut: Haship killilersugaanera pillugu ideologiit isiginneriaasiat oqallisigiuk. Imigassamut sanilliussisinnaavutit.
Suliassaq (15-20 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Arki sungiusarfissaq ilinniartunut tunniunneqassaaq, immersorneqarlunilu. Oqaatsit qaffasissutsinut eqqortunut inissineqassapput • Suliakkiissummut ilaatissinnaavat, ilinniartut oqaatsit paasinngikkunikkit isumaannik ordbogini internet-ikkulluunniit ujarlernissaat
Naggasiineq (5 min)	<p>Naggasiullugu pingaarnerit eqikkakkit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgaviliornermi qaffasissutsit assigiinngitsuupput. • Taksonomiimi qaffasissutsini naatsumik oqaatigalugu pineqarput: ilinniartitsissummi sammisassat paasisimanerisa takutinnissaat (nassuiaat), taakkunanga atuisinnaaneq (misissueqqissaarneq) aamma nammineerluni isummerfigisinnaanerit (oqallisiginnineq). • Ilinniartut qaffasissutsini assigiinngitsuni, assigiinngitsunik iliuusissatik ilisimassavaat. • Opgaviliaat ajornarsiartuaarlutik siumukassapput, qaffasissuseq annertusiartuaarluni (opgaviliornerup ingerlanerani taksonomiimi tummeqqatigut qummukassapput).
Akissutit	<p>(Imaassinnaavoq ilinniartitsisut ataasiakkaat isumaqartut, oqaatsit ilaat qaffasissutsini arlalinni/allani inissisimassasut, fagi ataqtigiiffillu apeqquaatillugit).</p> <p>Nassuiaat (redegørelse): allaaserinnineq, misissuineq, oqaluttuareqqiineq, tullerriaarineq, sammisanik nassuiaaneq, nassuiaasersuineq.</p> <p>Misissueqqissaarneq (analyse): ataqtigiiffinnik takunnineq, assigiiaarlutik uteqattaartunik ujarlerneq, immikkuualuttut ataatsimoorfiillu isiginiarnerat, misissuineq, qulequttanik (tema) ujarlerneq, oqariaatsiniik teoriinillu atuisinnaaneq.</p> <p>Oqallisiginnineq: ”taamaanneraaneq”, isummanik sanilliussineq, tunngavilersuineq (argumentere), isummerneq, sanilliussineq (perspektivere), naliliineq, apersuusersuineq (kritisere), tunngavilersukkanik eqqarsaatiginnineq (reflektere), pissuseqarfigininnernik ersersitsineq, killiiniarneq (overbeviser).</p>
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Taksonomiimi qaffasissutsit assigiinngitsut atornissaannik ilisimannilluarnerup takutinnissaa.

Taksonomiske niveauer

På hvilket niveau, gør man hvad?

Indsæt ordene på det niveau, hvor de passer

Se sammenhænge, Postulere, Sammenstille synspunkter, Beskrive, Gennemgå, Argumentere, Tage stilling, Lede efter mønstre, Perspektivere, Bedømme, Gengive, Sammenligne, Fokuserer på detaljer og helhed, Kritisere, Undersøge, Opremse, Lede efter temaer, Reflektere, Fremdrage holdninger, Overbevise, Bruge begreber og teori, Forklare stof, Definere

Taksonomiimi qaffasissuseq naniuk

Ukioqatigiiaat	Tamarmik (sungiusaatip matuma samminnginnerani ilinniartut taksonomiimi qaffasissutsit suunerat ilisimassavaat).
Piffissaq	45-70 min.
Atortussat	Allakkat puui allatanit qiortakkanik imallit (tiimi sioqqullugu ilinniartitsisup allatat atugassani kopeersimassavai naammattunik amerlassusilerlugit, qiortariarlugillu allakkap puuinut ikillugit).
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut taksonomiimi qaffasissutsit pillugit ilisimasatik atussavaat, atorneqarfii ilisarisinnaalerlugit. • Taksonomiimi qaffasissutsit pillugit ilisimasat uteqqinneri. • Allalluni suliami annertunerusumi allatat nassuiaasut, misissueqqissaartut oqallisiginnittullu atorneqarfiminni qanoq isikkoqarsinnaanerannik misilittagaqalernissaq.
Iisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Taksonomiimi qaffasissutsit suunersut naatumik uteqqikkit, ilinniartut namminneq ilassuteqallattaasinnaapput: • Opgaviliani soraarummeernermiluunniit qaffasissutsit assigiinngitsut pineqarput, allalluni opgaviliani amerlanertigut paaserusutanut oqasertaliussat (problemformulering) ilaasarput, taakkulu imarisarpaat apeqqutit taksonomiimi qaffasissutsinut tunngasut, qaffasissutsit takutittarpaat, apeqqutip akissutissarsinissaanut nammineerluni eqqarsarnissaq qanoq annertutigisoq pisariaqarnerisq, apeqqutigisaq taamaallaat nassuiaanertut qaffasissuseqarpat, qaffasissumik karakteriliisoqarnaviannigilaq, tummeqqatigut qaffakkiartortilluni pitsaaneruleriartortarpoq.
Suliassaq (20-45 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut marluk-pingasukkaarlutik allakkat puuinik, qiukkanik 18-inik imaqtartunik tunineqassapput. • Maanna ilinniartut qiukkat pingasunngorlugit immikkoortitissavaat – aalajangissavaat qiukkat tasaanersut opgavinit nassuiaasunit, misissueqqissaarfiusunit oqallisiginnittunilluunniit aallaaveqarnerisut.
Naggasiineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Qiukkat ataasiakkaat ataatsimoorlusi oqallisigisigut (1-imiit 18-imut) ilinniartullu tulleriarlugit qinnuigikkit, qiukkat sumut inississimanerlugit oqaluttuareqqullugu, aamma SOOQ isumaqarnerisut qiugaq nassuiaataanersq, misissueqqissaarnerunersq imaluunniit oqallisiginninnerunersq. • Imaappoq oqaluttuarissavaat, suna qiukkap nassuiaatinit, misissueqqissaarnermit oqallisiginninnernilluunniit aallaaveqarneranut pissutaanersq.
Akissutit	<p>Nassuiaatit: 1, 2, 6, 7, 12, 14, 16</p> <p>Misissueqqissaarnerit: 4, 9, 10, 15, 18</p> <p>Oqallisiginninnerit: 3, 5, 8, 11, 13, 17</p>
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Taksonomiimi qaffasissutsit assigiinngitsut atorsinnaanerisa ilisimalluarnerannik takutitsinissaq.

Ilinniarnertuunnngorniarfimmi opgavilianit piviusunit assilisat (annermik 3.g-t suliaannit)

Nassuiaatit /redegørelser)

1 Første verdenskrig lignede i starten endnu en krig i rækken med blodige angreb og mobile frontstillinger. Det var en krig, hvor alle de krigsførende lande så en afslutning allerede i julen 1914 – blot måneder efter udbruddet. Dog tog man grueligt fejl. Første verdenskrig blev en krig, man aldrig før havde oplevet.

2 Fysisk aktivitet defineres ifølge sundhedsstyrelsen ved fysisk aktivitet som ethvert muskelarbejde, som øger ens energiomsætning. Der er altså snak om både ustruktureret aktivitet som havearbejde, transport i form af cykling eller gang samt mere bevidst og regelmæssig træning som løb og styrketræning.

6 Det centrale nervesystem (CNS) er en af menneskekroppens vigtigste bestanddele. Uden CNS ville et menneske hverken kunne føle, tænke eller overhovedet leve. CNS består i hovedtræk af hjernen og rygraden. I rygraden er nervetråde fra det perifere nervesystem påsat, hvorefter nervebanerne fortsætter op til hjernen, hvor al information fra kroppen ender og bliver gennemarbejdet.

7 Psykoanalysen blev skabt i slutningen af 1800-tallet, af den østrigske læge og neurolog Sigmund Freud (1856-1939). Hans teorier har haft stor indvirkning på datidens, men også nutidens psykiatri og litteratur. Freud hentede ideen om at mennesket er styret af både fysiske og biologiske kræfter, herunder seksuelle drifter, fra Charles Darwins, revolutionerende teorier om menneskets afstamning fra dyrene.

12 Ginikoefficient er et begreb, der benyttes, når man taler om ulighed. Ginikoefficienten måler nemlig den økonomiske ulighed i et land. For at forstå, hvad en Ginikoefficient er, og hvordan denne værdi beregnes, må man først kende til en række begreber. Et af disse begreber er et Lorenzdiagram. Et Lorenzdiagram er en grafisk illustration, der kan beskrive den økonomiske ulighed i et land.

14 Facebook.com kom online i september 2006, og var udviklet af Mark Zuckerberg, Eduardo Saverin, Dustin Moskovitz og Chris Hughes, som alle var college studerende. Formålet for deres projekt var i den tid, at skabe et online mødested for de studerende på Havard University. Efter kort tids stor succes valgte udviklerne, at sprede sig mere ud, og pludselig var det meste Boston-området på Facebook. Efter endnu større succes valgte man at åbne Facebook for alle universitetsstuderende, men man fandt hurtigt ud af at det var en hel ny måde at tænke på, og derfor valgte de fire udviklere at gøre Facebook til et worldwide projekt.

16 I 1949 var Europa reelt delt i to blokke med hvert sit Tyskland, og man kan undre sig over hvordan det var sket. En del af baggrunden var Sovjetunionens forsøg på at holde Vestmagterne ude fra Vest-Berlin ved hjælp af en blokade af byen den 23. juni 1948. Dette resulterede i en amerikansk luftbro, som i næsten et år transporterede tonsvis af varer til Vest-Berlin. Da Berlin-blokaden således havde været en fiasko og det ikke lykkedes for Sovjet at få hele Berlin indlemmet i DDR, blev problemet med østtyskernes flugt til Vesten løst ved at bygge en mur i august 1961.

Misissueqqissaarnerit (analyser)

4 Digtet er et ustrofisk digt, som blot består 16 verslinjer. Sætningerne i digtet er forholdsvis fuldstændige og ubrudte, men der forekommer også få brudte sætninger (enjambement). Brugen af verber og substantiver dominerer klart teksten. I næsten hver verslinje bliver et substantiv og et verbum anvendt. Derimod er der et meget begrænset antal adjektiver. Det knappe valg af adjektiver gør, at digtet ikke bliver så beskrivende, men også på den måde mere konstaterende. Der er dog brugt tre adjektiver. Det er det samme konstaterende og beskrivende

adjektiv, som er anvendt tre gange: "Fede". Det er alle tre gange brugt i sammenhæng med ordet "svin": "Fede svin". Dette adjektiv har en negativ ladning og understreger digtets tematik.

9 Dr. Jekyll, som romanen egentlig handler om, på den måde at det er ham som transformerer sig, og hos ham de forskellige enheder i Freuds personlighedsmodel bedst og mest ekstremt tydeliggøres. Han bliver beskrevet, som "*smooth-faced man of fifty, with something of a slyish cast perhaps*"- det kan være et udtryk for den indre 'ondskab' som 'titter' frem.

10 En anden kilde er et soldaterbrev fra vestfronten fra en skyttegravssoldat, Otto Iversen. Brevet er fra den 22. november 1916. Han skriver hjem til sine forældre om den første søndag i skyttegravene. Citatet her beskriver hans frygt for et gasangreb: "*Sidste nat frygtede vi et fjendtligt gasangreb, derfor måtte en af os hele tiden holde vagt. Ved det sidste gasangreb havde englænderne kun ringe held. Når vores masker passer, er der heller intet at frygte.*" Han anvender ordet frygt om gasangrebet. Anvendelsen af gassen fremkalder tydeligvis en gru og usikkerhed i ham. Denne kildetekst adskiller sig fra kildetekst 1 ved at være uden beskrivende tillægsord og unødvendige beskrivelser.

15 I denne tale møder vi en præsident der forsøger at skabe sammenhold og håb om noget bedre, ved hjælp af forskellige retoriske virkemidler han har valgt. Gennemgående i hele talen forsøger han ikke at skelne mellem familierne der gennemgår denne sorg og resten af nationen "*(...) you're not alone in your grief, that our world, too, has been torn apart, that all across this land of ours, we have wept with you(...)*", han ønsker at give udtryk for, det ikke kun er familierne der er i sorg, men hele nationen. Ved hjælp af metaforer, der skaber billeder for tilhørernes indre blik giver Obama udtryk for at nationen vil stå sammen og hjælpe

18 Denne netop beregnede høje ulighed for USA i 2012 bliver også diskuteret i de to taler af henholdsvis Paul Ryan og Barack Obama. Begge taler omhandler fattigdom, og modtageren er den amerikanske befolkning. Dette kan for eksempel ses i Barack Obamas, hvor han ofte benytter sig af vendingen: "*My fellow Americans*". Herved identificerer han sig selv med den amerikanske befolkning, og det er hans catch-frase.

Paul Ryans catch-frase er titlen på talen, som er: "*In This War on Poverty, Poverty is winning.*". Denne sætning ses også senere hen i talen, og det giver et negativt billede af situationen i USA, i og med han siger, at landet taber kampen mod fattigdom

Oqallisiginninnerit (diskussioner)

3 Tv fungerer som et informativt medie, da man – i langt størstedelen af verdens lande – kan se nyheder, dokumentarer og lignende. Herved kan man dagligt holde sig opdateret med begivenheder på hele verdensscenen samt tilegne sig viden gennem forskellige udsendelser, der belyser ét bestemt emne. I sådanne tilfælde kan jeg sagtens se og forstå, hvordan man gennem tv kan få viden og en større samfundsforståelse. Og hvordan tv er en positiv faktor for verdensudviklingen. Omvendt er det for mig også yderst svært at forstå den situation, der florerer i ulandene. I Danmark har vi ikke på samme måde brug for adfærdsmæssige rollemodeller i form af stjerner fra store sæbeoperaer – og det er en forholdsvis uvirkelig situation, at man i dagens Danmark pludselig skulle agere på en bestemt måde, fordi en stjerne har gjort ditto. Derved anser jeg en del udsendelser som ligegyldige, men dog underholdende...

5 På den anden side må man forstå at vi jo intet ved om, hvad der var sket i krisen i dag, havde regeringen ikke ført Keynesiansk økonomisk politik - eller for den sags skyld, hvad der var sket i 30'erne hvis man havde. Der er dog mange, der argumenterer for at den økonomiske politik har

hjulpet og at den har skabt basis for at komme ud af krisen. Andre igen mener, at der er gjort det rigtige – men ikke nok. Alt i alt kan man ikke ignorere fakta: Krisen i 30'erne var markant værre end krisen i dag. Den varede ca. 10 år – i dag snakker vi om efter 3-4 år at den måske er ved at være ovre. Arbejdsløsheden var oppe på 32% i 30'erne - i dag ikke engang nærmer den sig 10%, hverken efter Danmarks eller EU's ledighedsdefinition. Er dette så den økonomiske politik skyld?

8 Man kan altså argumentere for, at den katolske kultur til stadighed påvirker det sociale liv i Spanien. Familien har størstedelen af det sociale ansvar i den spanske selektive velfærdsmodel på trods af, at familiemønstrene i det senmoderne Spanien er ved at gå i opløsning.

11 Hvis man antager dette er hvad Stevenson ønskede, at formidle med bogen, afspejler den samtiden ret godt. Man kan dog argumentere for, at fordi den er skrevet i den sene del af den victorianske æra, kan Stevenson have gjort op med hvad disse æstetiske og moral prægede samfundsnormer kunne resultere i – undertrykkelsen af lyster, er jo ifølge romanen, grunden til aggression hos Dr. Jekyll, og måden hvorpå det hele ender ud i en personlighedssplittelse

13 Jeg vil postulere, at fremskridtene indenfor stamcelle og syntetisk celleforskning tager så store og hurtige skridt i den rigtige retning, at GABA-hæmmer celler lader til at kunne blive en ekstremt vellykket løsning, som ikke kræver de store kirurgiske indgreb og som ikke lader til at have nogle bivirkninger af betydning. Dog er forskningen indenfor GABA-celler i hjernen mange skridt efter nogle af de andre behandlingsformer, som allerede anvendes i mennesker i dag.

17 Ved at samle de skandinaviske lande, Sverige, Norge, og Danmark, kunne Netflix opnå en række fordele som stordriftsfordele, og mindre omkostninger til film og TV-serie rettigheder. Nogle af ulemperne kan være, at kunderne, betaler til en masse titler som de ikke forstår. Dette kan dog løses ved, at have undertekster på alle tre sprog, til alle film, samt målrette forslaget af film, til hvad kunden tidligere har set. Da Netflix allerede opererer i de tre lande, og produktet er det samme kan der her være tale om markedspenetrering. Der kan også argumenteres for, at det er markedsudvikling, da Netflix skaber et nyt Skandinavisk marked.

3.2 Allannerup ingerlanera aamma allannerup immikkoortui (faser)

Sungiusaat: Opgaviliorluni allanneq immikkoortukkaarineq iluaqtsiullugu

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	105 min miss.
Atortussat	Arki allannerup immikkoortuinut assigiinngitsunut nassuiaatitalik.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> Allannerup assigiinngitsunik immikkoortoqarluni (faser) ingerlatsinerunrata (proces) ilikkarnissaa. Allannermik ingerlatsinerup immikkoortullu ataasiakkaat assigiinngitsut aqqusaarnissaasa sungiusarnissaat.
Ilisarititsineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> Ilinniartut alapernaallutit apersukkit opgaviliorlunaraangamik qanoq iliortarnerinik. Qinnuigikkitt alloriarnikkaarlugu qanoq suleriaaseqartarnertik oqaluttuareqqullugu. Sapinngisamik immikkuualuttut ilanngullugit ingerlatsisarnerminnik oqaluttuarsinnaanersut misiliguk. Allattarfikkut allattuisinnaavutit. Ilinniartut immaqa allannertik immikkoortunut assigiinngitsunut agguluttarpaat, tamannalu sianigilluarlugu, kisianni ilimanarpoq arlallit allariaaseqartut ingerlaannaq qarasaasiap saanut ingeriarlutik aallaqqaataaniit naggataanut allattarlutik. Aallarnisaammik oqaloqatigiinnissinni oqaluttuariuk allanneq ingerlatsinerusoq arlalippassuarnik immikkoortortalik, tamannalu maanna samminiariissi. Eqqarsarluni allannerup (ingerlatsinissamat sakkoq) aamma saqqummiinialuni allannerup (suliaq naammassisaq) assigiinngissutaat oqaluttuariuk. Tiimip siunertaa nassuiaruk: anguniagaavoq ilinniartut allannerup immikkoortui assigiinngitsut ilisimalissagaat misilillugillu. Suliassami pineqarpoq immikkoortut assigiinngitsut aqqusaarnissaat. ”Takorluugaannarmik” eqikkakkamillu opgaviliorluta allassaagut Immikkoortut aqqusaagassasi arfiniliupput, immikkoortut ataasiakkaarlugit tullerriaassavagut. Immikkoortut arfinillit naatsumik ilisaritikkitt, ilinniartunit paasineqaaqqullugu immikkoortut taakku tamarmik immikkut qanoq kinguneqassanersut. <p>Allannermi immikkoortut:</p> <ol style="list-style-type: none"> Brainstorm (5 min.). Najoqutassap (disposition) pilersaarusiornera (9 min.). Atortussanik katersineq (6 min.). Misiliummik allanneq (30 min.). Naliliiffigitinneq (feedback) (15 min). Allaqqiineq (20 min.).
Suliassaq	<ul style="list-style-type: none"> Ilinniartut ”takorluukkamik” eqikkakkamillu opgaviliorlutik allasapput, immikkoortullu assigiinngitsut aqqusaarnissaat sungiusarlugu. Aqquataani ilinniartitsisup piffissaq nakkutigissavaa, klassi immikkoortunik tamanik aqqusaarisinnaaqullugu. Ilinniartitsisup erseqqissassavaa matumani pineqanngimmat eqqortumik allannissaq, kisiannili immikkoortut tamarmik aqqusaarnissaat opgaviliornermilu immikkoortut tamaasa misilinnissaat pineqarluni – tassa anguniagaq! Inuunersi pillugu allataqassaasi. Allataq quppernerup affaanik initussuseqassaaq. Naammasinissannut immikkoortut tamaasa aqqusaassavasi. <p>1) Immikkoortoq siulleq tassaavoq brainstorm. Ilinniartut qinnuigikkitt ”Inuunera” qulequtaralugu brainstormeqqullugit (annerpaamik minutsit 5). Piffissaq naappat</p>

	<p>ilinniartut aalajangiutissavaat allataminni suut salliutinniarnelugit (brainstormernermik ilaanit toqqaassapput).</p> <p>2) Najoqqutassap pilersaarusionera. Ilinniartut eqqarsaatigissavaat allatartik qanoq ilusilersorniarnelugu. Suut siulliussappat, qanoq iliorluni pitsaasumik aallartittoqartarpa, qanoq iliorlutik allatap siumut ingerlaartuarnissaa qularnaarsinnaavaat, samminiakkatut toqqakkat qanoq tulleriinneqassappat? Allataq qanoq naggaserneqassava. Immikkoortumi uani allatassat annertungaatsiartumik immikkuualuttukkaarlugit pilersaarusionerqassapput – allalluni aallartivinnginnermi. Ilinniartup allatassap (opgavip) pingaarnersai takusinnaassavai – allalluni aallartinnginnermini. (annerpaamik 9 min.).</p> <p>3) Atortussanik katersineq: immikkoortumi uani nalinginnaasumik suliassaasarpud opgaviliaq pillugu paasisutissanik ilisimasanillu ujarlerneq, assersuutigalugu atuakkanik atuarneq, internet-ikkut ujarlerneq, paasisassarsiorneq il.il. ”Inuunera”-mut naleqqiullugu tamanna ajornakusuulaarpoq (tassami inuunersi pillugu atuakkiortoqarsimassagunangilaq), kisianni assersuutigalugu angajoqqassinnut ilaqtassinnulluunniit sianersinnaavusi paasisassarsiorlusi (tamannali maanna piffissaqarfiginngilarsi). Taamaammat sungiusaammi uani ilissi nammineq eqqaamasassinnik paasiniaasariaqarput. Oqaluttuat imaluunniit allaaseriniakkat pillugit allattuissaasi. Najoqqutassarsi oqaatsinik ilaartorlugu itisilersiuk. (annerpaamik 6 min.).</p> <p>4) Misiliummik allanneq: maanna allannissamut piareerput. Misiliummik allassaasi (misiliummik allanneq tassaavoq ”siullermeerluni misiliineq”, tasaanngilarlu allatassarsi inaarutaasoq, kisiannili allataq opgaviliornerup immikkoortuini kingullerni naleqqussarneqarlunilu pitsanngorsarneqarsinnaasoq) (annerpaamik 30 min.).</p> <p>5) Naliliiffigitinneq (feedback): misiliummik allatassinnik sanilersilu paarlaagitsi. Sanilissi allatai atuareerussigit paarlakaallusi aallatap qanoq pitsanngortinneqarsinnaaranik siunnersuuteqassaasi. Ersernerluttoqarpa? Paasiuminaattoqarpa? Paasisutissat tullerriaarnerat paasinarpa? Sukkut allataq pitsaanerulersinnaava? Suli pitsaanerulersinniarlugu qanoq iliortoqarsinnaaranik siunnersuutissaqarpit? (naqinnerlutat maannakkorpiat soqutaanngillat) (15 min.).</p> <p>6) Allaqqiineq: maanna aatsaannguummat naliliiffigitinnersi tunngavigalugu allatarsi naleqqussassavarsi/pitsanngorsassavarsi. Allataq naqqissoruk pitsaanerulersillugulu. (annerpaamik 20 min.).</p>
Naggasiineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Immikkoortut ilaat pitsaanerumik allannisassinnut iluaqutaappat? • Opgaviliarsi pitsaanerulissaaq, ataqatigiinnerulerluni eqqarsaatigilluagaanerullunilu, allannissinni immikkoortut arfinillita tamaasa aqqusaartarussigit. • Opgaviliorneq ajornannginnerulissaaq pilersaaruteqarussi. • Opgaviliaq annertoorujussuarmik pitsaanerulersarpoq allaniit naliliiffigitittaraanni, taamaammat ilinniaqatisi ilaqtassasi/ikinngutisi tamatumunnga atorluartarsigit. • Kinaluunniit allaqqaarnermini eqqortumik allataqarsinnaanngilaq – allat suugaluartulluunniit annerusumik minnerusumilluunniit naqqissugassaasarpud, kusassarneqarlutik, ”qillarissarneqarlutik” allaqqinneqarlutillu.
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup ingerlasarnerata sungiusarnissaa.

Allannerup immikkoortui arfinillit

1. Brainstorm

Ilisimariikkatit pingaarnersiukkit (aamma opgaviliat naammassiniarlugu suut atuaqqittariaqassanerlugit paasiniaruk). Qulequtariniakkat pillugu ilisimasatit naapertuuttut tamaasa "aniatikkit". Qulequttap "teqeqqui" tamaasa paasiniakkit, opgavilianni atugassavit toqqarnissaannut pitsaanerpaamik aallaavissaqarumallutit.

2. Najoqquitasap pilersarusiornera

Opgaviliassat pilersarusioruk. Opgaviliassanni/allatassanni immikkoortuaqqat assigiinngitsut tulleriinnissaat ersersillugit allattukkit. Opgaviliat sunik immikkoortoqassava, immikkoortunilu assigiinngitsuni qanoq allataqassavit? Qanoq opgavit imminut ataqatigiisineqassava? Opgaviliassavit aallaqqaataa, qeqqa naggasernalu tamaasa ataatsimut isiginiakkit. Najoqquitasat immikkuualuttoqartilluarlugu suliarisinnaagukku opgavip allannissaa ajornannginnerussaaq. Najoqquitasaaq tassaavoq opgaviliavit "saania".

3. Atortussanik katersineq

Opgaviliornerpit aallartinnginnerani alloriarnissaa kingulleq tassaavoq qulequttat pillugu ilisimasanik paasisutissanillu naapertuuttunik katersinissat. Imaassinnaavoq opgaviliassavit ilaa aalajangersimasooq pillugu internet-ikkut atuakkamiluunniit ujarlertariaqartutit. Imaappooq immikkoortumi tassani atuassaatit allattuillutillu, paasiniarlugulu paasisutissat allatannut atugassatit sumi nassaarisinnaanerlugit.

4. Misiliummik allanneq

Opgavit allallugu aallartiguk. Aallaqqaatissaa siulliuttariaqanngilat. Immaassinnaavoq nassuiaatitaa (redegørelse) aallaqqaasiutissallugu ajornannginnerusooq. Najoqquitasiasarisat tunaartariuk – maanna "saarngit neqqakkiartortilissavatit".

5. Naliliiffigitinneq (feedback)

Isumaqaruit opgaviliat naammassikannerlugu, isumagiuk inummit allamit atuarneqarnissaa. Ikinngutivit ilaat qinnuigiuk opgaviliat atuaqqullugu naliliiffigeqqullugulu. Atuartup sukut opgaviliavit pitsanngorsarsinnaanerani tikkuualluarsinnaanera ilutigalugu, naliliiffigitinnerit iluaqutiginnerussavat.

6. Allaqqiineq

Naliliiffigitinnerit tunngavigalugu allatat naqqissussavat. Opgaviliaq siullermik misiliinermi naammassinngisaannarpoq. Imaassinnaavoq aallaqqaasiinerit soqutiginarnerulersinnaasooq ersarinnerulerluniluunniit, immaqaluunniit oqallisiginninnerit naappallaarpoq. Aamma imaassinnaavoq opgavilianni allatavit ilaat atuartuvit paasisimangikkai.

3.3 Opgavimut annertuumut najoqqutassaq (disposition)

Najoqqutassiornermi immikkoortiterinissamat sungiusaat

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	45-50 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Arkit ilinniartut eqimattakkaat amerlaqataat, najoqqutassiami qulequttanik imallit (ilinniartitsisup A3-nngorlugit naqissavai nassarlugillu), • Allakkap puui amerlaqataat, qulequttat assigiinngitsut ataanni imaritatut immikkoortullit.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Annertuumik allalluni opgaviliornermi immikkoortuni assigiinngitsuni qanoq allaqqasoqarnissaanik pingaarnertigut paasinnineq. • Annertuumik allalluni opgaviliornermi erseqqissumik najoqqutaqarluni sulinissap ilinniarnissaa.
Iisarititsineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisup oqaaseq ”najoqqutassaq” (disposition) saqqummiutissavaa: tassaavoq opgaviliornermi najoqqutarisassat, takussutissiaq immikkoortuliannik assigiinngitsunik takutitsisoq, immikkoortuni ataasiakkaani qanoq allaqqasoqarnissaanik itisileriffiisooq. Najoqqutassiaq imarisaasut allasimaffiannut eqqaanarpoq, annertuumilli allaanerussuteqarluni! Najoqqutassiaq allasavat opgave suli suliarilersinnagu, imarisaasa allasimaffiat aatsaat opgavit allareerukku suliarissavat. Najoqqutassiat tassaasarpud allat ”saarni”.
Suliassaq (15-20 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut pingasukkaarlutik allat qortakkat najoqqutassiami qulequttanut eqqorsorisaminut ikkussussavaat.
Naggasiineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Opgavip immikkoortui assigiinngitsut ilinniartunut nassuiakkit, eqimattakkaallu opgavimi immikkortut ataasiakkaat ataannut suut ilaassanerannik piumaguit saqqummiisillugit. • Klassi oqaloqatigiuk immikkoortut ataasiakkaat qanoq takitiginissat pillugit, • Naggasiullugu nassuiaruk, ilinniartut opgaviliartik suli allalersinnagu najoqqutassiornermi. Opgaviliornermi pilersaarusiortariaqarpaat, taamaalilluni allannera ajornannginnerulissamat. Najoqqutassiamut assersuut suliareeriigaq takutissinnaavat: <p>Qulequtaq pingaarneq ”Inuusuttut tusagassiissutinik atuinerat”, paasiumasap oqaasertalerneru (opgaveformulering)</p> <p><i>Qulequttap pingaarnertup ”Inuusuttut tusagassiissutinik atuinerat”-ta ataanni allataq 1-imi isummat nassuiassavatit aamma tunngavilersueriaatsip ilisarnaatai saqqummiullugit. Tulliullugu isummersuutit oqallisigikkat.</i></p> <p>Tamanna tunuliaqutaralugu najoqqutassaq itisiligaq ima isikkoqarsinnaavoq:</p> <p><u>Qulequtaq</u> – ?? Isummassanik amigaateqarpunga</p> <p><u>Aallaqqaasiut</u> – Assersuutigalugu aallaaviusinnaavoq inuusuttut fjernsynernermit, mobiltelefoninik atuinermit il.il. piffissamik atuivallaartut, tamatumalu sianinnerulersikkai. IMALUUNNIIT akerlianik ilisimaligaat pissutigalugit silatunerulersikkai.</p> <p><u>Nassuiaat</u> – Inuusuttut tusagassiissutinik atuinerat pillugu piviusut naatsumik allaaserinerat aamma allataq 1-imi isummat pingaarnert il.il. nassuiarnerat.</p> <p><u>Misissueqqissaarneq</u> – allataq 1-imi tunngavilersueriaatsimut ilisarnaqutaasut</p>

	<p>allaaserinerat.</p> <p><u>Oqallisigininneq</u> – Allataq 1-imi isummat oqallisigikkit. Eqqaamajuk attaveqatigiinneq pillugu ingerlatsinitsinnit oqaatsit il.il. ilaatinnissaat. Politikenimi allaaserisaq, Infomediame nassaarineqartoq. Tusagassiortarneq pillugu ingerlatsinitsinnit allaaserisaq. Allat?</p> <p><u>Tunngavissaqartumik paasisat (konklusion)</u> – Tusagassiissutininik piffissami sivisuumi atuisarnitta ajornartorsiutaanera qularnartoqartoq, aallaqqaasiinermi sammisaq uterfigiuk.</p>
Akissutit	<p>Saqqa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgaviliap qulequtaa • Atit (opgaviliortup aqqa) • Fagi aamma ilinniartitsisuit aqqa (aqqi) <p>Aallaqqaasiut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qulequttap immikkullu isiginiagassap saqqummiunnera • Qulequttamik toqqaanerup tunngavilersuutaa • Qulequttap qanoq naapertuutsiginerata allaaserinera • Opgaviliamut najoqqutarisap naatsumik allaaserinera • Atuartussamik soqutiginnilersitsineq • (qup. ½ - 1) <p>Nassuiaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atortussatut toqqakkat nassuiarnerat, allaaserinerat, tullerriarnerat il.il. (kinaassusersiunngitsumik & piviusut qitiutillugit). • Qulequtaq pillugu paasissutissap pingaarnerup allaaserinera (paasiumasap oqaasertalerneranut (problemformulering) naleqqiullugu). • Suliamut (fagimut) tunngatillugu atortut naapertuuttut misissornerat • Teoriit/oqariaatsit naapertuuttut allaaserinerat. • (qup. 1-2). <p>Misissueqqissaarneq (analyse):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qulequttap/apeqqutip misissornissaanut teoriit/oqariaatsit atonerat. • Apeqqutit akiniarlugit/qulequtaq itisilerniarlugu fagimi periutsinik atuineq. • Assersuutigalugu assigiiaanik uteqattaartunik, sammisanik ujarlerneq, nassuiaasersuineq, assersuussineq, itisilerineq. • (qup. 3-4). <p>Oqallisigininneq (diskussion):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nassuiaammit aamma misissueqqissaarnermit ilisimasat tunngaviusut atorlugit - assersuutigalugu – naliliineq. • Isummat/tunngavilersuutit assigiinngitsut saqqummiunnerat • Apersuersuineq, isummersorneq, sanilliussineq il.il. • Naggaserlugu arlariinnik akissuteqartoqarsinnaavoq (naliliineq ”aap/naagga”-tut iluseqartariaqanngilaq). • (qup. 1 miss.).

	<p>Tunngavissaqartumik paasisat (konklusion):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgavip pingaarnertut oqariartuutaanik naatsumik eqikkaaneq. • Paasiumasap oqaasertalerneranut (problemformulering) akissut. • (qup $\frac{1}{2}$ - 1). <p>Atuarneqarsimasut allassimaffiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuakkat/allaaserisat il.il. opgavimi atorpeqartut issuarneqartullu allassimaffiat. Atuakkiortup kinguliaa naapertorlugu naqinnerit tulleriinneri malillugit inissitsiterineq.
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Taksonomiimi qaffasissutsit assigiinngitsut atornissaasa ilisimalluarnerannik takutitsineq. • Allannerup ingerlanerata immikkoortuinik sungiusarneq.

Annertuumik opgaviliornissamut najoqqutassaq (arki ilinniartitsisup qiortagassaa)

Opgavip qulequtaa	Assersuutigalugu assigiiaanik uteqattaartunik, sammisanik ujarlerneq, nassuiaasersuineq, assersuussineq, itisilerineq
Atit (opgavimik allattup aqqa)	
Fagi ilinniartitsisullu atia (aqqi)	Nassuiaammit aamma misissueqqissaarnermit ilisimasat tunngaviusut atornerat
Qulequttap immikkullu isiginiarniakkap saqummiunnera	Isummat/tunngavilersuutit assigiinningsut saqummiunnerat
Qulequttamik toqqaanermut patsisaasut	Apersuusersuineq, isummersorneq, sanilliussineq il.il.
Qulequttap naapertuunnerata allaaserinera	Naggaserlugu arlariinnik akissuteqartoqarsinnaavoq (naliliineq "aap/naagga"-tut iluseqartariaqanngilaq)
Opgavimi najoqqutarisap naatsumik allaaserinera	
Atuartussap soqutiginnilersinniarnera	Opgavip pingaarnertut oqariartuutaanik naatsumik eqikkaaneq
Nassuiaaneq, allaaserinninneq, tullerriaarineq il.il. (kinaassusersiunngitsumik & piviusut qitiutillugit)	Pingaarnertut paasiumasamut akissut
Qulequtaq pillugu paasissutissat pingaarnerit allaaserinerat (paasiumasap oqaasertalerneranut naleqqiullugu)	Atuakkat/allaaserisat il.il. opgavimi atorneqartut issuarneqartullu allassimaffiat. Atuakkiortup kinguliaa naapertorlugu naqinnerit tulleriinneri malillugit inissitsiterineq.
Fagimi atortussat naapertuuttut nassuiarnerat	
Teoriit/oqariaatsit naapertuuttut allaaserinerat	
Qulequttap/apeqqutit misissornissaannut teoriinik/oqariaatsinik atuineq	
Apeqqutit akiniarlugit/qulequtaq itisilerniarlugu fagimi periutsinik atuineq	

Annertuumik opgaviliassamut najoqqutassaq

Saqqaa

Misissueqqissaarneq (analyse)

Aallaqqaasiut

Oqallisiginnineq (diskussion)

Nassuiaat (redegørelse)

Tunngavissaqartumik paasisat (konklusion)

Atuarneqarsimasut allasimaffiat

3.4 Aallaqqaasiinerit

Aallaqqaasiineq pitsaasoq

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.																
Piffissaq	70 min. miss.																
Atortussat	Arki aallaqqaasiinertalik.																
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Aallaqqaasiinerup pitsaasup ilisarnaatai. • Aallaqqaasiinerit siunertaasa assigiinngitsut ilisimanissaat. • Pitsaasumik aallaqqaasiinissap sungiusarnera. 																
Ilisaritsineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Sungiusaatip siunerta saqqummiuguk. • Immikkoortut tallimat aallaqqaasiinermut pitsaasumut ilisarnaataasut saqqummiutikkitt allattarfimmilu/smartboardimi allallugit. <p>Aallaqqaasiinermit immikkoortut pitsaasut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Qulequttap samminiakkallu saqqummiunnerat. 2. Qulequttap toqqarneranut patsisaasut. 3. Sooq qulequtaq pingaaruteqarpa/naapertuuppa? 4. Opgavip najoqqutaa/qanoq suliariniarnerata allaaserinera. 5. Alapernaalersitsineq/atuarusulersitsineq. <ul style="list-style-type: none"> • Arki aallaqqaasiinertalik tunniuguk. • Aallaqqaasiuteqqaarneqarsimasoq nipituumik atuaruk. • Immikkoortut tallimat misissorsigit takuniarlugu immikkoortut suut aallaqqaasiinerup ilaatinnerai, aamma suut ajunnginersut suullu pitsaannginnerunersut, ilinniartut qinnuigikkitt aallaqqaasiussami ajunngitsut pitsaanngitsullu tikkuvaqqullugit – allattarfikkitt allattuigit. <table border="1" data-bbox="325 1249 1380 2024"> <thead> <tr> <th></th> <th>Aallaqqaasiinerup pitsaasortai</th> <th>Aallaqqaasiinerup pitsaanngitsortai</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Qulequttap samminiakkallu saqqummiunnerat</td> <td>Samminiagaq saqqummiunneqarpoq</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Qulequttap toqqarneranut patsisaasut</td> <td></td> <td>Qulequttap toqqarnerata tunngavilersuutaa isumaqanngilaq ('ilisimasaqarfiginerorusukkakku' tunngavilersuutitit naammangilaq)</td> </tr> <tr> <td>3. Sooq qulequtaq pingaaruteqarpa/naapertuuppa?</td> <td></td> <td>Sooq qulequtaq naapertuuttuunersoq/maannakkorpiaq soqutiginarnerasoq oqaatigineqanngilaq</td> </tr> <tr> <td>4. Opgavip najoqqutaa/qanoq suliariniarnerata allaaserinera</td> <td>Najoqqutassaq ilaavoq</td> <td>Najoqqutassap (disposition) saqqummiunnera</td> </tr> </tbody> </table>			Aallaqqaasiinerup pitsaasortai	Aallaqqaasiinerup pitsaanngitsortai	1. Qulequttap samminiakkallu saqqummiunnerat	Samminiagaq saqqummiunneqarpoq		2. Qulequttap toqqarneranut patsisaasut		Qulequttap toqqarnerata tunngavilersuutaa isumaqanngilaq ('ilisimasaqarfiginerorusukkakku' tunngavilersuutitit naammangilaq)	3. Sooq qulequtaq pingaaruteqarpa/naapertuuppa?		Sooq qulequtaq naapertuuttuunersoq/maannakkorpiaq soqutiginarnerasoq oqaatigineqanngilaq	4. Opgavip najoqqutaa/qanoq suliariniarnerata allaaserinera	Najoqqutassaq ilaavoq	Najoqqutassap (disposition) saqqummiunnera
	Aallaqqaasiinerup pitsaasortai	Aallaqqaasiinerup pitsaanngitsortai															
1. Qulequttap samminiakkallu saqqummiunnerat	Samminiagaq saqqummiunneqarpoq																
2. Qulequttap toqqarneranut patsisaasut		Qulequttap toqqarnerata tunngavilersuutaa isumaqanngilaq ('ilisimasaqarfiginerorusukkakku' tunngavilersuutitit naammangilaq)															
3. Sooq qulequtaq pingaaruteqarpa/naapertuuppa?		Sooq qulequtaq naapertuuttuunersoq/maannakkorpiaq soqutiginarnerasoq oqaatigineqanngilaq															
4. Opgavip najoqqutaa/qanoq suliariniarnerata allaaserinera	Najoqqutassaq ilaavoq	Najoqqutassap (disposition) saqqummiunnera															

			pitsaannerusinnaavoq, tunngavissaqartumik paasisat (konklusion) ilanngunnissaat eqqaaneqartariaqanngilaq
	5. Soqutiginnilersitsineq/ atuarusulersitsineq		Soqutiginnilersitsin-ngilaq
	Oqaatsit nalinginnaasumik isigalugit		Oqaatsit ator neqartut pitsaannerusinnaapput
	Allat		Paasissutissat pisariaqanngitsut (atuakkanik atuarsimaneq, atortussanik tunineqarsimaneq .il.il.) Ilumoorpallaarpoq: ”soqutinngikkaluarpara” Allassanngilaq: ”oqaluttuariniarpara” imaluunniit ”nuannisarisi”
Suliassaq (40 min. miss.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut ataasiakkaarlutik suliassaat: aallaqqaasiut allaqqillugu, pitsanngorsarlugu, immikkoortut tallimat ilaatilerlugit. • Ilinniartut oqarfigikkit takorluuisinnaanertik atussagaat, takorloorlugulu ’kajumissutsip ilikkariartorerullu’ qulequtarinerani aallaqqaasiutit suut allanneqarsinnaanersut – imarisaasa eqqortuunissaat pisariaqanngilaq, pingaarneruvoq aallaqqaasiutip immikkoortunut tallimanut naapertuutlernissaa • Ilinniartunut malugeqqujuk, pappialap tunuani ”oqaaseqatigiinnik ikorfartuutissaqarmat”, isumassarsiatsialaassammallu taakkua atornissaat. 		
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Naggasiullugu ilinniartut aperikkit ilaasa aallaqqaasiut pitsanngorsagartik atuarusunneraat. • Aallaqqaasiutit nipituumik atuarneqartut oqaaseqaateqarfigikkit. 		
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuisa sungiusarnissaat. 		

Aallaqqaasiinissamut siunnersuutit oqaaseqatigiillu iluaqutaasinnaasut

Qulequttap sammisassallu saqqummiunnerat

Opgavimi uani sammineqarput ...
Opgavimi uani suliarineqassapput ...
Opgavimi isiginiarneqarpoq ...
Opgavimi erseqqissumik sammineqarpoq ...
.....opgavimi pingaartinneqarpoq
Opgavimi pingaarnertut isiginiagaq tassaavoq
Una qitiutinniarpara ...

Siulliullugu ...
Aallaqqaataani ...
Aappaattut ...
Aammattaq ...
Tulliullugu....
Tamatuma kingorna....
Taava...

Matuma tulliani ...

Qulequttap toqqarneranut patsisaasut + sooq pingaaruteqarpa / naapertuuppa

Qulequtaq toqqarpara, pissutigalugu ...

Apeqqutit taakku isummerfiginissaat pingaartuuvoq, pissutigalugu ...

Qulequtaq soqutiginarpoq, pissutigalugu ...

.... ullumikkut naapertuuppoq, pissutigalugu ...

... uunga pingaaruteqarpoq ...

... pingaaruteqarpoq ...

....pissanganarpoq, pissutigalugu

....qulequtaq soqutiginarpoq, pissutigalugu

Naggasiullugu...

Naggataatigut ...

Kiisalu...

Naggataani...

Soqutiginnilersitsineq/ atuarusulersitsineq

Eqqarsarnarpoq ...
Apeqqut unaavoq
Sooruna...
Tupaallannangitsuunngilaq ...

Apeqquteqartarit

Kikkut tamarmik nahunngisaat allaaseriuk

Oqaluttuarit/ pisimasoq allaaseriuk

Assersuusiorit

Kisitsisit tupaallannartut innersuutikkiit

Imminnut akerlerissut allaaserikkiit

Opgavip najoqqutassiornera

Toqqarpara...
Opgavi suliarineqarpoq...(ima)
Aallaqqaasiullugu...
Siullermik...

Allaqaagaq nutaanik oqaasertalersoruk – aallaqqaasiinerit

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	60-75 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> Arki aallaqqaasiinernit assersuutininik 6-inik imalik (saqqaa tunualu).
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> Aallaqqaasiinernut – opgaviliap ilaatut - naapertuuttumik oqaasertalersuinissamik sungiusarneq. Immikkoortut assigiinngitsut aallaqqaasiinernut ilaasussat suliarinerat
Ilisarititsineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> Klassi oqaloqatigiuk aallaqqaasiinernut pitsaasumut suut ilaanissaat pillugu, tamatumunnga ilaatigut ilanngullugu qulequttap opgavimilu qitiutillugu samminiakkap ilisaritinnerat, qulequttap toqqarneranut patsisaasoq aamma sooq qulequtaq pissanganartuunersoq/ napertuuttuunersoq opgavillu najoqqutaanik (disposition) eqikkaaneq. Arki sungiusarfissaq tunniuguk. Ataatsimoorinissinni allatat nipituumik atuarsigit, oqallisigalugulu oqaasertalersueriaatsit ilaannik allalluni opgaviliamut napertuutinngitsoqartarnersoq. Allatani arfinilinni suut pitsaavallaannginnersut oqallisigisiuk, soorlu: <p>1. A: oqaaseq ”skal” immaqaa naleqqunnerpaanngilaq. Aammattaaq pitsaassaaq qulequtaq sukumiinerusumik killilersorneqarsinnaappat (tassani ilinniartut aallaqqaasiut pitsaanerulersinniarlugu namminneq ilassuteqartariaqarput).</p> <p>1. B: 3.g-tut opgaviunera allattariaqanngilaq, eqqoqqissaanngilaq oqassalluni opgavimi pineqartut tassaasut ”nassuiaat, misissueqqissaarneq oqallisiginninnerlu” (redegørelse, analyse og diskussion) – taakku nunguterneqarsinnaapput – opgavimi pineqarput qallunaatsiaat. Oqaaseqatigiit ”prøve at finde svar” pitsaanngilaq – allaanngilaq akissutissarsinissaq qularineqartoq.</p> <p>2. A: qulequttap toqqarneranut patsisigititaq isumaqanngilaq. Qulequttap pissanganartuunera unamminartuuneralu toqqaanermut patsisissatsialaanngillat! Tangeqarnerusariaqarpoq. Oqaasertaliussaq ”vide lidt mere om” ulluinnarpalaarpallaarpoq oqaluinnarpalaarpallaarlunilu. Pitsaanerpaasimassagaluarpoq ilinniartup allaaserisuuppagu, griikerit upperisaata, demokratiit tunngavigalugu aqutseriaatsip pileqqaarneranut sunniutaa <i>sooq</i> soqutiginaruunersoq.</p> <p>2.B: allataq oqaatsitigut isumaqarpiannngilaq. Matumanissaaq amigaataavoq qulequttamik toqqaanermut ersarinnerusumik tunngavilersuineq. Naammanngilaq oqaasalluni qulequtaq toqqarneqartoq sakkortuumik timersuutit nalinginnaanerulersimmamata. Sunamitaavaana ilinniartup pigaa? Sooruna soqutiginaruunersoq? Ilinniartup erseqqissarnerusariaqarpaa, sooq qulequtaq soqutiginarlunilu naapertuuttuunersoq.</p> <p>3.A: allataq oqaatsitigut ersernerluppoq. Ima opaasertaliineq ”jeg skal lave en</p>

	<p>selvstændig diskussion” pitsaasuunngilaq. Ilimanarpoq paasiumasap oqasertalerneraneersuusoq (problemformulering). Oqallisiginnineq immikkuussasoq allattariaqanngilaq – taamaattussaareerpormi – tamannalumi piumasqaataavoq!</p> <p>3.B: uani immikkuualuttut aallaqqaasiinermiittussaannngitsut amerlavallaqaat (soorlu allaaserisap suminngaanneersuunera). Allataq kusanarnerusumik oqaatsitigullu eqqornerusumik allanneqarsinnaavoq.</p>
Suliassaq (30-40 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • 3.g-mi ilinniartut opgaviliaminnut aallaqqaasiussaannit assigiinngitsunit issuakkat arfinillit, ilinniartut allaqqissavaat. • Ilinniartut allataq pitsaanerulersissavaat oqaatsinut imarisaasunullu naleqqiullugu. • Namminneq ilassuteqartarsinnaapput, takorloorlugu opgavimi suna sammineqarsinnaanersoq. • Ilinniartut nutaanik oqaasertalersuinissaq ajornakusoortikkunikku, paarlaallugu allatani suut pitsaannnginersut paasiniassavaat allallugillu.
Naggasiineq (10-15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Naggasiullugu allatat arfinillit pitsannngorsakkat nipituumik atuakkit. • Erseqqissaruk sutigut ilinniartut aallaqqaasiutinik pitsaanerulersitsisimanersut.
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuinik sungiusarneq.

Allaqqaarnera

1. Qulequttap samminiakkallu saqqummiunnerat

A) Jeg skal skrive om Krak og Depression i 1930'erne.

1. A)

B) Denne opgave er en større skriftlig opgave (3.årsopgave) i faget historie, der omhandler redegørelse, diskussion og vurdering af nordboerne i Grønland. I løbet af opgaven vil jeg prøve at finde svar på opgaverne som er stillet i problemformuleringen.

1. B)

2. Qulequttamik toqqaanerup patsisitalernera/naapertuussusia

A) Græsk religion er for mig et udfordrende emne men det gør det ikke mindre spændende. Et meget udbredt styre i verden er demokratistyre og det stammer helt tilbage fra det gamle Grækenland og her vil jeg gerne vide lidt mere om hvad for en indflydelse græsk religion kan have betydet for demokratisyreformens oprindelse.

2. A)

B) Jeg har valgt emnet fordi ekstrem sporten er blevet mere og mere normal at dyrke hos de unge, og dem der dyrker ekstrem sport har fået flere og flere af de yngres interesser.

2. B)

3. Opgaver og spørgsmål

A) For det andet skal jeg lave en selvstændig diskussion af årsagen til krakket, altså fokus på det forløb man forudsagde selve problemet til selve krakket

3. A)

B) For det første vil jeg forklar hvad mobning er. Besvarelsen skal også indgå en analyse af vedlagte et bilag. "Ingen gad tale med mig": den er fra Politiken 7. april 2008. I teksten vil jeg skrive, hvad jeg har set i fjernsynet om mobning, det er fra DR1. Og til sidst skal jeg skrive konklusion.

3. B)

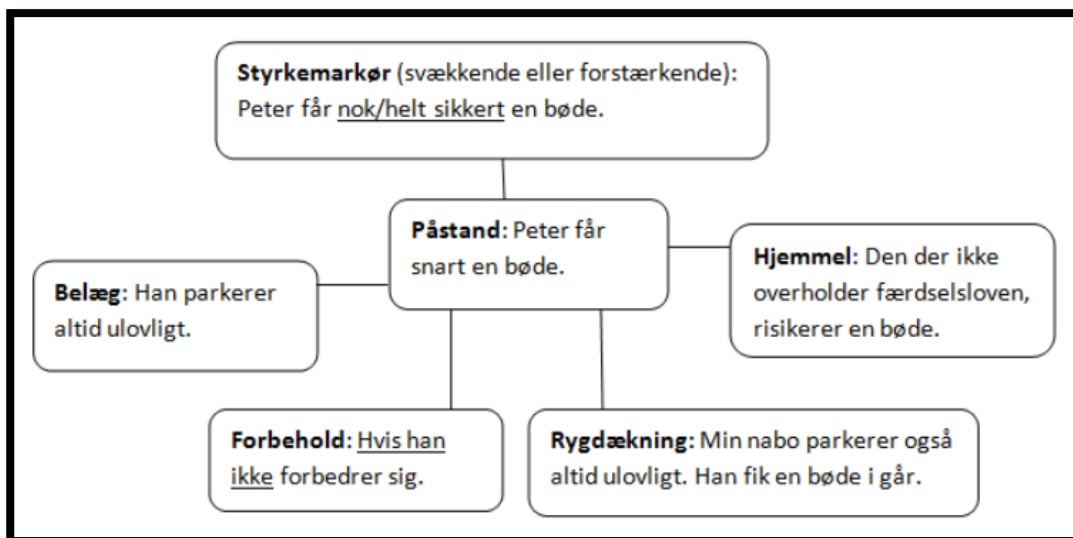
3.5 Oqallisiginnineq (diskussion) & tunngavilersuineq (argumentation)

Tunngavilersueriaatsip aaqqissugaanerani immikkoortut nassaarikkat & tunngavilersuinerit ilusaat

Ukioqatigiiaat	2.g-nut aamma 3.g-nut naleqqunnerpaavoq.
Piffissaq	85 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Arki tunngavilersuutiniq sungiusaat. • Arki tunngavilersuinerit ilusaannik sungiusaat.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Tunngavilersuinerup qanoq aaqqissuunneqarnissaanik ilinniartut paasinninnerisa annertusarnissaat. • Tunngavilersuinerup sungiusarnissaq. • Tunngavilersueriaatsit qanoq ittut pisunut assigiinngitsunut naapertuunnersut pillugit eqqarsaatersornissaq.
Ilisarititsineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Tunngavilersuineq ilisaritillugu saqqummiineq. Tunngavilersuinerup sanna nassuiaruk, arkimilu sungiusaammi titartagaq nassuiarlugu. • Ilinniartut aperikkat opgaviliap sukutsitaani tunngavilersuineq (oqallisiginninnissaq) piunasaqataanersoq.
Suliassaq (ca. 60 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Arki sungiusarfissaq ilinniartunut marlukkaartunut tunniuguk. • Tunngavilersuutini pingasuusuni tunngavilersuutit immikkoortui assigiinngitsut ujassavaat (20 min.). • Akissutit ataatsimoorlusi eqqartorsigit (10 min.). • Tulliullugu ilinniartut tunngavilersuutit ilusaannik assigiinngitsunik sungiusaat qimerluussavaat, klassi kaajallugu marlunnik ”kisitsisilersukkit”, tunngavilersuinerit ilusaat klassimi agguanneqaqqullugit. • Maanna ilinniartut ataasiakkaarlutik tunngavilersuinerit ilusaat namminneerlutik assersuusiusavaat (imaappoq ilinniartoq ataaseq tunngavilersuutiniq marlunnik suliassaaq) (10 min.). • Ilinniartut assersuusiat klassimi oqallisigisigit, tunngavilersueriaatsit tamarmik minnerpaamik ataatsimik assersuuteqarnissaat qularnaarlugu (20 min.).
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut minutsiniq marlunnik periarfissikkat, tunngavilersueriaatsip qanoq ittup uppernarnerpaanerata isummerfiginissaanut – qinnuigikkat eqqarsaatigisat saqqummiuteqaqqullugit. • Ilinniartut eqqaasikkat isumassarsiatialaasinnaamat, tunngavilersueriaatsit ilusaasa allasimaffiat toqqussallugu, tullianik opgaviliornissaminut. Imaassinnaavoq taanna isumassarsiorfittut atorsinnaagaat.
Akissutit	<p>1:</p> <p>Taamaanneraaneq (påstand): 2.Q klassit agguaqatigiissillugu soraarummeernerminni karakteri tupinnaannartumik qaffasissapput</p> <p>Sakkortussutsimut ersiut (styrkemarkør): tupinnaannartumik</p> <p>Nangaassuteqarneq (forbehold): maanattut sulinerit ingerlatinnassagunikkut</p> <p>Tunngavik (belæg): 2.Q-t paasisaqarumatuupput suliumatullutillu</p> <p>Periarfissaliissut (hjemmel): Suleruloorneq imminut akilersinnaavoq.</p> <p>Illersissaliissut (rygdækning): Ilinniartuunerminni eqqarsaatigisat nalunngisakka</p>

	<p>amerlaqaat, taakkulu kingusinnerukku ingelalluarput.</p> <p>2:</p> <p>Taamaanneraaneq (påstand): puakku kræfterlutit toqussasutit</p> <p>Sakkortussutsimut ersiut (styrkemarkør): qularutissaanngilaq</p> <p>Nangaassuteqarneq (forbehold): Pujortarunnaanngikkuit</p> <p>Tunngavik (belæg): cigaritsit ullormut pujortartakkatit taama amerlatigisut</p> <p>Periarfissaliissut (hjemmel): pujortarpallaaq puammigut kræfteqalertarpoq</p> <p>Illersissaliissut (rygdækning): Tamanna misissuinerit tamarmik takutippaat.</p> <p>3:</p> <p>Taamaanneraaneq (påstand): Naalagaaffimmit tapiissutit tassaaginnarput naapertuuttumik agguasseqqinnerit</p> <p>Sakkortussutsimut ersiut (styrkemarkør): Pissusissamisuginnartumik naapertuuttumillu</p> <p>Nangaassuteqarneq (forbehold): /</p> <p>Tunngavik (belæg): Tamanna nammaqatigiinertut naapertuilluarnertullu isigineqarpoq. Tamatumalu nunap immikkortuisa akornanni ataqatigiinneq pilersittarpaa.</p> <p>Periarfissaliissut (hjemmel): Ataqatigiinneq pitsaasuvoq, nammaqatigiinneq naapertuilluarnertu naleqarluarput</p> <p>Illersissaliissut (rygdækning): (Assersuut/sanilliussineq)</p>
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Tunngavilersuineq (Argumentation)

Tunngavilersuinermik aqqissuussinerit

Tunngavilersuutini immikkoortut assigiinngiitsut nassaarikkitt:

1. 2.Q klassitut agguaqatigiissillugu soraarummeernerminni karakteri tupinnaannartumik qaffasissapput, maanatut sulinertik ingerlatiinnassagunikku. 2.Q-t paasisaqarumatuupput suliumatullutillu. Suleruloorneq imminut akilersinnaavoq. Ilinniartuunerminni eqiasuilluinnartuunikut nalunngisakka amerlaqaat, taakkulu kingusinnerukkut ingerlalluarput.

Taamaanneraaneq (påstand):

Sakkortussutsimut ersiut (styrkemarkør):

Nangaassuteqarneq (forbehold):

Tunngavik (belæg):

Periarfissaliissut (hjemmel):

Illersissaliissut (rygdækning):

2. Pujortarunnaangikkuit qularutissaanngilaq puakktut kræfterlutit toqussasutit, cigaritsit ullormut pujortartakkatit taama amerlatigisut. Tamanna misissuinerit tamarmik takutippaat.

Taamaanneraaneq (påstand):

Sakkortussutsimut ersiut (styrkemarkør):

Nangaassuteqarneq (forbehold):

Tunngavik (belæg):

Periarfissaliissut (hjemmel):

Illersissaliissut (rygdækning):

3. Naalagaaffimmit tapiissutit tassaaginnarput Naalagaaffeqatigiinnerup iluani pisuujunerusut piitsuunerusullu akornanni pissusissamisuuginnartumik naapertuuttumillu agguasseqqinnerit. Aamma Kalaallit Nunaata iluani nunap immikkoortuisa iluanni agguasseqqittoqartarpoq: Kommuneqarfik Sermersooq ukiut tamaasa aningaasarpassuarnik kommuninut pingasunut allanut nuussisarpoq. Tamanna nammaqatigiinertut naapertuilluarnertullu isigineqarpoq. Tamatumalu nunap immikkortuisa akornanni ataqatigiinneq pilersittarpaa.

Taamaanneraaneq (påstand):

Sakkortussutsimut ersiut (styrkemarkør):

Nangaassuteqarneq (forbehold):

Tunngavik (belæg):

Periarfissaliissut (hjemmel):

Illersissaliissut (rygdækning):

Tunngavilersuisarnernut assigiinngitsunut assersuutit Nammineq assersuusiorit (takorluukkersaaraluaruit ajunngilaq)

1. **Tigussaasumik assersuutit:** kiffaanngissuseq demokratiilu pigissaarnermik nassataqartarput. Sorsunnersuup kingulliup kingorna Europap kitaani nunat qiviaannarsinnaavagut.

Nammineq assersuusiorit – inuusuttut silappaarissuunerat tunngavilersoruk:

2. **Kisitsisit & piviusut (logos) ikiorsiullugit:** Misissuinerit arlallit takutippaat. Inuusuttunik ilinniartitsinermut aningaasaliineq imminut akilersinnaasoq.

Nammineq assersuusiorit – Liverpool-ikkut nunarsuarmi arsallaqqinnerpaanerat tunngavilersoruk:

3. **Atuartussap misigissusaaq (patos) attuiniarnikkut:** Killeqarfeqanngitsumik Nakorsat tapersikkut, tapersiingikkuit inuunermik naleqassaaq.

Nammineq assersuusiorit – eqqiaanerup pitsaasuunera tunngavilersoruk:

4. **Assersutinik atuinnikkut:** Angajoqqaat imernerisa meeqqat sunnipiluttarpat, soorlu nammineq pujortanngikkaluarluni pujortartut akornaniittarneq ajoqusisartoq.

Nammineq assersuusiorit – nillertumik uffarnerup peqqinnartuunera tunngavilersoruk:

5. **Immikkut ilisimasallit oqaasiinik (logos) tapertaqarnikkut:** silaannaap pissusiinik ilisimasallit 97 %-ii isumaqarput, nunarsuup kissakkiartornera inunnit pilersitaasoq

Nammineq assersuusiorit – nunarsuup seqinermik kaavitaqarnera tunngavilersoruk:

6. **Imminut assersuutiginnikkut:** Nersualarinerup ilinniartut kajumissusiat annertusittarpat. Tamanna nalunngilara, namminermi misiginikuuara nersuarlaartinnerma ilungersornissannut kajumissuseqarnerutileraanga.

Nammineq assersuusiorit – angalanerup ilikkarnartuunera tunngavilersoruk:

- 7. Uteqqiinerit atornerisigut:** Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit periarfissarissaaqaat. Inuiaqatigiit ingerlalluartut. Inuiaqatigiit suliniuteqarnissaminnut kiffaanngissuseqartut. Inuiaqatigiit assigiinnngissuseqatuunissaminnut kiffaanngissuseqartut.

Nammineq assersuusiorit – inuunermi atugarisani tamani attaveqatigiinnissap pingaartuunera tunngavilersoruk:

- 8. Imminut oqartussatut uppernassusilittut (etos) innersuunnikkut:** Kigutigissaanerup iluani ukiorpassuarni ilisimaqarluartut, qularnaveeqqusersinnaavara Zendium illit kigutinnut iluaqutaassasoq.

Nammineq assersuusiorit – ikinngutigilluakkavit quianartuunera tunngavilersoruk:

- 9. Akerleriit imminnut sanilliunnerisigut:** Timigissarneq peqqissuulluarnissamut aqquaaavoq. Timimik atuisannginneq siusinaarluni toqunermik kinguneqassaaq.

Nammineq assersuusiorit – inuit kisermaat nuannisarluartartut tunngavilersoruk:

- 10. Oqaluttuarisaanermut innersuussinikkut:** Oqaluttuarisaanerup ersersilluarpaa, kapitalisme socialisme-miit sivilisunerusumik piusartoq.

Nammineq assersuusiorit – aliartugaqarnera tunngavilersoruk:

- 11. Ingasassinikkut:** Nunanit allaneersunut sakkortuumik politikkeqanngikkutta, sivitsunngitsoq nunarput inunnit allatut kulturilinnik tiguarneqassaaq.

Nammineq assersuusiorit – tiimit (modulit) kingulliit atorunnaarsinneqarnissaat tunngavilersoruk:

- 12. Oqaatsitigut sunniiniutit atorlugit, soorlu assersuutikkut oqaaserisat:**

Agguaqatigiissitsinermi angusarissaruit, siunissami matorpassuit ammarneqassapput.

Nammineq assersuusiorit – piitsut ikiortariaqarnerat tunngavilersoruk:

Oqallisiginninnermik sungiusaat (diskussionsøvelse)

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	85-110 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Arkit sungiusaatit (quppernerit 4).
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Opgaviliami immikkoortut ataasiakkaat immikkoortuaqqanut arlalinnut siammaanneqarsinnaaneriniq isummap ilisaritinnissaa. • Allannermi immikkoortut (skrivefaser) assigiinngitsut atorlugit allannissamik sungiusarneq. • Oqallisiginninnerup – opgavilioriaatsit – ilisimanissaa.
Ilisarititsineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ataatsimoorneranni apeqqutigiuk: oqallisiginnineq pitsaasoq sunaava? Akissutaat allattarfikkut allattukkit. Arkit sungiusarfissat agguatikkit, ”oqallisiginninnerlu pitsaasoq” nassuiarlugu. • Oqallisiginninnerup sannaanut assersuut nassuiaruk, oqaluttuaralugu oqallisiginninnerup allannerani allannermi immikkoortut (skrivefaser) assigiinngitsuummata.
Suliassaq (60-70 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Allannissap piareersarnera (ilinniartut brainstormissapput qup. 2-milu allattuillutik (15 min). • Apeqqut sorleq allaaseriniarnerlugu tamarmik toqqaassapput – A, B imlt. C. • 5 min: brainstorm (sammissassaq pillugu suut nalunngilakka?). • 5 min.: Brainstormernermit tunngavilersuutit/iluaqutaasut iluaqutaannginnerusullu – allaasererusutanni iluaqutaasoq ataaseq aamma iluaqutaannginnerusooq ataaseq toqqakkit. • 5 min: oqallisiginninninni/inaarutaasumik naliliininni suna angorusuppiuk – oqallisiginninnerup naggersernissaa? • Ilinniartut oqallisiginninnerit allassavaat (30-40 min).
Naggasiineq (ca. 5-20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Oqallisiginninnerit katersorneqassapput, ilinniartitsisup atuarniassammagit oqaaseqaateqarfigalugillu (ilinniartut ataasiakkaarlugit ataatsimoorumilluunniit oqaaseqaatit). • Paarlaallugu ilinniartut ilinniaqatimik oqallisiginninneri naqqissinnaavaat, imminnullu nalilersorlutik. <p>Naggasiullugu pingaarutillit erseqqissakkit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oqallisiginninnerit tassaanngillat takisuuliorluni allatat (immikkoortortaqqassapput immikkut siunertalinnik). • Allallugu opgaviliami allatat ilutsimikkut assigiinngitsuullutillu assigiinngitsunik attaveqariaaseqartarput. • Oqallisiginninnerit suliamut/ilinniakkamut tunngasuussapput, assigiinngisitaartuullutik ilusilersorluagaallutillu. • Allanneq piareersaqaagassaavoq, assigiinngitsunillu immikkoortoqarluni (faser).
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuinik (faser) sungiusarneq. • Taksonomiimi qaffasissutsit assigiinngitsut atornissaasa paasilluarsimanerat takutinneqassaaq. • Nammineq misilittakkat aallaavigalugit oqallisiginnineq. • Tunngavilersuisinnaassutsip sungiusarnera.

Opgaviliami annertunerusumi oqallisiginninnermut immikkoortup allannissaa pillugu

OQALLISIGINNINNEQ PITSAASOQ:

1. Isummersornerit/isummat/pissuseqarfiginninnerit/tunngavilersuutit assigiinngitsut arlallit saqqummiutikkitt.
2. Akissummik ataasiinnarmik paasineqarsinnaasumik inerreqartariaqanngilaq, aammali akissummik nikerartunik isiginneriaaseqarfiusumik inernilerneqarsinnaalluni.
3. Suliamut/ilinniakkamat tunngasuusariaqarpoq: assersuutit, teoriit, misissuinerit, kisitsisit. immikkut ilisimasallit il.il. atorreqassapput.
4. Nassuiaammiit ilisimasat tunuliaqutaasut immaqalu misissueqqissaarnerit atorreqassapput.

Oqallisiginninnerup inissitsiternissaanut (sannaanut) assersuut

Aallaqqaasiut

- Suna oqallisiginiarneqarnerisooq naatsumik allaasariuk.
- Oqallisiginninnerpit qanoq suliarinissaa toqqarsimanerlugu naatsumik allaguk.
- Tunngavilersuutit (argumenter) oqallisiginninnermut ilanngunniarlugit toqqarsimasatit naatsumik eqqaasinnaavatit.

Isuma 1/tunngavilersuut 1

- Isuma/pissuseqarfiginninneq (holdning) allaasariuk.
- Isuma assersuummut aalajangersimasumut naleqqiullugu qanoq sunniuteqarpa?
- Isuma ilumoorpa (illersorneqarsinnaava)?
- Isuma qulequttamat qanoq kinguneqassava?

Isuma 2/tunngavilersuut 2

- Isuma/pissuseqarfiginninneq (holdning) allaasariuk
- Isuma assersuummut aalajangersimasumut naleqqiullugu qanoq sunniuteqarpa?
- Isuma ilumoorpa (illersorneqarsinnaava)?
- Isuma qulequttamat qanoq kinguneqassava?

Eqikkaaneq / naliliineq

- Isummat / tunngavilersuutit suut oqallisiginninninnut ilanngussimanerlugit naatsumik allaasariuk.
- Oqallisiginninnerit tunngavissaqartumik paasisatut ilusilimmik (konklusion) allaasariuk.
- Nutaamik naliliigit.

Oqallisiginninnerup allannissaanik piareersarneq

Apeqqut toqqaruk:

- A. Ukiup kaajallakkiartornerata inuit isumagissaassusiannut sunniuttarnera oqallisigiuk.
- B. Atomip nukinganik nukissiorfiit iluaqutaat ajoqutaallu oqallisigikkit.
- C. Inuusuttut Facebook-imik atuinerisa iluaqutai ajoqutaalu oqallisigikkit.

1. **Brainstorm – qulequtaq pillugu suut ilisimavakka? Oqaatsit eqqaamannissutissat, oqariaatsit, teoriit, piviusut il.il. allattukkit.**

2. **Tunngavilersuutinut makkununga naleqqiullugu brainstorm**

Iluaqutit/ Pingaarutillit	Ajoqutit/ annikitsuinnarmik pingaarutillit

3. **Inaarutaasumik naliliinera sunaava – suna inerniliukkusuppara?**

**Oqallisiginninnerup ilusilersornissaanut aamma oqallisiginninnermi
piumasaqaatit piviusunngortinnissaannut sungiusaat**

Sannaa	Oqallisiginninnertaa	Oqaaseqatigiit iluaqutaasinnaasut
Aallaqqaataa		<p>Oqallisiginninnermi uani... (imaaliorniarpunga)</p> <p>Tulliuttumi (uuma) iluaqutissartai ajoqutaalu misissorniarpakka</p> <p>Oqallisiginninnermi tulliuttumi missorniarpara, qanoq....</p> <p>Oqallisiginninnermi uani inissisimanerit marluk/pingasut/sisamat ersersinniarpakka</p> <p>(Makku pillugit) isumaqatigiinngittoqarpoq</p> <p>(una) nalilerniarlugu</p> <p>Qanoq annertutigisumik...</p> <p>(Uma) pingaarutaa oqallisiginiarlugu...</p> <p>Oqallisiginninnermi uani pineqarput...</p>
Isuma/tun- ngavilersuut/ iluaqutaasut		<p>(matuma) iluaqutai...</p> <p>Illuatungaatigut...</p> <p>Tunngavilersuut ataaseq tassaavoq...</p> <p>X tunngavilersuivoq (ima) ...</p> <p>Uanga isumaga naapertorlugu...</p> <p>Taamatut isiginneriaaseqaraanni oqartoqarsinnaavoq...</p> <p>Qiviaannarlugu ima isikkoqarpoq ...</p> <p>X-ip (una pillugu) oqariaasia atorutsigu (taava) ...</p> <p>X-imi iluaqutaasut ilagaat...</p> <p>X-ip kingunerisai pitsaasut siulliutissagutsigut, eqqaasinnaavagut...</p> <p>X-ip iluaqutaasa ilaattut taajumavakka ...</p> <p>X-imik illersuisut oqartarput ...</p>
Isuma/tun- ngavilersuut/		<p>Akerlianik allat isumaqarput ...</p> <p>Illuatungaatigut ...</p>

<p>ajoqutaasut</p>		<p>Tunngavilersuut allat tassaavoq ...</p> <p>Isummami allami aallaaviuvoq ...</p> <p>(uuma) akerlianik aallaavigivaa...</p> <p>Nassuiaammi tassani ajornartorsiutaavoq (una)...</p> <p>Nassuiaammik tassannga isornartorsiuisut oqassapput ...</p> <p>Teoriimi/isummernermi tassani amigaataarpasipput...</p> <p>(uuma) ajoqutaasa ilagaat...</p> <p>Taama isiginneriaaseqarluni isigissagaanni...</p> <p>Aamma peqqutigineqarsinnaavoq..</p> <p>Imaasinnaavoq... kisianni ...</p> <p>X-imi ajoqutaasut tassaapput...</p>
<p>Eqikkaaneq</p>		<p>Oqallisiginninnermi pineqarput ...</p> <p>Tunngavilersuutit taakku tunuliaqutaralugit, isumaqarpunga ...</p> <p>Aalajangeruminaappoq, qanoq annertutigisumik...</p> <p>Imaappoq illersuilluni assortuillunilu tunngavilersuutisasqarpoq ...</p> <p>Uanga isinnik isigalugu ...</p> <p>Oqallisiginninnerup matuma tikkuarpaa ...</p> <p>Tunngavilersuutit saqqummiunneqartut takutippaat qanoq ...</p> <p>Apeqqutaalerpoq ...</p> <p>Uanga nalilerpara ...uunga naleqqiullugu...qulaani oqallisiginninnerup/tunngavilersuinerup ilimanarsisippaa</p> <p>Tunngavilersuinerit taakku aallaavigalugit oqartoqarsinnaavoq ...</p> <p>Iluaqutaasut ajoqutaasullu isiginiaraanni (taava) ...</p>

3.6 Piumasarineqartut (Formalia)

Piumasarineqartut pillugit apeqqutit, nikiffiusumik nassuiaanerit

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	55-60 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Arkit sungiusaatit. • Nalinginnaasumik piumasaqaatinut ilitseruutaajunnartoq.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Opgavinut annertuunut atatillugu piumasarineqartut ilisimanissaat.
Ilisaritsineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Piumasarineqartut (formalia) tassaapput malittarisassat opgaviliavit imarisaasa avataanniittunut tunngasut. Allatap isikkussaanut il.il. tunngasut. • Sooq piumasaqaatit ilisimanissaat pingaartuua? Ilisimanissaat isumassarsialsialaavoq, aamma ilimanarluinnarmat kingusinnerusukkut ilinniakkami atorineqartussaasut. <p>Ilinniartitsisup piumasarineqartut nassuiassavai (soorlu powerpoint atorlugu). Ilinniartitsisup ilisimatitsissutigissavaa paasissutissat eqqaamaneraat misilinneqassasoq. Ilinniartut allattuisinnaapput.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Titarnerit akuttussusiat (linjeafstand): 1 ½ • Naqinnerit ilusaat (skrifttype): Times New Roman 12 pkt. (assingaluunniit) • Saqqaata tulliani opgavip imarisaat allassimassapput. • Nassuiaat (fodnote): Opgaviliormi quppernerup ataani nassuiaasiinissaq pisariaqarsinnaavoq. Fodnotit tassaapput ilassutaasumik paasissutissat, itisilerissutaasumik oqaaseqaatit nassuiaatilluunniit, opgaviliamut attumaqqissaanngikkaluarlutik, allatap paasinissaannut pingaaruteqarsinnaasut. Aamma fodnotit atorsinnaapput allatamut najoqqutarisimasat (kilder) innersuunneranni, imaluunniit issuaanermi, tabelinik titartagartaliussanillu il.il. atuinermi. Fodnote allatami nalunaaqutserneqartarpoq kisitsimmik qaffatamik, quppernerup ataani fodnotimut innersuussisumik. • Innersuussissutit/naleqqiussinerit (henvisninger/reference): Opgaviliaq tamatigut najoqqutarisanik (kilder) tunngaveqassaaq, opgaviliallu allannerani innersuussiuartoqartassaaq, immikkoortuni ataasiakkaani najoqqutarisimasanut. Tamanna pissaaq naggasiullugu ungaluutit iluani, assersuutigalugu ima allallugu: (Kureer 1997:124). Tassuunakkut takutinneqarpoq allatap suliarinerani, najoqqutarisamut kingullermik innersuussinerup kingornagut, najoqqutarineqarsimammat allataq "Kureer"-imik allanneqarsimasoq, 1997-imi saqqummersinneqartoq, tassanilu qupperneq 127-mi pineqartoq allassimasoq. • Issuakkat (citer): Najoqqutarisamit toqqaannartumik issuaanermi atorineqassapput "...". Isaasat iluanni najoqqutarisami allassimasoq issuaqqissaarlugu allanneqassaaq. Oqaatsit oqaaseqatigiilluunniit allorneqassappata ima naalunaaqutsiisoqassaaq (...), alluinarneqartut nalaasigut. • Ilanngussat (bilag): ilanneeriarluni opgaviliamut ilanngussaqarnissaq pisariaqarsinnaasarpoq, assersuutigalugu grafit, kisitsisit imaluunniit takussutissiat. Taakku opgavimi kingullerpaanngorlugit ikkunneqassapput. Arlaqarpata normulersorneqassapput, allatami (opgavimi) imminermi innersuunneqarsinnaanngorlugit. Taamaallat ilanngussat atortariaqarput, opgavitaani atorineqarpata innersuunneqarpataluunniit. • Assiliartat (illustrationer) (assit, diagrammit, titartakkat imaluunniit tabelit) sammisaq takussutissiorniarlugu/erseqqissarniarlugu atorineqartarput.

	Assiliartaliigaanni allaaserisamut attuumassuteqartariaqarpoq, assiliartaliussarlu nassuiartariaqarpoq immaqalu nalunaaarneqarluni.
Suliassaq (10-15 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Tamatuma kingorna ilinniartut piumasarineqartut pillugit ilisimasassat nassuiarneqartut suliassap sularinerani atussavaat. • Piumasarineqartut pillugit ilitsersuummik tunniussaqaarsinnaavuti.
Naggasiineq (25 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut tamarmik naammassigunik nikuissapput. • Ilinniartitsisoq oqarpat marlukkaassapput. Maanna akileriinnerminni apeqqut 1-imut akissutitik imminnut oqaluttuarissavaat. Assigiimmik akisimappat? Akissutimik eqqortuunerat qularinngilaat? Minutsip missaata qaangiunnerani ilinniartitsisoq oqassaaq ilinniaqatiminnik allamik nassaaqqullugit. Akileriligartik nutaaq peqatigalugu siulianisut iliuuseqassapput, maannali apeqqut 2 sammillugu. Taamaaliussappullu ilinniartunit tamanit apeqqutit tamakkerneqarnissaasa tungaanut. • Ilinniartut marlukkaarlutik apeqqutit sammereerunikkit ingissapput. • Naggasiullugu ilinniartitsisup apeqqutigissavaa apeqqutit ilaat eqqortumik akineqarnerisut nalornineqarsimanersoq. Nalorninartut akissutissarsineqassapput.
Akissutit	<ol style="list-style-type: none"> 1. S, F, F, S 2. Times new roman 3. 12 4. 1,5 5. Opgavip qulequtaa, Opgaviliortup aqqa, Ukioq, Fagi, Ilinniartitsisoq (-sut) 6. Imarisai 7. Ilassutaasumik paasissutissat, itisilerissutaasumik oqaaseqaatit imaluunniit nassuiaatit, opgaviliamat ilaavinngikkaluarlutik allatat paasinissaannut pingaaruteqartut, (aamma innersuussinernut atorsinnaapput) 8. takuneqarsinnaavoq sumi sammisaq pillugu annertunerusumik atuagassaqaarnerisut, misissorneqarsinnaavoq paasissutissat eqqortumik issuarneqarsimanersut, inuk ilisimasamik pilersitsisimasooq tassuunakkut ataqqiniarneqassaaq, angusarisat/tunngavilersuutit sunik tunngvaeqarnerat uppermarsarneqassaaq 9. allataq nalinginnaasoq (brødtekst) 10. (Enevoldsen 2009:120) 11. allatamik issuaaneq, soorlu atuakkamit (imlt. oqaatigineqarsimasumik) 12. Issuakkat isaasat iluanniissapput ”...” 13. (...) 14. Opgavimi paasissutissat tunngavilersorniaaraanni 15. Assiliartat/titartakkat qulequtsernerat. Assiliartaq allatamut naleqqiullugu naapertuuttuussaaq 16. 1) innersuussutit (henvisninger) 2) titarnerit akuttussusiat (linjeafstand) 3) tabelit & assitaliussat
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuisa sungiusarnissaat.

Allalluni opgavilianut annertuunut piumasarineqartut pillugit apeqqutit

1. Suna eqqorpa sunalu kukkua? Eqqortuni E nalunaaqutseruk, kukkusuni K

- Piumasarineqartut maleruannikkukkit karakterinnut sunniuteqarsinnaavoq E K
- Piumasarineqartut (formalia) opgavip imaaniit pingaarnrupput E K
- Piunasaqaatini pineqarpoq opgaviliap persuarsiorluni ilumoorjaarunilu allannissaa E K
- Piumasarineqartut eqqortumik malinnerisa takutittarpaa ilinniartoq pimoorussusisoq E K

2. Naqinnerit ilusaat (skrifttype) suna opgavini angisuuni atornerarnerusarpa?

3. Naqinnerit angissusaat (skriftstørrelse) suna atornerarnerusarpa? Eqqortopq nalunaaqutseruk.

10 11 12 14

4. Titanerit akuttussusiat (linjeafstand) sorleq atornerarnerusarpa? Eqqortoq nalunaaqutseruk.

1,0 1,5 2,0 3,0

5. Opgaviliap saqqaani suut allassimassappat?

6. Suna saqqaata tullerissavaa?

7. Nassuiaatit (fodnoter) sumut atorsinnaappat?

8. Innersuussinerit (henvisninger) suna siunertaraat? Nammineq oqaatsitit atorlugit akissuteqarit.

9. Opgavimi allatat aallaqqaasiutaanngitsut, atuarneqarsimasut allassimaffiginngisaat ilanngussaannngitsulluunniit qanoq taaneqartarpat? Eqortup nalaatigut X-iliigit.

- Flute-tut allatat (Flutetekst)
- Allataq nalinginnaasoq (Brødtekst)
- Boor'lutut allataq (Bolletekst)
- Nerisassaq pingaarneq (Hovedretten)

10. Martin Enevoldsenip 2009-mi atuakkiaani qupperneq 120-mit paasissutissanik atuisimaguit, qanoq ilillutit najoqqutarisat allatanni nalinginnaasumi innersuutissaviuk? Innersuussineq eqqortoq allaguk.

11. Issuaaneq (citat) sunaava?

12. Najoqqutarisamit toqqaannartumik issuaaniaraanni qanoq iliortoqassava?

13. Issuakkami oqaaseqatigiit ilaat ilanngutinngikkaanni qanoq nalunaaqutsiisoqassava?

14. Qaaguukkut ilanngussat (bilag) atorneqartarpat?

15. Opgaviliami assinik atuigaanni suut eqqaamasassaappat?

16. Suna pingarnerua? Ataaniittut pingarniit tulleriaakkit (Pingaarneq = 1, tullia = 2, pingaannginneq = 3):

- Opgaviliami tabelit assiliartallu ilanngunnissaat
- Innersuussinerit (henvisniger) eqqortumik suliarinissaat
- Titarnerit naapertuuttumik akuttussuseqarnissaat (linjeafstand)

Allalluni annertunerusunik tunniussaqaarnerit

Nalinginnaasumik malittarisassat ilitsersuullu

Opgavip annertussusaa

Qupperneq nalinginnaasoq 2400-nik naqinnertaqarpoq, akunnequsiinerit ilanngullugit.

Naatsorsuinermit ilaassapput allalluni opgaviliap pingaarnersaani allatat tamarmik. Imaappoq ilaassapput fodnotit, innersuussinerit aamma tabelit.

Naatsorsuinermit ilaassanngillat: saqqaa, imarisaasa allassimaffiat, eqikkaanerusinnaasoq (resume/abstract), atuarneqarsimasut allassimaffiat, assiliartaliussat, assit, grafit il.il.

Naqinnerit angissusaat titanerillu akuttussusii (Skriftstørrelse og linjeafstand)

Opgavit allanneqassapput naqinnerit angissusaat 12 pt titarnerillu akuttussusiat 1,5 atorlugit.

Saqqaa

Saqqaanut ilaagajupput:

- Opgavip qulequtaa/taaguutaa
- Opgaviliortup aqqa
- Ukioq
- Fagi
- Ilinniartitsisoq (-sut)

Issuakkat (Citater)

Opgaviliami allanik issuaaneq erseqqissumik nalunaaqutserneqassaaq. Issuaanerit isaasat iluanni allanneqassapput (" ") najoqqutarisarlun erseqqissumik allanneqassalluni.

Assit tabelillu

Assit, tabelit titartagartaliussallu ilanngunneqarsinnaapput, allatamut naapertuuppata. Allassimassaaq suminngaanneersuuneri, nassuiaatitaqassallutillu, ajornanngippat assitaa tabeliluunniit oqaasertalerlugu.

Nassuiaatit (Fodnoter)

Nassuiaatit tassaapput allatamik itisilerinerit, tamanna naapertuuttutut isigineqarpat.

Atuarsimasat allassimaffiat (litteraturlisten)

Atuakkat toqqammavigisat allassimaffiat allanneqassaaq naqinnerit tulleriinnerat malillugu, kinguliaqut siulliullugu. Imarissallugillu atuakkat/allaaserisat atorneqarsimasut, issuarneqartut allatulluunniit opgavimi innersuunneqartut.

Ilanngussat (bilagsmateriale)

Ilanngussat, assersuutigalugu naatsorsuinerit apersuinerilluunniit, opgavip quppernerinut ilanngullugit naatsorsorneqassanngillat. Ilanngussat tassaassapput opgavimut tapertaasumik uppernarsaatit.

(nalinginnaasumik allatami) Innersuussinerit (Henvisninger (i brødteksten))

- Innersuussinerit nalinginnaasumik allatami (brødtekst) ungaluuserlugit allanneqassapput, ajornanngippat oqaaseqatigiit imaluunniit issuaanerit pineqartut kinguninnguisigut, tamatigullu naggammik malitseqassallutik. Assersuutit: (Kreutzmann 2001) imaluunniit (Hansen 1995; Petersen 2007).
- Innersuussinerit taamaallat ukiumut innersuunniakkap saqqummerfianut immaqalu quppernermut innersuussinertut allanneqarsinnaapput, allattup aqqa allatamut ilaareerpat, assersuut: "Soorlu Kreutzmann (2001:33) tunngavilersuisoq..."
- Opgavimi atuakkat/allaaserisat atuakkiortup/allattup ataatsip ukiumi ataatsimi allatai arlallit ilaappata, naqinnerit tulleriinneri malillugit ima allanneqassapput: (Hansen 1995a, 1995b:33).
- Sapinngisamik innersuussinerni tamani issuaanernilu tamatigut, qupperneq innersuussaq issuagarluunniit ilanngunneqassaaq, assersuutit: "(Hansen 1995:33)" imaluunniit "(Hansen 1995:22-35)".
- Atuakkiortut arlallit suliaat innersuussinermi naalisarneqarsinnaavoq naalisat "et al." atorlugu, soorlu: "(Hansen et al. 1995:33)".

Innersuussinerit (Referencer) (imaappoq atuarneqarsimasut allassimaffiannut)

- Paasissutissat tassaniittut tulleriinnissaat imaassaaq: kinguliaq, siuliaqut/naqinnerit aallaqqaataat, aaqqissuisut (naapertuuppat), ukioq, taaguutaa, sumi naqinneqarnera atuakkiortut imaattuummik akunnilerlugit.
- Atuakkiamut/allaaserisamut atatillugu atermi taaneqartumi siullermi, kinguliaq siuilliunneqassaaq tulluullugulu siuliaqut (-it) naalisagaasinnaasut. Atit allat tamarmik taaneqartarneri malillugit allanneqassapput, imaappoq siuliaqutaat siuilliullugu.

Innersuussinernut assersuutit (atuarneqarsimasut allassimaffiannut)

Atuakkat:

Heimbürger, Hanne & Benny Wielandt 2005: *Studiekompetence – fra elev til studerende*. Frederiksberg: Frydenlund.

Atuagassiani allaaserisat:

Frederiksen, Klaus 2011: "Unges tilgang til uddannelse". *Uddannelse for Fremtiden*, vol. 5, nr. 4: 56-70.

Ataatsimoortillugit allaaserisani/antologiini allaaserisat:

Reay, Diane 2013: "Effekten af test", i Sørensen, Niels Ulrik et al. (red.): *Unges Motivation og læring. 12 eksperter om motivationskrisen i uddannelsessystemet*. København: Hans Reitzels Forlag: 113-128

Isumaliutissiissutit/nalunaarusiat:

Socialministeriet 1994: *Socialpsykiatri mellem system og bruger*. 6. rapport. København: Socialministeriet

Aviisit/atuagassiat:

Sermitsiaq 2016: "Forår i Nuuk". Leder, d. 6. april: 5-6

Jørgensen, Trine Juncher 2017: "Uddannelsesskibet på vej til kaj". *Sermitsiaq*, d. 8. september: 10

Internet-imi allaaserisat

Nittartakkanik atuinermi internet-imiit pissarsiaanerisa allannissaat iluaqutaassaaq, assersuut: "Soorlu Namminersorlutik oqartussat nittartagaanni ersittoq ..."

Pilersitsisoq erseqqissumik allanneqassaaq:

Nalinginnaasumik allatami (brødtekst) innersuussineq: (Thorning-Schmidt 13/3-2012)

Atuarneqarsimasut allassimaffianni erseqqissumik innersuussineq: Thorning-Schmidt, Helle (13/3-2012): "Pressemøde den 13. marts 2012", Statsministeriets pressemødearkiv. http://statsministeriet.dk/_p_13632.html (besøgt d. 19/3-2012)

Blog-imi allatat:

Nalinginnaasumik allatami innersuussineq: (Breum 05/02-2016)

Atuarneqarsimasut allassimaffianni innersuussineq: Breum, Martin (05/02-2016): "Uran-aftale viser magtforskydningen i rigsfællesskabet" Martin Breum. <http://www.martinbreum.dk/uran-aftale-viser-magtforskydningen-i-rigsfaelleskabet/> (besøgt d. 11/9-2017)

Blog-imi allatamut oqaaseqaat:

Nalinginnaasumik allatami innersuussineq: (Johansen 05/02-2016)

Atuarneqarsimasut allassimaffianni innersuussineq: Johansen (05/02-2016): kommentar på Martin Breums blog, "Uran-aftale viser magtforskydningen i rigsfællesskabet", 05/02-2016. <http://www.martinbreum.dk/uran-aftale-viser-magtforskydningen-i-rigsfaelleskabet/#comment-7740> (besøgt d. 11/9-2017)

Wikipedia:

Innersuussineq: (Wikipedia 12/3-2012, kl.01:47)

Atuarneqarsimasut allassimaffianni innersuussineq: Wikipedia (12/3-2012, kl.01:47). "Socrates": <http://en.wikipedia.org/wiki/Socrates> (besøgt d.19/3-2012).

Innersuussinermik sungiusaat

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	70-80 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Arkit sungiusaatit opgavilianit issuaanertallit.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Eqqortumik innersuussinissap ilikkarnissaa. • Eqqortumik innersuussisarnissat pingaarutaasa erseqqissarnissaat.
Ilisarititsineq (20 min)	<p>Ilinniartitsisup qulequtaq ataatsimut isigalugu saqqummiutissavaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innersuussinertigut takutinneqartarpoq paasissutissat suminngaanneersuunerat. • Eqqortumik innersuussinerit allalluni opgaviliornermi piumasarineqartunik suliaqarnermi (formalia-arbejde) pingaarnerpaat ilagivaat! • Ilinniartorpassuit kukkusumik innersuussisarput imaluunniit innersuussinerit amigaatigisarlugit. • Eqqortumik innersuussiunnginneq karakterimik ataatsimik apparsaataasinnaavoq. • Innersuussusiortarnerup suna siunertarivaa? (klassi aperiuk). Itisileruk. <p>Innersuussiornerup siunertaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allatamik atuartup qulequtaq soqutigiguniuk takusinnaava sumi annertunerusumik atuagassaqartooq (assersuutigalugu inuit allat ilisimatusarnikkut allagaat atuartillugit). • Piviusut aamma paasissutissat eqqortumik issuarneqarsimanersut misissorneqarsinnaavoq (ilinniartitsisumit imaluunniit allatamik atuartumit), tassuunakkut tunngavilersuutit misileqqinneqarsinnaalersarput. • Inuk ilisimasamik pilersitsimasooq/allataqarsimasooq innersuussinikkut ataqqiniarneqartarpoq. • Aamma pineqarpoq oqaannartoqannginnerata takutinnissaa, takutissinnaallugulu oqaatigisat ”upernarsineqarsimasut” imaluunniit upernassusilimmik tunngaveqartut. • Angusat/tunngavilersuutit sunik aallaaveqarnerat upernarsarneqassaaq. • Takujuminarnerusarpoq qaqugukkut illit nammineq eqqarsaatitit saqqummiunneritit, qaqugukkullu allat ilisimasaat/ilisimatusarneri/misissuineri aallaavigineritit. <p>Erseqqissassallugit pingaaruteqartut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuakkanit/internet-imit/najoqqutanit allanit ilisimasamik qanorsuaq atuisinnaavutit, ilisimasat pineqartut suminngaanneersuuneri takutissinnaatillugit! • Ilisimasat/eqqarsaatit illit nammineq pilersitarinngisavit atornissaat AJUNNGILLUINNARPOQ, suminngaanneerineri takutittarukkit. • Ajornartorsiut pilersarpoq allat ilisimasaat atussagukku, taamaannera erseqqissarnagu. • Taamaaliorneq taaneqartarpoq allat suliaannik nammineq suliattut saqqummiinermik (plagiat) – imaappooq allat suliaat assiliinnariarlugit illit nammineq suliattut/eqqarsaatittut saqqummiukkitit. • Atuakkanit/najoqqutarisanit allanit oqaaseqatigiit ilivitsut atussagukkit

	<p><i>issuaassaaitit (cite).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oqariartuutip pingaarnersaanik/nassuiaammik allamilluunniit atuakkameersumik/allameersumilluunniit atuiguit toqqaannartumik issuaanngikkaluarlutit, oqaasertai allangortissavatit, kisiannili aamma innersuussillutit. <p>Eqqortumik innersuusseriaatsit assigiinngitsuusinnaapput (nalinginnaasumik allataniissinnaapput (brødtekstimi) imaluunniit fodnotiullutik), pingaarnerpaavoq periutsip eqqortup atornissaa, periutsillu taassuma allatami tamarmi atornissaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ilinniarnermi periutsinik ilinniartitsisut inassutigisassatut isumaqatigiissutigisaat siuinneruutigiuk, soorlu: (Robertson 2018: 177) <p>(Robertson 2018: 177f) – isumaqarpoq quppernerit 177 aamma 178 pineqartut.</p> <p>Innersuussinermi paasissutissat pingasut tamatigit ilaasassapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atuakkiortup/allattup kinguliaa - Ukioq suliap saqqummerfia - Qupperneq
Suliassaq (30-40 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Opgavilianit tigusillattaarilluni issuakkat ilinniartunut agguanneqassapput, tassani nalilersussavaat allatat ilaanni innersuussinernik amigaateqartoqarnersoq. • Agguanneqartut ilinniartut pingasukkaarlutik misissussavaat, innersuussinernik amigaateqartut nalunaaqutsertarlugit.
Naggasiineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Issuakkanik misissuineq marlungorlugu avissinnaavat, klassimut issuaanerit siulliit pingasut sisamalluunniit siulliutseriarlugit tullii kingulliutsillugit
Akissutit	Ataaniittoq takuuk.
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuisa sungiusarnissaat.

ILINNIARTITSISUMUT AKISSUTIT

A) Virus og bakterier er helt forskellige. Virus er nogle mikroorganismer som skal have et vært for at kunne formerer sig. Mens et bakterie deler sig, og formerer sig eksponentielt (Henvisning). Og bakterier er generelt over det hele; jord, vand, luft, dyr og i mennesker. Mens virus er små partikler omgivet af en beskyttende protein kappe, der er i stand til at hægte sig fast på celler, og derefter trænge ind i dem (henvisning). Og det er så det der gør at virus og bakterier adskiller sig fra hinanden.

Oqaaseqaat: allatami innersuussinerit minnerpaamik marluk amigaataapput. Amerlanerunissaat tunngavilersorluarneqarsinnaavoq, kisianni pineqartut marluk allatami "isummersuutit ilamernginut" naleqqulluarput.

B) Jean-Paul Sartre er en fransk filosof som hævder at eksistensen går for ud for essensen, med det mener han, at man ikke er født til noget bestemt (Henvisning). Han mener, at man bliver den man er, efter de valg man træffer (henvisning – alternativt efter eksemplet, hvis det er hentet et sted fra). Fx hvis man vælger at stjæle, er man en tyv, man kan ikke have en tyvagtig natur. Man kan selvfølgelig ikke altid træffe de rigtige valg, hvis man fx er omsorgsvigtet, så har man jo lidt svært ved at træffe de rigtige valg, men der mener Sartre stadig at man alene som individ har ansvaret for de valg.

Oqaaseqaat: Ilinniartup oqariartuutiginiakkami tunngavilersornissaa amigaatigaa – "(taanna) isumaqarpoq..." allanneqaraangat, najoqqutarisap innersuunnissaa imaluunniit sukumiisumik tunngavilersuinissaa eqqumaffigisariaqarpoq.

C) De ældste verdensbilleder som var før vores tid. Denne gamle type verdensbillede var fyldt med myter og fortællinger. Dengang havde ingen anelse om hvor de befinder sig i universet og de havde ikke meget kendskab til astronomien, og derfor havde de mere vægt på myterne og fortællingerne (henvisning). Myterne og

fortællingerne var at Guderne var ofte i himmelen med sol, måne og andre planeter som bolig for guderne ¹⁷.
¹⁷Lundgaard Rasmussen, 2005, s. 10

Oqaaseqaat: innersuussinerit amerlanaarnissaat ikinaarnissaanniit pitsaaneruvoq. Atuakkami quppernerup ataatsip tulleriiginnarnik marloriarluni innersuunnissaa ajunngivippoq. "Taammaaneraanermik" saqqummiussigaanni soorlu uani: "de havde ikke meget kendskab til astronomien", innersuussisariaqarpoq.

D) Hvis vi analyserer denne scene med filmiske virkemidler giver det en bestemt stemning. Neo besøger oraklet, da han træder ind i værelset har han sort jakkesæt på. Den sorte farve symboliserer seriøsitet og elegance og det giver et indblik på han er en vigtig person (her er det afgørende om eleven selv laver denne tolkning, eller har den fra en kilde). Værelset er meget grønligt, ikke helt tydelig grøn men giver et grønt skær. Den grønne farve symboliserer både liv, håb og ungdom (hvis eleven fx har læst om farvesymbolik et sted, så skal der henvises til kilden). Det henviser til at der sidder mange børn/unge inde i værelset og at der er håb forud.

Klipningen i denne scene er kontinuitets klipning hvor der bruges klip i blikretningen, på den måde ser vi hvad Neo kigger på, på den måde får vi et blik på hvad han ser og hvad der forgår i scenen. Derefter kigger Neo på drengen som sidder med en ske, vi får et nærbillede af skeen for at sætte skeen i fokus. Drengen kigger op på Neo, og der er kameraet i et frøperspektiv, frøperspektivering kan betyde at Neo ses som en med meget magt. Derefter drejer kameraet lodret ned, her bliver tilt effekten brugt. Drengen og Neo har en dialog sammen og der bruges der dialogklipning.

Oqaaseqaat: Uani innersuussinerit amigaataavinngikkaluarput. Ilinniartup nammineq eqqarsaatini nassuiaatinilu saqqummiuppagit ajunngilaq. Aamma naatsorsuutigaarput suliamut atatillugu oqaatsit innersuunneqartut, nassuiaammi innersuussinertalerlugit ilisaritinneqareersimassasut – taamaappat matumani innersuussinertaqanngitsumik eqqaanissaat ajunngilaq, ilinniartup oqaatsinik atuilluni filmimik misissueqqissaarnerani.

E) Der var mange der søgte om arbejde inde i storbyerne, og fabrikkerne var præget af lønforhøjelsesstrejker i lang tid, de kæmpede mod at man fik mere i løn og nedsætning af arbejdstimer (henvisning). De der søgte om lønforhøjelse blev ofte fyret fordi de bare kunne erstattes med andre arbejdsløse mennesker der har brug for penge (henvisning). I fabrikkerne var arbejdsdagene ekstremt lange, man skulle arbejde i ca 12 timer i døgnet, i byerne boede man i små usle lejligheder fordi der ikke var nok bygninger til alle arbejdere (henvisning).

Oqaaseqaat: Oqaaseqatigiinni tamani innersuussinerit amigaataapput. Ilinniartooq oqaluttuarisaanermi piviusunik allaaserisaqarpoq, takutittussaallugulu ilisimasat taakku suminngaanniit pissarsiarisimanerlugit.

F) Der var mange mennesker og de mest højtråbende fik lov at komme igennem, hvorefter der også kom biler (henvisning). Grænsekontrollen kunne herefter ikke længere styre menneskemængden, som begav sig over på

Vestberlin (henvisning). Der festes på stedet alle var glade, der kæmpes med at fået lavet hul og få påbegyndt nedrivning af muren (henvisning). Østberlins økonomi var i en dårlig forfatning og murens fald fik derfor den konsekvens, at det ville blive dyrt for Vesttyskland at blive forenet, da pengene til genopbygningen ville få betydning for økonomien for det forenede Tyskland (henvisning). Gorbatjov var den leder, som ikke brugte magt og besluttede på grund af den økonomiske krise ikke at kæmpe imod murens fald (henvisning).

Oqaaseqaat: Tunngaviatigut oqaaseqatigiinni tamani innersuussinerit amigaataapput. Oqaaseqatigiit ilaat "imminnut atappata" atuakkamilu immikkoortumit ataatsimeersuullutik, immikkoortup allatap naggataani ataasiinnarmik innersuussisoqarsinnaavoq, naggatit tamaasa innersuussinnngikkaluarluni. Issuagag oqaluttuarisaanikkut pisimasuiusunut naleqqiullugu "taamaaneraanernik"/innersuussinernillu ulikkaarpoq, ilinniartulli taakku suminngaanneerteri allassimanngilai.

G) I 1930 blev gennemsnitsalderen beregnet til 23,6 år for mænd og 28,8 år for kvinder⁹. Før 1950 var tuberkulose skyld i 1/3 af dødsfaldene når det gjaldt de grønlandske borgere. Det var derfor en meget frygtet sygdom og da man ikke havde redskaberne til at kurere alle, var tuberkulose for mange frygtet højere end døden¹⁰. Levevilkårene i Grønland var i starten af 1900-tallet meget anderledes end de er i dag. Boligforholdene var velegnede for tuberkulosebakteriens trivsel. Det skyldtes at der levede mange mennesker under samme tag¹¹, hvilket resulterede i smitte.

Oqaaseqaat: Tassani innersuussinernik amigaateqartoqanngilaq, ilinniartup ilisimasat piviusut allaaserineri tamaasa suminngaanneerterinut innersuussinissani pikkoriffigaa, tassunnakkullu atuartussamit takuneqarsinnaavoq ilisimasaq pineqartoq suminngaanneerternerisooq.

H) Jeg tror at mange unge undlader at drøfte ting på de sociale medier, fordi der er hård tone. I Danmark blev der i 2016 foretaget en undersøgelse af unges brug af "Facebook" og "Twitter". Den viste, at 56,6% af de unge mellem 16-24 år ikke havde lyst til at deltage i debatterne på grund af den hårde tone⁹. Ifølge den der foretog undersøgelsen er en af grundene til at tone er så hård, at folk ikke altid tænker sig om, inden de skriver noget på de sociale medier (henvisning). Undersøgeren tror på, at der vil gå lang tid, før vi lærer at have en god tone på de sociale medier. Som han siger "Vi har brugt 250.000 år på at tilegne os erfaringer med rundbordssamtalen, og den kløjs vi stadigvæk i fra tid til anden. Så vi skal nok regne med, at vi fortsat vil have nogle børnesygdomme på de sociale medier" (henvisning – der skal altid være henvisninger efter citater). Jeg tror at denne undersøgelse, der er foretaget i Danmark kan relateres til Grønland, hvor vi ikke har en bedre debatkultur end i Danmark. Så her i Grønland er der sikkert også mange som ikke debatterer på de sociale medier, eller andre medier.

Oqaaseqaat: Issuakkap kingornagut innersuussinissaq amigaataavoq, aamma pitsaanerpaasarpoq innersuussinissaq, imarisaasut allatamut allamut innersuussiffiusut allanneqaraangata.

I) Man kan spørge sig selv om ordet "grønlænderstiv" er god debattone? Jeg synes man skal passe på med at bruge det over for andre, medmindre det bliver sagt til ens venner som humor. Vi kan jo se at mange bliver fornærmet og såret, når ordet bruges. At ordet er nedladende fremgår jo også af ordbogen, hvor der står at ordet er stærkt nedsættende (behøver ikke en henvisning, hvis man forud har henvist til ordbogen). Så selvom det står i en ordbog, bør den enkelte selvfølgelig overveje om man skal bruge ordet, men det må være op til den enkelte om man vil bruge ordet eller ej. Jeg er klart imod, at staten eller Grønlands Selvstyre fastsætter retningslinjer om, at ordet ikke må bruges i debatten. Det vil være imod ytringsfriheden, som er en frihed vi skal være meget glade for.

Oqaaseqaat: uani innersuussinernik amigaateqartoqanngilaq. Issuakkami imarisaasut oqallisiginninnerupput, ilinniartullu nammineq isumaanik eqqarsaataanillu nassuiaallutik.

Eqqortumik innersuussinerit (henvisning)

Allatat nalilikkitt – innersuussinerit sumi amigaataappat?

A) Biologi-historieopgave, Kopper (appassisumik karakterilerneqartoq)

Virus og bakterier er helt forskellige. Virus er nogle mikroorganismer som skal have et vært for at kunne formerer sig. Mens et bakterie deler sig, og formerer sig eksponentielt. Og bakterier er generelt over det hele; jord, vand, luft, dyr og i mennesker. Mens virus er små partikler omgivet af en beskyttende protein kappe, der er i stand til at hægte sig fast på celler, og derefter trænge ind i dem. Og det er så det der gør at virus og bakterier adskiller sig fra hinanden.

B) Dansk-filosofi, Eksistentialisme (akunnattumik karakterilerneqartoq)

Jean-Paul Sartre er en fransk filosof som hævder at eksistensen går for ud for essensen, med det mener han, at man ikke er født til noget bestemt. Han mener, at man bliver den man er, efter de valg man træffer. Fx hvis man vælger at stjæle, er man en tyv, man kan ikke have en tyvagtig natur. Man kan selvfølgelig ikke altid træffe de rigtige valg, hvis man fx er omsorgsvigtet, så har man jo lidt svært ved at træffe de rigtige valg, men der mener Sartre stadig at man alene som individ har ansvaret for de valg.

C) Historie-fysisk, Verdensbilleder (akunnattumik karakterilerneqartoq)

De ældste verdensbilleder som var før vores tid. Denne gamle type verdensbillede var fyldt med myter og fortællinger. Dengang havde ingen anelse om hvor de befandt sig i universet og de havde ikke meget kendskab til astronomien, og derfor havde de mere vægt på myterne og fortællingerne. Myterne og fortællingerne var at Guderne var ofte i himmelen med sol, måne og andre planeter som bolig for guderne¹⁷.

¹⁷ Lundgaard Rasmussen, 2005, s. 10

D) Filosofi-mediefag The Matrix & Platon (qaffassisumik karakterilerneqartoq)

Hvis vi analyserer denne scene med filmiske virkemidler giver det en bestemt stemning. Neo besøger oraklet, da han træder ind i værelset har han sort jakkesæt på. Den sorte farve symboliserer seriøsitet og elegance og det giver et indblik på han er en vigtig person. Værelset er meget grønligt, ikke helt tydelig grøn men giver et grønt skær. Den grønne farve symboliserer både liv, håb og ungdom. Det henviser til at der sidder mange børn/unge inde i værelset og at der er håb forud. Klippingen i denne scene er kontinuitets klipping hvor der bruges klip i blikretningen, på den måde ser vi hvad Neo kigger på, på den måde får vi et blik på hvad han ser og hvad der forgår i scenen. Derefter kigger Neo på drengen som sidder med en ske, vi får et nærbillede af skeen for at sætte skeen i fokus. Drengen kigger op på Neo, og der er kameraet i et frøperspektiv, frøperspektivering kan betyde at Neo ses som en med meget magt. Derefter drejer kameraet lodret ned, her bliver tilt effekten brugt. Drengen og Neo har en dialog sammen og der bruges der dialogklipping.

E) Samfundsfag-dansk Det moderne Gennembrud (akunnattumik karakterilerneqartoq)

Der var mange der søgte om arbejde inde i storbyerne, og fabrikkerne var præget af lønforhøjelsesstrejker i lang tid, de kæmpede mod at man fik mere i løn og nedsætning af arbejdstimer. De der søgte om lønforhøjelse blev ofte fyret fordi de bare kunne erstattes med andre arbejdsløse mennesker der har brug for penge. I fabrikkerne var arbejdsdagene ekstremt lange, man skulle arbejde i ca 12 timer i døgnet, i byerne boede man i små usle lejligheder fordi der ikke var nok bygninger til alle arbejdere.

F) Historie, Berlinmuren (appassissumik karakterilerneqartoq)

Der var mange mennesker og de mest højtråbende fik lov at komme igennem, hvorefter der også kom biler. Grænsekontrollen kunne herefter ikke længere styre menneskemængden, som begav sig over på Vestberlin. Der festes på stedet alle var glade, der kæmpes med at få lavet hul og få påbegyndt nedrivning af muren. Østberlins økonomi var i en dårlig forfatning og murens fald fik derfor den konsekvens, at det ville blive dyrt for Vesttyskland at blive forenet, da pengene til genopbygningen ville få betydning for økonomien for det forenede Tyskland. Gorbatjov var den leder, som ikke brugte magt og besluttede på grund af den økonomiske krise ikke at kæmpe imod murens fald.

G) Historie-biologi, Tuberkulose (qaffasissumik karakterilerneqartoq)

I 1930 blev gennemsnitsalderen beregnet til 23,6 år for mænd og 28,8 år for kvinder⁹. Før 1950 var tuberkulose skyld i 1/3 af dødsfaldene når det gjaldt de grønlandske borgere. Det var derfor en meget frygtet sygdom og da man ikke havde redskaberne til at kurere alle, var tuberkulose for mange frygtet højere end døden¹⁰. Levevilkårene i Grønland var i starten af 1900-tallet meget anderledes end de er i dag. Boligforholdene var velegnede for tuberkulosebakteriens trivsel. Det skyldtes at der levede mange mennesker under samme tag¹¹, hvilket resulterede i smitte.

H) Dansk-Samfundsfag, "Grønlænderstiv" (qaffasissumik karakterilerneqartoq)

Jeg tror at mange unge undlader at drøfte ting på de sociale medier, fordi der er hård tone. I Danmark blev der i 2016 foretaget en undersøgelse af unges brug af "Facebook" og "Twitter". Den viste, at 56,6% af de unge mellem 16-24 år ikke havde lyst til at deltage i debatterne på grund af den hårde tone.⁹ Ifølge den der foretog undersøgelsen er en af grundene til at tone er så hård, at folk ikke altid tænker sig om, inden de skriver noget på de sociale medier. Undersøgeren tror på, at der vil gå lang tid, før vi lærer at have en god tone på de sociale medier. Som han siger "*Vi har brugt 250.000 år på at tilegne os erfaringer med rundbordssamtalen, og den kløjs vi stadigvæk i fra tid til anden. Så vi skal nok regne med, at vi fortsat vil have børnesygdomme på de sociale medier*". Jeg tror at denne undersøgelse, der er foretaget i Danmark kan relateres til Grønland, hvor vi ikke har en bedre debatkultur end i Danmark. Så her i Grønland er der sikkert også mange som ikke debatterer på de sociale medier, eller andre medier.

I) Dansk-Samfundsfag, "Grønlænderstiv" (qaffasissumik karakterilerneqartoq)

Man kan spørge sig selv om ordet "grønlænderstiv" er god debattonen? Jeg synes man skal passe på med at bruge det over for andre, medmindre det bliver sagt til ens venner som humor. Vi kan jo se at mange bliver fornærmet og såret, når ordet bruges. At ordet er nedladende fremgår jo også af ordbogen, hvor der står at ordet er stærkt nedsættende. Så selvom det står i en ordbog, bør den enkelte selvfølgelig overveje om man skal bruge ordet, men det må være op til den enkelte om man vil bruge ordet eller ej. Jeg er klart imod, at staten eller Grønlands Selvstyre fastsætter retningslinjer om, at ordet ikke må bruges i debatten. Det vil være imod ytringsfriheden, som er en frihed vi skal være meget glade for.

Qaagukkut innersuussisoqartassava (henvisning)?

- Najoqqutarisamit (kilde) ilisimasanik issuaanermi
- Piviusut allaaserineranni
- Atuakkameersunik, nittartakkameersunik il.il. nammineq oqaatsit atorlugit allakkaanni.
- Suliamut/ilinniakkamut atatillugu oqaatsit siullermeerluni saqqummiunneranni

Imarisaasut allassimaffiannik (indholdsfortegnelse) Word atorlugu suliaqarneq

Ukioqatigiiat	Tamarmik.
Piffissaq	40-45 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Imarisaasut allassimaffiannik sananissamut ilitsersuut • Word
Siunertaq	Imarisaasut allassimaffiannik pilersitsinissamik ilinniarnissaq.
Ilisarititsineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Opgavip imarisaasa allassimaffiata ilaanissaa piumasaqaatinut ilaavoq. • Allallugu opgaviliaq annertunerusoq tamatigut imarisaasut allassimaffiannik ilaqassaaq. • Imarisaasut allassimaffiata opgavip ilusaa qaffassissutsillu assigiinngitsut paasiuminarsassavai: nassuiaat (redegørelse), misissueqqissaarneq (analyse), oqallisiginninnerit (diskussioner) taakkualu ataanni immikkoortut. • Word atoraanni imarisaasut allassimaffiannik pilersitsisinneqarsinnaavoq.
Suliassaq (20 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Allataq digitaliusoq ilinniartunut tunniunneqassaaq. • Maanna Word atorlugu qulequtsersuissapput imarisaasullu allassimaffiannik pilersitsillutik. • Qulequtsiussapput qulequttallu ataanni qulequtaqqanik pilersitsillutik, allatami qaffassissutsit (niveauer) imarisaasut allassimaffianni takuneqarsinnaanngorlugit. • Qulequttami pingaarnermi naqinnerit angissusaat aamma taassuma ataanni immikkoortut qulequtaanni naqinnerit angisussii assigiinngitsuussapput. • Ilitsersuut tunniuguk takutilluguluunniit.
Naggasiineq (10-15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut qinnuigikkat sisamakkaaqullugit. Gruppiminni ilinniartut imarisaasut allassimaffiannik suliatik ilaminnut takutissavaat, oqallisigalugulu ilaat allaniit pitsaanerunersut, sunalu pillugu taamaannersut. • Ataatsimoornermi eqikkaagit: imarisaasut allassimaffiannik pilersitsiniarnermi ajornartorsiuteqartartoqarpa? Ilinniartut siunnersuutissatsialannik ilaminnut saqqummiussasaqarpat? • Imarisaasut allassimaffianni pingaarutillit eqikkarlugit saqqummiutikkat: Opgavimi immikkoortut tamarmik ersinnissaat, opgavip ilusaa ersarissaaq, qaffassissutsit ”qulliunerusut” aamma ”alliunerusut” atorneqassapput. • Ilinniartunut eqqaasitsissutigiuk isumassarsiatsialaammat opgavip qulequtsersornissaa, immikkoortut pingaarnertit qulequtsersuinnarnagit aammali qulequttat pingaarnertit ataanni qulequtsersuilluni, tassuunakkut allatap ilusaa imarisaalu ingerlaavartumik erseqqissarneqassammata.
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuisa sungiusarnissaat.

Opgaviliamit issuagaq

Issuagaq atorlugu imarisaasut allassimaffiannik pilersitsigit

Indledning

Jeg har valgt fagene dansk og samfundsfag i min anden års opgave, fordi jeg interesserer mig for faget samfundsfag og forventer jeg kan have gavn af faget, når jeg skal læse videre på en videregående uddannelse. Det er interessant at skulle skrive om *"det moderne gennembrud"* og få mere viden om den danske historie. I denne opgave vil jeg starte med at forklare hvad det *"moderne gennembrud"* er, fortælle hvad Georg Brandes gjorde i det moderne gennembrud, samt hvordan kvindernes rettigheder var, i denne periode. Derefter vil jeg analysere novellen *"En stor dag"*, med fokus på hvordan forfatteren forholder sig til samfundets normer og traditioner. Jeg vil også diskutere om fattigdom under det moderne gennembrud og om fattigdom i dag. Hvor jeg vil komme ind på, hvilke fordele og ulemper der var dengang og i dag. Også vil jeg kort forklare Pierre Bourdieus kapitaler, om hvordan det indgår i teksten. Til slut vil jeg konkludere hvad jeg har fundet ud af og sammenkoble hele min opgave

Det Moderne Gennembrud (redegørelse)

den 3. November 1871. Da Georg Brandes holdt en forelæsning om emnet *"hovedstrømninger i den europæiske litteratur"*. Ganske kort så var Georg Brandes en dansk kritiker og litteraturforsker, der havde en stor indflydelse på, dansk litteratur fra 1870'erne frem til mellemkrigstiden. Da han holdt forelæsninger, mente han litteraturen skulle sætte problemer under debat, de problemer handlede om forholdet mellem mænd og kvinder, ejendomsforholdene, religion og samfundet i det hele taget. Han mente at romantikkens idealisme skulle skiftes ud med realisme, da han mente at danskerne levede gammeldags. Men på dette tidspunkt var der også industrialisering, som var nyt for det danske samfund og hvor flere arbejdsklasser opstod. Arbejderne kæmpede for at få stemmeret, derfor kaldes denne periode for det moderne gennembrud. Det var nemlig kun veluddannede mænd der havde lov til at stemme, det vil sige ca. 15% af danskerne havde stemmeret og man skulle minimum 30 år.

Stiftelsen af socialdemokratiet (underafsnit)

I starten af det moderne gennembrud blev socialdemokraterne stiftet, det gjorde at arbejderne begyndte at få flere rettigheder, i forhold til bedre arbejdsvilkår og folk begynde også at organisere fagforeninger.

Kvindes rettigheder (underafsnit)

I det moderne gennembrud ændrede tingene sig meget, kvinderne fik flere rettigheder, som f.eks. blev Dansk kvindesamfund stiftet i 1871, i 1875 fik de lov til at uddanne sig på universiteter, i 1883

krævede Dansk kvindesamfund ligeløn mellem kønnene og ikke mindst blev der diskuteret seksuelle og tvangsægteskaber i offentligheden.

En stor dag (analyse)

”*En stor dag*” er en novelle fra 1891. Forfatteren til novellen Henrik Pontoppidan er født d. 24 juli 1854 i Fredericia, Danmark, han døde d. 21 august 1943. Henrik har studeret i Danmark teknisk Universitet, da han vil være ingeniør men han droppede det lige før den afsluttende eksamen og tog den usikre karriere at leve som forfatter. Siden da, havde han vundet en nobelpris i litteratur, som forfatter i 1917 sammen Karl Gjellerup. Jeg skal analysere novellen ”*En stor dag*”, hvor jeg vil fokusere på hvordan forfatteren forholder sig til samfundets normer og traditioner.

Den fremmede (underafsnit)

I denne novelle var der ikke så mange mennesker, men *Den fremmede* spiller den vigtigste rolle, derfor mener jeg at *Den fremmede* var hovedpersonen, fordi han eller hun genkendte drengens far som har begået selvmord og siger at det var dens far og lidt senere spurgte han drengen om det var hans far.

Sprog (underafsnit)

Sproget er præget af realisme, så det kunne være sket i virkeligheden. Derfor hænger novellen sammen med det store gennembrud. Der bliver brugt metaforer i teksten, hvor der står: ”*blev der krig*”¹. Der er ikke krig med våben, men alkohollen var så vigtig at der blev en vild kamp mellem ægteparret. Ordet krig lyder mere blodigt og voldsomt end at bare skrive at ægteparret sloges med hinanden. I slutning af novellen var der også billedsprog hvor der står at ”*ligesom et domkirketårn på et slagtertorv*”².

Perspektivering (underafsnit)

Man kan perspektivere ”*En stor Dag*” til en novelle der også er skrevet af Henrik Pontoppidan, Naadsensbrød. I denne novelle er hovedpersonen Stine Bødgers, hun havde haft en mand som døde ved en ulykke. Så de to tekster kunne godt ligne hinanden, Stine Bødgers havde også en arbejdsskade så hun ikke kunne arbejde. Da hendes mand døde fik Stine Bødgers et alkohol problem, hun begyndte at drikke meget, ligesom ægteparret. Begge teksters omgivelser var dårlige, da de havde samme problemer nemlig alkohol, derfor var de også fattige fordi når de havde penge så brugte de deres penge på alkohol.

¹ En stor dag, Henrik Pontoppidan s. 1

² En stor dag, Henrik Pontoppidan s. 2

Fattigdom i det moderne gennembrud og i dag (diskussion)

I det moderne gennembrud var arbejdsvilkårene på storbyerne i dårlige forhold, da arbejdsløsheden var høj, varerne var for dyre og lønnen var ikke godt nok. Derfor var der mange fattige, mange flyttede til byerne og man byggede derfor hurtigt en masse bolig blokke, med en masse lejligheder. Der boede arbejderne med deres familier uden bad dog med fælles toiletter, lejligheder var så små at der lige knap var plads til dem der har børn og da sikkerheden var dårlig var det ikke optimalt at bo i disse blokke. Der var stor mangel på arbejdskraft, der var dårlig løn, og lange arbejdsdage. Arbejdsvilkårene var ringe, der var ingen krav på noget som helst. Arbejderne måtte arbejde i denne periode for at overleve, derfor havde Henrik Pontoppidan skrevet noveller og romaner om hvordan livet var i denne periode for at være kritisk.

Fattigdomsdefinitioner (underafsnit)

I dag findes der flere forskellige fattigdomsgrænser f.eks. absolut fattigdom er definitionen af fattigdom, som tager udgangspunkt i en fast økonomisk størrelse f.eks. at hvis man lever for 1-2 dollar om dagen eller mindre. Det kan også være et mål for, hvad en person minimum skal have konkrete ting for at overleve. Vi ser dem tit i udlandet f.eks. i Indien og migranter i andre fattige lande, deres bestyrere tænker kun på penge, derfor har bestyrerne mange penge i forhold til deres arbejdere. Ekstrem fattigdom er en definition af fattigdom hvor man kan have stor pengemængder, men en given konflikt i landet gør individet fattigt.

Pierre Bourdieu (underafsnit)

Ifølge Pierre Bourdieus økonomisk kapital så dem der havde penge havde det nemmere for at leve og derfor havde de også bedre socialkapital, symbolsk kapital og kulturel kapital. Når man er rig så har man flere venner, derfor var social forholdet bedre for dem der havde penge. Når de har købt noget dyrt f.eks. bil så tænker folk at det var fedt derfor var det også populært og være rig. Børn som har rige forældre havde det også nemmere og uddanne sig fordi deres forældre var også højt uddannede derfor deres kulturel kapital var også bedre.

Konklusion

Jeg kan nu konkludere at der har været store ændringer i den danske samfund under det moderne gennembrud. Folk flyttede til storbyer og begyndt arbejde mere end at bare arbejde som landmænd, men der var også rigtig mange der lever under fattigdom. Det var så fattige, selve børnene var nødt til at arbejde.

Word atorlugu imarisaasut allassimaffiannik pilersitsinissamut ilitsersuut

1. Qulequttat nalunaaqutsikkit, qulequtaanissaallu ("overskrifter") nalunaarlugu, typografiitut

- a. Toqqaruk tassaassanersoq overskrift 1, 2 imaluunniit 3 (qulequtaliatit eqqortumik ilusilerukkit, Wordip qulequttat atorsinnaalissavai imarisaasut allassimaffiannik pilersitsinermut)
2. Allatanni imarisaasut allassimaffiata inissaata nalaatigut toorsiit
 3. "Dokumentelementer" tooruk, toqqarlugulu "indholdsfortegnelse"
 - *Imarisaasut allassimaffiat formatereerniarukku taamaaliorsinnaavutit. Assersuutigalugu naqinnerit ilusaat (skriftype) allannngortissinnaavutit, aamma toqqarsinnaavat allatat kisitsisillu akornanni toorneeraqassanersoq.*
 - *Immikkoortuni "appasinnerusuni" nomulersuineq atoruk, soorlu 1.2 aamma 1.2.1*

Imarisaasut allassimaffiannut atorluarsinnaasumut assersuut:

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
1.0 POPULISME	4
1.1 DET POPULISTISKE IDEAL	5
1.2 POPULISME HVORDAN, HVORNÅR OG HVORFOR.....	5
1.2.1 Hvordan opfattes populisme?	5
1.2.2 Hvordan og hvorfor opstår populisme	6
2.0 POPULISMENS REPRÆSENTANTER	6
2.1 ADOLF HITLER POPULIST?.....	7
2.2 DONALD TRUMP POPULIST?.....	8
3.0 EN AFSPEJLING AF ET SAMFUND.....	11
3.1 DET TYSKE SAMFUND I 30'ERNE	11
3.2 NUTIDENS SAMFUND	12
4.0 EN SAMMENHÆNG?	14
4.1 DE TO REPRÆSENTANTER	14
4.2 SAMFUNDSFORHOLDENE	15
5.0 FREMTIDEN FOR DEMOKRATIET	17
KONKLUSION.....	20
LITTERATURLISTE	22
PRIMÆR KILDER	22
Bøger og tekster:	22
Artikler:.....	22

f

Issuaanermik sungiusaat (Citatøvelse)

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	55-70 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Arki sungiusaat.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Allalluni opgaviliani issuaanerit eqqortumik silatusaartumillu atornissaannik ilisimasaqarneq. • Issuaanerit assigiinngitsunik atornissaannik ilisimasaqarneq.
Ilisaritsineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Aallaqaasiullugu apeqqtigiuk issuaaneq sunaansoq? • Tassaavoq allallugu oqaasiinnakkulluunniit oqariartuutigineqartumik uteqqineq – allattarfikkut allaguk. <p>Qulequtaq nassuiaruk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allalluni opgaviliani qaqugukut issuaasoqartassava/ issuaasoqarsinnaava? • Oqariartuutigiumasat pingaarutillit taperserniarlugit issuaanerit atortakkit. <p>Assersuut:</p> <p>Oqaatigineqartarpoq uiusutut naammagittartut, nuliassaminik toqqaasimanermi kingunerinik akuersisutut: ”<i>But mr. Bennet was not of a disposition to seek comfort for the disappointment which his own imprudence had brought on...</i>” (Austen 2007: 459).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tassani ilinniartup atuakkamini inuttaasut ilaata pissusaa misissoqqissaarpaa (analysere), inullu taanna pillugu allaaserisami eqqortuunera takutinniarlugu issuaanermik atuilluni (taamaanneraanini tunngavilersorpaa). <p>Assersuut alla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bertelip ernini perorsarpaa, kalaallinik siullersaalluni palasinngornissaannik kissaateqarnini aallaavigalugu. Ernini nunanilu sinnerlugit angusaqarusuppoq: ”<i>Du skal rigtig vise dem at vi ikke er dummere end dem</i>” (Leine 2012:190). • Tassani ilinniartup aammattaaq issuaaneq atorpaa, oqariartuutigisani ikorfartorniarlugu. • Oqariartuutiginiakkamut naapertuutinngitsunik issuaanissaq mianersuuguk. • Issuaanerit naatsut atortakkit – issuaanerit pingasut-sisamat qaangerlugit titarnillit takivallaarajuttarput. • Issuagaq nassuiaruk. Issuagaq oqaaseqaateqarfiginagu kisimiitillugu, imminut nassuiartutut, allanneqassanngilaq. Atuartussaq ikiortariaqarpoq oqariartuutiginiakkap issuaanerullu imminnut ataqatigiinnerinik takunnissinnaalersillugu. <p>Issuaariaatsit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Issuaanerit allatamut ilanngunneqarsinnaapput: Efter mødet med Egede føler han sig <i>let og fri (...)</i> han lægger sig <i>nøgen på sengestedet. Grønland?</i> (Leine 2012:57). 2. Issuaanerit immikkut immikkoortunngorlugit allanneqarsinnaapput. <p>Ataaniipput KNR-ip Sermitsiallu nittartagaannit assersuutit:</p> <p>”<i>Danskernes dumsmarte ordforråd er uden ende. Når den danske befolkning ellers vil bruge energi på, at læse om Grønlands og Danmarks historie, vil de læse om, hvordan Danmark uden Nangaassuteqarneq har haft overgreb over for en lille befolkningsgruppe</i>”.</p>
Suliassaq (15-	<ul style="list-style-type: none"> • Arki sungiusaat tunniuguk

30 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut suleqatigiikkaarlutik allatat issuaanernut naleqqiullugit nalilersussavaat. Kukkuneqarpat? Arlaat namminneq allaanerusumik suliarissagaluarpaa? Issuaanerit pitsaasumik atorneqarpat? • Allatanut ataasiakkaanut tunngatillugu ilinniartut qinnuigikkit allattueqqullugit
Naggasiineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Suleqatigiinnut ataasiakkaanut issuaanerit assigiinngitsut misissortikkit, erseqqissaqqullugulu nammineq suut allaanerusumik allassimassagaluarneraat Naggasiullugu oqariartuutigisat pingaarutillit erseqqissakkit: • Issuaanerit atorneqartarput oqariartuutigiumasat ersarissarlugillu tunngavilersorniarlugit • Issuakkat itisilerneqassapput, nassuiarneqarlutik imaluunniit oqaaseqaateqarfigineqarlutik – issuaanerinnaassanngilaq • Issuakkat tamatigut malitseqartinneqassapput qupperneq sumiiffia ilanngullugu innersuussinermik • Issuaanerit immikku allanneqarsinnaapput imaluunniit nammineq allatamut/oqaaseqatigiilianut ilaatinneqarlutik • Takivallaanik issuaanissaq mianersuuguk
Akissutit	<p>A) Ilinniartup issuagaq oqaaseqaateqarfigilluarpaa.</p> <p>B) Ilinniartup ersersinngilaa issuakkaminik kina pilersitsisuunersoq. Atuartussat issuakkap paasilluarnissaanut ikiorserneqanngillat. Ilinniartup oqariartuuginiagaq issuakkat erseqqissagassaa ersersinnerusinnaavaa.</p> <p>C) Ilinniartup issuagaq oqaaseqaateqarfigilluarpaa. Issuakkap kattuffiup isummenera ersersilluarpaa.</p> <p>D) Ilinniartup issuagaq oqariartuutiginiakkap ersersinnissaanut atorsinnaavaa. Oqariartuutiginiagaq issuagarlu imminnut ataqatigiisinneqarsinnaapput, assersuutigalugu allalluni: ”ilaatigut issuakkami uani takuneqarsinnaavoq...”</p> <p>E) Issuagaq immaq pisariaqarpallaanngilaq. Siunertaagunarpoq oqaatsip ”jerntæppet” atornissaata takutinnissaa. Issuakkat atorneqassapput oqariartuutiginiakkat pingaarutillit erseqqissarnissaannut, assersuusiornissaanut imaluunniit tunngavilersornissaannut.</p> <p>F) Issuagaq immikkoorpoq. Issuagaq imarisaasunut naapertuulluarpoq, kisianni pitsaaqqajaqaq ilinniartup oqaaseqaateqarfiginerusimasuuppagu.</p> <p>G) Suliamut/ilinniakkamut atatillugu oqariaatsip assersuusiorneranut issuaaneq naapertuulluarpoq, pitsaasumillu nassuiaaserneqarluni/ itisilerneqarluni.</p> <p>H) Pitsaaneroqqajaqaq issuaanerup suminngaanneersuunera allaaserineqarsimasuuppat. Ataqatigiiffiata ersersinnerunissaa pisariaqarpoq.</p>
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuisa sungiusarnissaat.

Issuaanernik sungiusaat

SULIASSAQ: Issuaanernik atuineq nalileruk. Kukkuneqarpat? Illit allaanerusumik iliussagaluarpit? Issuaanerit pitsaasumik atorineqarpat?

A)

I året 1944, hvor der var en kapacitet på 35 senge, var 28 af sengene optagede af tuberkulose patienter. To danske sygeplejersker var ansat, samt én enkelt læge. Udover dem var der nogle jordemoder elever ansat som sygeplejere

“Daglig omgang med smittefarlige tuberkulosepatienter resulterede ofte i, at en jordemoder elev blev smittet med tuberkulose og døde i en ung alder. Og i Grønland oplevede jeg adskillige tb- dødsfald blandt jordemoderelever”¹².

Ifølge forfatter Jørgen Fleischer var dette forholdene på sygehuset i Nuuk under krigen. Det var altså tydeligvis ikke kun patienternes leveforhold, der var ringe men bestemt også de ansattes.

B)

Gelileo beviste endnu engang at de to teorier, som geocentrikerne troede på, ikke var rigtige. Han mente mere at mælkevejen bestod af en stor mængde af stjerner der ligesom er tæt bundet sammen. Af denne opdagelse slæde Galileo hul i Aristoteles’ verdensbillede. *“For hvis mælkevejen bestod af et utal af stjerner, var der måske slet ikke nogen ildsfære eller for den sags skyld månesfære?”* (Den naturvidenskabelige revolution ((1500-1750), s. 98). Alle Galileos opdagelser af himmellegemer tydede på det helioecentriske end det geocentriske verdensbillede.

C)

Som jeg tidligere har skrevet, sker der tilbagegang af hellefiskebestanden i Grønland, og der er vidt forskellige meninger om hvad grunden er til det. Den første forklaring er at hellefiskebestanden bliver påvirket af klimaforandringer. Forbundet af kystnære fiskere og fangere, SQAPK, mener at klimaforandringer, specifikt temperaturændringerne er grunden til at hellefiskebestande i Diskobugten bliver mindre:

”Det er naturens og klimaets ændringer der grunden til at hellefisken er gået så kraftigt tilbage. Torsken er kommet til Diskobugten fordi vejret og havet bliver varmere, og hellefisken flytter nordpå til koldere vand. Det er grunden til at der er blevet færre hellefisk og at de er blevet mindre.” – Erik Lange, Direktør for SQAPK.²⁹

Her mener direktøren for SQAPK at grunden til at hellefiskebestanden i Diskobugten er blevet mindre er fordi der er sket en udvandring på grund af klimaforandringer og indvandring af en anden fiskeart, torsk.

D)

Novellens handling starter med ægteparret der boede på en udkant af en landevej af en lille by, de er alkoholmisbrugere, de tigger om penge sammen, de er glade lige ind til de ikke har meget brændevin tilbage. *“Begge levede kun for eet: Brændevin [...] Saa længe denne endnu var nogenlunde fuld var forholdet imellem Ægtefolkene det bedste; Men efterhaanden som de nærmede sig Bunden, blev der krig*

E)

Senere hen omkring et år efter atombomberne, d. 5. marts 1946, holdte den britiske statsmand, Winston Churchill, en tale i Fulton, Missouri, for at advare imod de sovjetiske ambitioner i Østeuropa, ligesom han forsøgte at "løse problemet" ved "Jerntæppet". "Jerntæppet" var et begreb til at markere en opdeling i Europa mellem de frie demokratier i vest og de ufrie, kommunistiske stater under det sovjetiske diktatur i øst.

Han erklærede i sin tale, at: "*Fra Stettin ved Østersøen til Trieste ved Adriaterhavet har et jerntæppe sænket sig over Europa*"⁶

Der skete meget efter 2. Verdenskrig, hvor folk i verden skulle gennemgå mange politiske og økonomiske kriser under den kolde krig.

F)

Sartre mener at grunden til vi ikke har en bestemt essens, er fordi der ikke er nogen Gud der har skabt os til at have en bestemt natur. Her mener han at der ikke er nogen Gud til at ligge en bestemt skæbne for vores liv, men at vi selv starter vores egne projekter, som starter en slags kædereaktion, til vores fremtid. "Mennesket er ikke andet end hvad det gør sig selv til."¹

¹ Linje 14 – kilde 2.

G)

Et eksempel på Logos er sætningen "*Ja, fordomme og nedladende ord hører til fortiden, og jeg ser frem til, at vi sammen med Kulturminister Mette Bock kan arbejde for at komme fordommene til livs*". Ved at skrive at de sammen skal arbejde for at komme fordommene til livs appelleres der både til følelserne, men også til fornuften, bl.a. ved at arbejdes for en bedre viden om Grønland.

H)

Vore samfund, er bange for at kopper-sygdommen kan bruges i krig, som et våben. Og ramme mange utallige uskyldige mennesker. Fra børn til ældre. Og det vil tage flere år om at fjerne denne epidemi igen.

*"Vi er ikke længere modstandsdygtige over for sygdommen, og at skabe modstandsdygtigheden tager tid."*¹²

Og siden vi ikke mere er modstandsdygtige over for denne koppeinfektion, kører frygten om at sygdommen kan forekomme igen.

Atuarneqarsimasut allassimaffiannik paasiniaasarteq (Litteraturlistedetektiven)

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	40 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Atuarneqarsimasut allassimaffiannik suliaqarnermut ilitsersuut. • Atuarneqarsimasut allassimaffiannut assersuutit sisamat.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Atuarneqarsimasut allassimaffiisa eqqortumik qanoq suliarineqarnissaannik ilinniarneq. • Atuarneqarsimasut allassimaffiisa siunertaannik paasinninnissaq.
Ilisaritsineq (5 min)	<p>Atuarneqarsimasut allassimaffiisa siunertaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opgavini aamma assersuutigalugu ilisimatusarluni allatani pingaartuuvoq takusinnaassallugu paasissutissat suut atorneqarsimanersut. - Aamma pingaartuuvoq atuartup sulianik taaneqartunik nassaarsinnaanissaa, sammineqartoq pillugu annertunerusumik atuarumalluni aamma takusinnaajumallugu suliaq eqqortumik atorneqarsimanersooq. • Opgaviliorninnut atatillugu atuarsimasatit/atorsimasatit, opgavilianni eqqaasatit tamarmik atuarsimasat allassimaffianniissapput: Atuakkat, allaaserisat, video-t, paasissutissat naqitat, nittartakkat il.il. Innersuussatit allanit nassaarineqarsinnaallutillu atuarneqarsinnaassapput.
Suliassaq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut pingasukkaarlutik arkimik atuarneqarsimasut allassimaffiannik (litteraturliste) sisamanik assersuutitalinnik tunineqassapput, taakkualu nalilersussavaat – sutigut kukkuneqarpat? Qanoq iliornikkut pitsaanerulersinnaappat? Suna pitsaanerua - sooq? • Aamma atuarneqarsimasut allassimaffiannik suliaqarnissamut ilitsersuut tunniuguk. <p>(Sungiusaat tapertaqartissinnaavat, ilinniartunut atuakkat marlussuit, allaaserisat nittartakkallu tunniullugit, taakkualu atuakkatut atorneqartutut allattortillugit (litteraturlistiliaritillugit). Tulliullugu imminnut naqqissussapput).</p>
Naggasiineq (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Suleqatigiit sisamat allattarfissualiaqqukkit, klassimullu saqqummiuteqqullugu assersuutini suliarisaminni suut pitsaasutut suullu pitsaanngitsutut nalilersimaneraat – namminneq suut allaanerusumik allasagalarpaat? • Naggasiullugu apeqqutigiuk, atuarneqarsimasut allassimaffiannik suliaqarnissamut malittarisassat suli nalorninartoqartinneqarnersut.
Akissutit	<p>Assersuut 1-imut oqaaseqaatit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paasissutissat pingaarutillit arlallit amigaataapput: atuakkiorfik, sumi saqqummersinneqarnera ukiualu. • Amigaataavoq atortut pineqartut soppiaanerisa nalunaarnissaat: – filmi imlt. atuagaq? • Atuakkiortup (allattup) kinguliaa siulliullugu inissinneqassaaq, • Atuarneqarsimasut allassimaffiat naappallaaqaaq – ilimasupilulersitsivoq. • Atuakkat qulequtaat <i>uingasumik</i> allanneqanngillat. <p>Assersuut 2-mut oqaaseqaatit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qiviaannarlugu ajunngivippoq paasiuminarlunilu. • Ukioq atuakkiortup aqqata kingornagut inissittaruk. • Nittartakkap qanga alakkarneqarnera (piffissaq) allanneqassaaq.

	<p>Assersuut 3-mut oqaaseqaatit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ataatsimut isigalugu paasiuminarpoq. • Hyperlink peeruk. • Atuakkiortup aqqa atuakkap taaguutaanit siullissaaq. <p>Assersuut 4-mut oqaaseqaatit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuakkiortut aqqi amigaataapput (aamma suliffeqarfiusinnaavoq) aamma qulequttat. • Nalinginnaasumik ajornartorsiutaavoq nittartagaannat atorneqarsimmammata.
Iikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuisa sungiusarnissaat.

Atuarneqarsimasut allassimaffiannik (litteraturliste) suliaqarnissamut ilitersuut

Atuarneqarsimasut allassimaffianni tamatigut makku ersissapput:

- Atuakkiortup (-tut) aqqa (aqqi)
- Ukioq saqqummerfia
- Qulequtaa/taaguutaa
- Qassissaanik saqqummersinnera (siullermeerluni saqqummernera allattariaqanngilaq)
- Sumi saqqummernera/illoqarfik saqqummersinneqarfia
- Atuakkiorkfik

Assersuutit

Atuakkat:

Heimbürger, Hanne & Benny Wielandt 2005: *Studiekompetence – fra elev til studerende*. Frederiksberg: Frydenlund.

Atuagassiani allaaserisat:

Frederiksen, Klaus 2011: "Unges tilgang til uddannelse". *Uddannelse for Fremtiden*, vol. 5, nr. 4: 56-70.

Ataatsimoortillugit suliani allaaserisat /antologiit:

Reay, Diane 2013: "Effekten af test", i Sørensen, Niels Ulrik et al. (red.): *Unges Motivation og læring. 12 eksperter om motivationskrisen i uddannelsessystemet*. København: Hans Reitzels Forlag: 113-128

Isumaliutissiissutit/nalunaarusiat:

Socialministeriet 1994: *Socialpsykiatri mellem system og bruger*. 6. rapport. København: Socialministeriet

Avisit/atuagassiat:

Sermitsiaq 2016: "Forår i Nuuk". Leder, d. 6. april: 5-6

Jørgensen, Trine Juncher 2017: "Uddannelseskabet på vej til kaj". *Sermitsiaq*, d. 8. september: 10

Allatat internet-imeersut:

Internet-imi nittartakkanit atuinermi, iluaqutaasarpoq oqaatigissallugu paasissutissat internet-imeersuunerat, assersuutigalugu: "Soorlu Namminersorlutik Oqartussat nittartagaanni allaqqasoq... .."

Pilersitsisuuosq ersarissaaq:

Allatami nalinginnaasumi (brødtekst) innersuussineq: (Thorning-Schmidt 13/3-2012)

Atuarneqarsimasut allassimaffianni innersuussineq: Thorning-Schmidt, Helle (13/3-2012): "Pressemøde den 13. marts 2012", Statsministeriets pressemødearkiv. http://statsministeriet.dk/_p_13632.html (besøgt d. 19/3-2012)

Blog-imi allatat:

Allatami nalinginnaasumi (brødtekst) innersuussineq: (Breum 05/02-2016)

Atuarneqarsimasut allassimaffianni innersuussineq: Breum, Martin (05/02-2016): "Uran-aftale viser magtforskydningen i rigsfællesskabet" Martin Breum. <http://www.martinbreum.dk/uran-aftale-viser-magtforskydningen-i-rigsfaellesskabet/> (besøgt d. 11/9-2017)

Blog-imi allatamut oqaaseqaat:

Allatami nalinginnaasumi (brødtekst) innersuussineq: (Johansen 05/02-2016)

Atuarneqarsimasut allassimaffianni innersuussineq: Johansen (05/02-2016): kommentar på Martin Breums blog, "Uran-aftale viser magtforskydningen i rigsfællesskabet", 05/02-2016. <http://www.martinbreum.dk/uran-aftale-viser-magtforskydningen-i-rigsfaellesskabet/#comment-7740> (besøgt d. 11/9-2017)

Wikipedia:

Innersuussineq: (Wikipedia 12/3-2012, kl.01:47)

Atuarneqarsimasut allassimaffianni innersuussineq: Wikipedia (12/3-2012, kl.01:47). "Socrates": <http://en.wikipedia.org/wiki/Socrates> (besøgt d.19/3-2012).

Atuarneqarsimasut allassimaffiannik paasiniaasartog

*Atuarneqarsimasut allassimaffii nalilersukkit – kukkunerit suut
nassaarisinnaavigit?*

Assersuut 1)

Kilder

Lilly & Lana Wachowski: The Matrix

Platon: Hulelignelse. Staten

Jørgen Mejer Chr. Gorm Tortzen: Kend dig selv

Mikkel Sparsø: Teknologi og filosofi

Assersuut 2)

Litteraturliste:

Bøger

- Breum, Martin: Når isen forsvinder, Gyldendahl, 2013
- Stig Møller, Per: Udenrigsminister i krig og fred, Gyldendahl, 2017
- Pram, Ulrik: Sex, løgn og landingsbaner: Thule set relationelt, Tidsskriftet Grønland, 2017
- Brøndum, Peter og Annegrethe Rasmussen: USA's udfordringer, Columbus, 2012
- Henriksen, Anders og Jon Rahbek-Clemmensen: Grønlandskortet, Center for militære studier, 2017

Internetadresser:

- Breum, Martin: Danmark opgiver at få USA til at betale for oprydning i Grønland, martinbreum.gl, 2018
- Nielsen, Jørgen Steen: Camp Century – en iskold gyser om fortidens synder, Information 2016
- Århus universitet: H.C Hansen-notatet til USA's ambassadør Val Peterson 1957, danmarkshistorien.dk
- Nielsen, Jørgen Steen: USA's rustne arv i Grønland, Information, 2016
- Krog, Andreas: Grønlandsk minister klagede til FN over Danmark, Arktisknyt, 2017

Assersuut 3)

10. Litteraturliste

Artikel: Arvanaghi, Babak: "Forskere frygter nyt koppe-udbryd" Illustreret Videnskab / Historie, 26. August 2016. På

<http://historienet.dk/videnskab/medicin/forskere-frygter-nyt-koppe-udbrud>

"Syntetiske antistoffer" Andersen Sejer, Peter. Biotech Academy. Opdateret 20. September 2015. På

http://www.biotechacademy.dk/Undervisningsprojekter/Gymnasiale-projekter/ibk/teori/syntetiske_antistoffer

"Den sidste patient" Kringelbach, Louise. Information. 9. Oktober 2000. På

<https://www.information.dk/2000/10/sidste-patient>

"Koppevaccinen holder dig rask" Sjøgren, Kristian. 01. September 2011. På

<http://videnskab.dk/krop-sundhed/koppevaccine-holder-dig-rask>

"Store opdagelser: Kokopper og vaccination" Skydsgaard Arnika, Morten. 04. Juli

2014. På <http://videnskab.dk/krop-sundhed/store-opdagelser-kokopper-og-vaccination>

"Variola virus" Centeret for Biosikring og Bioberedskab. Opdateret 04. December

2015. På <https://www.biosikring.dk/217/>

Bog: "Immunforsvarets opbygning og funktion" Forfattere: Hansen, Niels.

Hestbech, Grethe. Kahl, Ingelise. Marcussen, Lisbet. Marker, Hans: Biologibogen / Mikroorganismer og immunologi. København 2001. s.166 – s.168.

Assersuut 4)

Litteratur

<https://dansksiderne.dk/index.php?id=5140#c11415> (Besøgt d. 7. Marts 2018)

http://denstoredanske.dk/Kunst_og_kultur/Litteratur/Litterære_perioder/det_moderne_gennembrud

(Besøgt d. 7. Marts 2018)

http://denstoredanske.dk/Sprog,_religion_og_filosofi/Filosofi/Filosofiske_begreber_og_fagudtryk/realisme (Besøgt d. 7. Marts 2018)

https://natmus.dk/fileadmin/user_upload/natmus/undervisning/dokumenter/dk_historier/det_moderne_gennembrud_2.pdf (Besøgt d. 8 Marts 2018)

3.7 Opgavimik allannerup nalilenera

Uannut allagaq – eqqamasassartalik

Ukioqatigiiaat	Tamarmik, allatamik annertunerusumik ilinniartut tunniussereernerisa nalilereernerisalu kinguninngua, ass. Ukioq siulleq ukiulluunniit aappaanni opgaviliaq.
Piffissaq	80-90 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> - Ilinniartut tamarmik opgaviliaat tunniutereernikut utertinneqassapput (ilinniartitsisup oqaaseqaasersugai oqaaseqaatitaqanngitsulluunniit). - Naqqiinermi arki. - Allakkamik allannissamut ilitsersuut.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> - Opgavit pillugit piumasarineqartut ilisimanissaat (piumasaqaait imarisaallu). - Imminut nalilersornissamik sungiusarnissaq. - Nammineq qitiutinniakkat malugilluarnissaat.
Ilisarititsineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Imminut nalilersornissap allagaqarnissallu siunertaa saqqummiuguk. • Ilinniartitsisup nassuiassavaa, ilinniartunut naqqiinermi arki agguanneqassasoq, taanna taaneqarsinnaavoq tassaasoq eqqaamasassat allassimaffiat, ilinniartitsisup opgavilianik karakteeriliiniarnermini atorsinnaasaa. Ullumikkut naqqiinermi arki taanna ilinniartunut agguanneqassaaq, namminneq atugassaattut. Namminneq opgaviliartik nalilissavaat. • Ilinniartitsisup naqqiinermi arki nassuiassavaa, qularnaarlugu tassani immikkoortut ilinniartunit paasineqarnerisut.
Suliassaq (60 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut naqqiinermi arki misissussavaat, takuniarlugu opgaviliartik sutigit piumasaqaatinik piviusunngortitsinersoq, sutigullu amigaateqarnerisooq (30 min.). Aalajangissavaat opgaviliaminni immikkoortut assigiinngitsut angusinersut angusinnginnersulluunniit, aamma angusatik akunnattumiit qaffasinnerunersut imaluunniit appasinnerunersut. Aamma oqaaseqarfissani allattuissapput. Ilinniartut naqqiinermi arkimik suliaqarneranni ilinniartitsisup naliliiniarnerat malinnaavigissavaa. • Tulliullugu ilinniartut imminnut allaffigissapput, eqqaamasassat allattorsimaffiannik ilalimmik (annermik amigaatitik pillugit) aamma imminnut isumassarsiaasinnaasunik allallutik – allannerup ingerlaneranut inaarutaasumillu suliamut tunngasuusinnaapput (30 min.). • Ilinniartitsisup allakkat katersussavai (neriorsuillunilu atuarniarnagit – ilinniartut namminneq pigimmatigit). • Tullianik ilinniartut annertuumik allannialerunik (soorlu ukiup tulliani) – imminnut allakkatik tigoqqissavaat.
Naggasiineq (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut amigaatigisamittut ingerlalluarfigisimasamittullu isigisaat eqikkaavigikkat. • Opgaviliormermi immikkoortut suut ilinniartut ataatsimut isigalugu nalunngilluarpaat, suullu immikkut maluginiartariaqarpaat. • Ilinniartut immikkoortut ilaannik ilinniarnermi periutsini piffissaqarfiginerusariaqartutut kissaateqarpat?
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Nalileeriaatsit.

Allalluni opgavilianik annertunerusunik naqqiinnermut arki

Ateq:
Ilinniartitsisut:

Karakteeri:
Opgave:

Piumasarineqartut (Formalia):

	Angusin- ngilaq	Angusi- voq	Oqaaseqaatit
Saqqaa			
Imarisaasut allassimaffiat			
Opgavip annertussusia			
Quppernerit			
Ilusilernerit (Layout)			
Opgavip killilernerit			
Issuaanerit, assiliartat, takussutissiat, tabelit il.il. atorineqarneri			
Innersuussinerit (Henvisninger)			
Atuarsimasat allassimaffiat, paasissutissat tamarmik, naqinnerit tulleriinneri malillugit, kinguliaq siulliullugu			
Kapitalikkaarineq/qule -quttat			

Opgavip imarisai:

	Angusin- ngilaq	Angusi- voq	Akun- napoq	Akunnattoq qulaappaa	Oqaaseqaatit
Aallaqqaasiut					
Opgavip ilaa 1 (nassuiaat - redegørelse)					
Opgavip ilaa 2 (misissueqqissaarneq - analyse)					
Opgavip ilaa 3 (oqallisiginninneq - diskussion)					

Tunngavissaqartumik paasisat - Konklusion					
Akissutigisat paasiniagassat oqaasertalernerinut (opgaveformulering) ataqatigiissusiat					
Opgavip ilusilersornera (disponering): opgavi erseqqissumik ilusilersugaava, tamannalu opgavimi qulequttat qulequtaqqallu atornerisigut ersippa? Immikkoortut naammaginartumik oqimaaqatigiippat, immikkoortut pingaarnerit initunerutinneqarpat?					
Fagimi periutsit oqariaatsillu atorneqarnerat					
Oqaatsit eqqortumik erseqqissumillu atorneqarnerat					
Atortussanik toqqaaneq – najoqqutarisat (kilder) aamma atuakkat atorneqartut: annertussusiat sapernassusiallu					
Nammineerluni suliarinninneq					
Ataatsimut isigalugu uanga naliliinera					

Opgaviliornermik imminut nalilerneq

Imminut allaffiit

- Opgaviliorninni suleriaaserisimasat aamma tullianik annertuumik opgaviliuleruit suut allaanerusumik suliarissanerlugit allaaserikkat. Suut ilinnut ajunngillat, suullu pitsaanerusinnaappat?
- Naqqiinermi arki aallaavigalugu allaaseriuk tullianik opgaviliuleruit suut immikkut maluginiartariaqarnerlugit.
- Eqqaamasassatit allattukkit, tassuunakkut eqqaamaniassagakku tullianik opgaviliuleruit immikkoortut suut malugilluarniartariaqarnerlugit suullu eqqaamasariaqarnerlugit.
- Tullianik annertuumik opgavimik allannissannut ilinnut siunnersuutit allakkit

Ilinnut allakkatit uani allakkit:

3.8 Apersuusersuisumik najoqqutassanik ujarlerneq & najoqqutarisanik apersuusersuineq (kritisk kildesøgning & kildekritik)

Internet-imi apersuusersuisumik najoqqutassanik ujarlernissamut siunnersuutit

Ukioqatigiiaat	Tamarmik.
Piffissaq	35-55 min.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Internet-imut isersinnaaneq.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Najoqqutarisanik apersuusersuineri tunngaviit paasinissaat. • Internet-imi najoqqutarisat uppernassusaasa maluginiarnissaannik ilinniarnissaq.
Ilisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Sammisassaq saqqummiuguk: ullutsinni paasissutissat ilarpasui internet atorlugu pissarsiarisarpagut – opgaviliornialerussi qularnanngilaq paasisassi ilarpasui internet-ikkoorlugit pissarsiarissagisi - atuagaannaanngitsunit. Tamatumani najoqqutarisat apersuusersornissaat immikkut pisariaqarpoq. • Opgaviliortillusi paasissutissanik ujarlernissinni nittartakkanit tunngavigissanillu assigiinngitsorpasuarit paasissutissarsinnaavusi – pingaartuuvoq najoqqutariniakkassi nalilersorsinnaanissaat, ilisimasatut ingerlateqqitassi eqqortuunerat qularnaarumallugu • ”Fake news” oqaatigisinnaavat, tamakku 2017-imiit tusarsaalluinnalerput, Donald Trumpimit taakkartorneqartuarnermikkut.
Suliassaq (20-30 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut tamarmik immikkut internet-imi ujarlissapput apersuusersuisumik najoqqutassanik ujarlernermut tunngasunik paasiniaallutik (kildekritisk informationssøgning). • Ilinniartut tamarmik apersuusersuisumik paasissutissanik ujarlernissamut (kildekritisk informationssøgning) siunnersuutitsialaat minnerpaamik pingasut saqqummiutissavaat, pappialamullu allallugit – imaappoq tamarmik internet-ikkut paasissutissat najoqqutallu qanoq nalilernerqarsinnaaneri pillugit siunnersuutit pingasut saqqummiutissavaat (ilinniartut ujarlernissamut allannissamullu minutsinik 15-inik periarfissinneqassapput). • Ilinniartut oqaluttuutikkut, apeqqutit tassaasinnaasut najoqqutassamik naliliiniernermi imminut aperinissamut atorsinnaasut – maluginiartariaqartut aamma ”fake news”-inik naliliinissamut siunnersuutitsialaasinnaasut. • Ilinniartut naammassigunik tamarmik nikuissapput, allatit tigummillugit. • Ilinniartitsisoq oqarpat marlukkaassapput – maannalu minutsit marluk ingerlaneranni siunnersuutiginiakkaminnik paarlaateqatigiissallutik. Siunnersuutit ilinniartut pitsaasutut isigisatit namminneq allataminnut ilanngutissavaat. • Minutsip missaata qaangiunnerani ilinniartitsisup ilinniartut allamik aapparsioqqussavai. Ilinniartut siulianisut iliorlutik siunnersuutitsialannik paarlaateqatigiissapput, taamannalu ingerlaqqissallutik ilinniaqatit 4-5 isumasioreernissaasa tungaannut. • Sungiusaammi siunertaavoq, ilinniartut internet-ikkut najoqqutassanik ujarlerneq apersuusersuinertalik pillugu ilaminnik siunnersuutitsialannik nassuiaanneqarnissaat, tamarmillu allattukkaminnik annertusaanissaat.
Naggasiineq (10-20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Sungiusaat naammassipat ilinniartut issaaqqissapput. • Ilinniartut allattukkamik allaqqissaarnissaannut imaluunniit qarasaasiamut allannissaannut mappimullu naapertuuttumut toqqorsinissaannut piffissalikkit. • Naggasiullugu najoqqutassanik apersuusersuisumik ujarlernissamut siunnersuutit pingaarnerit pingasut saqqummiutsikkut.

Akissutit	<p>Siunnersuutitsialannut apeqqutinillu iluaqutaasinnaasunut assersuutit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Najoqqutaq (kilde) suminngaannerpa? Kia allappaa? • Allattoq/atuakkiortoq oqaaseqarnissaminut qanoq tunuliaqutaqarpa? • Nittartagaq aalajangersimasumik isummereersimava (biased)? Maluginiartariaqartumik aalajangersimasumik isummorsorfiua/isummersornikkut sammiveqarfiua? • Aalajangersimasumik isummersornissat anguniarneqarpa? • Nittartakkami paasissutissat allanit aalajangersimasunullu attuumassuteqanngitsunit uppersarsarneqarsinnaappat? • Allaniq taamatut oqartoqarpa? • Paasissutissat illuinnaasiortumik/illuinnaasiunngitsumik suliaanerisa maluginiarnissaat. • Paasissutissat uppersarsaasersugaappat? • Nittartakkap ilusaata nassitsisoq pimoorusserpalaartippaa? • Najoqqutariniagaq suliamut tunngatillugu siunertamut naapertuuttumik qaffasissuseqarpa? • Nittartakkap nittartakkat allat uppersassusillit linkeqartippai?
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Apersuusersuisumik paasissutissanik ujarlerneq.

3.9 Opgaviliassap annertunerusup piareersarnerata naggasenera

Kisitsisit: uteqqiilluni apeqqutit

Ukioqatigiiaat	Tamarmik, annermillu 2. imlt. 3.g (ajornanngippat ilinniartut ukioq siulleq, aappaat pingajuallu opgaviliornerminnut atatillugu sapaatip-akunneri allaffissaat sioqqullugit).
Piffissaq	55 min. miss.
Atortussat	<ul style="list-style-type: none"> • Apeqqutit (ilinniartitsisumut). • Nasaq assigisaaluunniit.
Siunertaq	<ul style="list-style-type: none"> • Paasissutissanik uteqqiinissaq. • Annertunerusunik opgaviliornermi pingaarutillit uteqqinnissaat.
Ilisarititsineq (5 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Sungiusaat uteqqiilluni sungiusaataavoq, qulequttat oqariartuutillu pingaarutillit siusinnerusukkut sammineqareersut uteqqinneqarfii. • Sungiusaammi apeqqutini pineqarput, qulequttat ilinniartut annertunerusumik opgaviliorlutik allalinnginnerminni ilisimasariaqagaat.
Suliassaq (ca. 40 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartitsisoq arlalinnik gruppiliussaaq: A,B, C, D il.il. • Gruppini ilinniartut tamarmik normulersussapput 1-miit 4-mut (ilinniartut normortik allassavaat, kingorna nalornisoqaleqqunagu). • Ilinniartitsisup apeqqut siulleq klassimut tamarmut apeqqutigissavaa (powerpointit takutinneqarsinnaavoq) (assersuutigalugu: opgavip saqqaani qanoq allassimasoaqassava?) Maanna gruppit akissutissaq eqqortoq oqallisigissavaat. Minutsit 1-2 periarfissarissavaat. • Piffissaq naappat, ilinniartitsisoq nasamiit normumik naqinnermillu makitsissaaq, ilinniartorlu gruppimi makinneqartumi taaneqartut normulik akissuteqassaaq. • Periuseq maliinnarlugu apeqqutit tamaasa tulleriaakkit.
Naggasiineq (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilinniartut aperikkat suut uteqqinneqarnerat iluaqutigineraat – arlaannik puigugaqarsimagaluarpat? • Apeqqutit ilaannik, ilinniartut sapaatip-akunnerani allannissartik sioqqullugu erseqqissaqqusaqarpat?
Ilikkagassatut anguniakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Allannerup immikkoortuisa sungiusarnissaat. • Opgaviliorluni allanneq.

Kisitsisit – ilinniartitsisup apeqqtissai (akissutissai ilanngullugit)

1. Allallugu tunniussassap annertunerusup saqqaani qanoq allaqqasoqassava?
Akissut: Qulequtaq, ateq, ukioq, fagi, ilinniartitsisoq (-sut).
2. Najoqqutaq (disposition) sunaava, najoqqutaqarnerullu suut iluaqutissartarivai?
Akissut: Najoqqutaq tassaavoq opgavi sulii allannginnerani, opgavimi immikkoortussat imarisaasussallu takussutissiarinerat. Iluaqutissartaraa opgaviliassap eqqarsaatigeqqaarnissaa tassuunakkut pinngitsaaliissutaasarmat. Opgaviliaq allakkuminarnerusarpoq suut allanniarnelugit qanorlu tulleriinneqarnissaat ilisimakannereeraanni, erseqqissumik najoqqutaqarneq aamma opgaviliap ilusilersorluarnissaanut iluaqutaasarpoq.
3. Taksonomiimi qaffasissutsit suuppat?
Akissut: Tamatumani pineqarput opgavimi imaluunniit soraarummeernermit qaffasissutsit assigiinngitsut, allalluni opgaviliat imaringajuttarpat paaserusutap oqaasertalnera (problemformulering), taanna apeqqutinik taksonomiimi qaffasissutisunik matussusiisunik imaqartarpoq, qaffasissutsit ersersittarpat, apeqqut akiniarlugu nammineerluni eqqarsarnissaq qanoq annertutigissanersoq.
4. Taksonomiimi qaffasissutsimi sorlermi assersuutigalugu allatami uteqattaartunik (mønstre) ataqatigiiffinnillu ujarlertoqartarpa imaluunniit oqariaatsit atorlugit pisut malunnaatillit (fænomener) imaluunniit pisimasut (begivenhed) paasiniarneqartarpat?
Akissut: Misissueqqissaarneq (analyse)
5. Taksonomiimi qaffasissutsimi sorlermi assersuutigalugu teoriit, oqariaatsit, pisut malunnaatillit imaluunniit oqaluttuarisaanermi piffissat allaaserineqarsinnaappat?
Akissut: Nassuiaat (redegørelse)
6. Allannermit immikkoortuusinnaasut minnerpaamik pingasut taakkit.
Akissut: Brainstorm, najoqqutassap pilersaarusiornera, atortussanik katersineq, missiliummik allaqqaarneq, naliliiffigitinneq (feedback), allaqqiineq.
7. Najoqqutarisamut innersuussineq (kildehenvisning) sunaana?
Akissut: Opgaviliami atuakkamut/atuakkiortumut paasissutissarsiffigisamut innersuussineq.
8. Paasissutissat pingasut suut, aallaavittut tamatigit innersuussinermi ilaasassappat?
Akissut: Atuakkiortup kinguliaa, suliap ukioq saqqummerfia, qupperneq (atorneqartoq).
9. Innersuussisariaqarnermut pissutaasut ilaat taakkit?
Akissut: Allatamik atuartup qulequtaq soqutiguniuk, sumi annertunerusumik atuagaqarsinnaanini takusinnaavaa (soorlu allat ilisimatusarnikkut suliaat atuarunigit). Piviusut paasissutissalu eqqortumik issuarneqarsimanersut misissorneqarsinnaavoq, tunngavilersuutit misileqqinneqarsinnaapput. Ilisimasanik pilersitsisimasoq/allasimasoq ataqqineqassaaq. Nammineq taamaanneraaginnginneq uppernarsarneqarsinnaavoq, ”uppernarsineqarsimanerallu” innersuunneqarsinnaalluni imaluunniit uppernassusilimmik najoqqutaqarneq takutinneqarluni. Takujuminarnerussaaq qaqugukkut illit nammineq eqqarsaatit saqqummiunnerit, qaqugukkullu allat ilisimasaat/ilisimatusarnerat/misissuinerat tunngaviginerit.

10. Issuaaneq sunaava? Qaqugukkut issuaasoqassava? Issuaanermi suut eqqaamaneqassappat?
Akissut: Assersuutigalugu atuakkamit toqqaannartumik issuagaq isaasat iluanniittoq.
Oqariartuutiginiagaq erseqqissarniaraanni tunngavilersorniaranniluunniit atorneqarsinnaavoq.
Eqqaamassavatit quppernertalimmik (quppernermut aalajangersimasumut innersuussinertalimmik) innersuussinissat, aamma issuakkavit oqaaseqaateqarfiginissaa.
11. Atuarsimasat allassimaffiannut (litteraturliste) suut ilaassappat?
Akissut: Suliat opgaviliornermi atorsimasat tamarmik, issuarneqarsimasut aamma innersuunneqarsimasut. Aamma internet-imeersut. Aaqqissuutissapput atuakkiortup kinguliaqutaa siulliullugu.
12. Atuakkiortup/atuakkap oqariartuutai allataalu nammineq opgaviliami atorniaranni eqqamasassaq sunaava?
Akissut: Suminngaanneersuunerat takutittariaqarpoq (innersuussilluni), oqaasertai allanngortinneqassapput, issuakkat isaasat iluannut inissinnianngikkaanni.
13. Allalluni opgaviliami pitsaasumik oqallisiginninnermut suut ilisarnaataappat?
Akissut: Isummat/tunngavilersuutit assigiinngitsut arlallit saqqummiunneqarnerat, eqikkaanertaliineq – oqallisiginninnermi apeqqutip erseqqissumik akineqarfianik, imaluunniit assigiinngisitaartunik isiginiarneqarfianik, suliamut/ilinniakkamut tunngasuunera, imaappoq ilisimasanik, misissuinernik, teoriinik, assersuutinik il.il. tunngaveqarnera, nassuiaammik (redegørelse) misissueqqissaarnermillu (analyse) tunngaveqarnera.
14. Oqaaseqatigiinnik qanoq ittunik oqallisiginninneq aallarnerneqarsinnaava?
Akissut: Ass.:
 - Oqallisiginninnermi uani (imaaliorniarpunga)...
 - Tulliuttumi (uuma) iluaqutai ajoqutaalu assigiinngitsut misissorniarpakka...
 - Oqallisiginninnermi tulliuttumi misissorniarpara ... pillugu apeqqut, qanoq...
 - Oqallisiginninnermi uani inissisimaffiit marluk/pingasut/sisamat ersersissavakka
 - (una) isumaqatigiinngissutaavoq...
 - (Una) nalilersorniarlugu...
 - Qanoq annertutigisumik...
 - (uuma) pingaarutaa oqallisigiumallugu ...
 - Oqallisiginninnermi uani pineqarput...
15. Pitsaasumik aallaqqaassiinermi immikkoortut suut ilaasarpat?
Akissut: Qulequttap qitiutinniakkallu saqqummiunnerat, Qulequttatut toqqaanerup patsisitalersornera, Sooq qulequtaq pingaartuua/naapertuuttuua, opgavip najoqquataa (disposition)/qulequttap suliarinerani periusissaq, alapernaalersitsineq/atuarusulersitsineq
16. Tunngavissaqartumik paasisanut (konklusion) suut ilaassappat?
Akissut: Opgavimi oqariartuutigisat pingaarnerit tullerriaarnerat + paasiniaumasatut oqaasertaliussat (problemformulering) erseqqissumik akineqarnerat.
17. Najoqqutanik apersuusersuineq/apersuusersuisumik paasisutissanik ujarlerneq qanoq paasineqassava?
Akissut: Tamatumani pineqarpoq ilisimasat suliarineqartut uppernassusaasa isummorsorfiginissaat, ilisimasamut tassunga suna tunuliaqutaava? Pineqarpoq paasisutissat opgaviliami atorusutat pitsaassusaasa nalilernissaat.

18. Paasissutissanik internet-imiit atuiniaraanni maluginiassallugit pingaaruteqartut minnerpaamik marluk taakkit.

Akissut, ass.:

- Najoqqutarisaq (kilde) qanganisaava? Kina allattuu?
- Allattoq oqaaseqarnissaminut qanoq tunuliaqutaqarpa?
- Nittartagaq isummanik aalajangersimasunik saqqummiussuiva (biased)? Maluginiartariaqartunik aalajangersimasunik isummorsorpa/isummatigut aalajangersimasunik sammiveqarpa?
- Aalajangersimasunik isummorsornissat anguniarneqarpa?
- Nittartakkami paasissutissat najoqqutassanit allanit arlaannaanulluunniit atanngitsunit uppersarsarneqarsinnaappat?
- Allanik taamatut oqariartuuteqartoqarpa?
- Paasissutissat illuinnaasiortumik/illuinnaasiunngitsumik suliaanerisa maluginiarnissaat.
- Paasissutissat uppersarsaaserneqarsimappat?

19. Opgaviliap sukutsitaa (immikkoortua sorleq) takinerungajunnerua?

Akissut: Misissueqqissaarneq (analyse).

20. Isumarsi naapertorlugu annertunerusumik allalluni opgaviliornermi suna pingaarnersaava – piumasarineqartut suut piviusunngortinnissaat pingaarnersaasiga?

Akissut: ass.: Paasiumasatut oqaasertaliussap (problemformulering) akinissaa, aallaqqaasiinerup tunngavissaqartumillu paasisat (konklusion) imminnut ataqatigiinnissaat, opgaviliap suliamut/ilinniakkamut tunngasuullunilu ataqatigiissuunissaa.